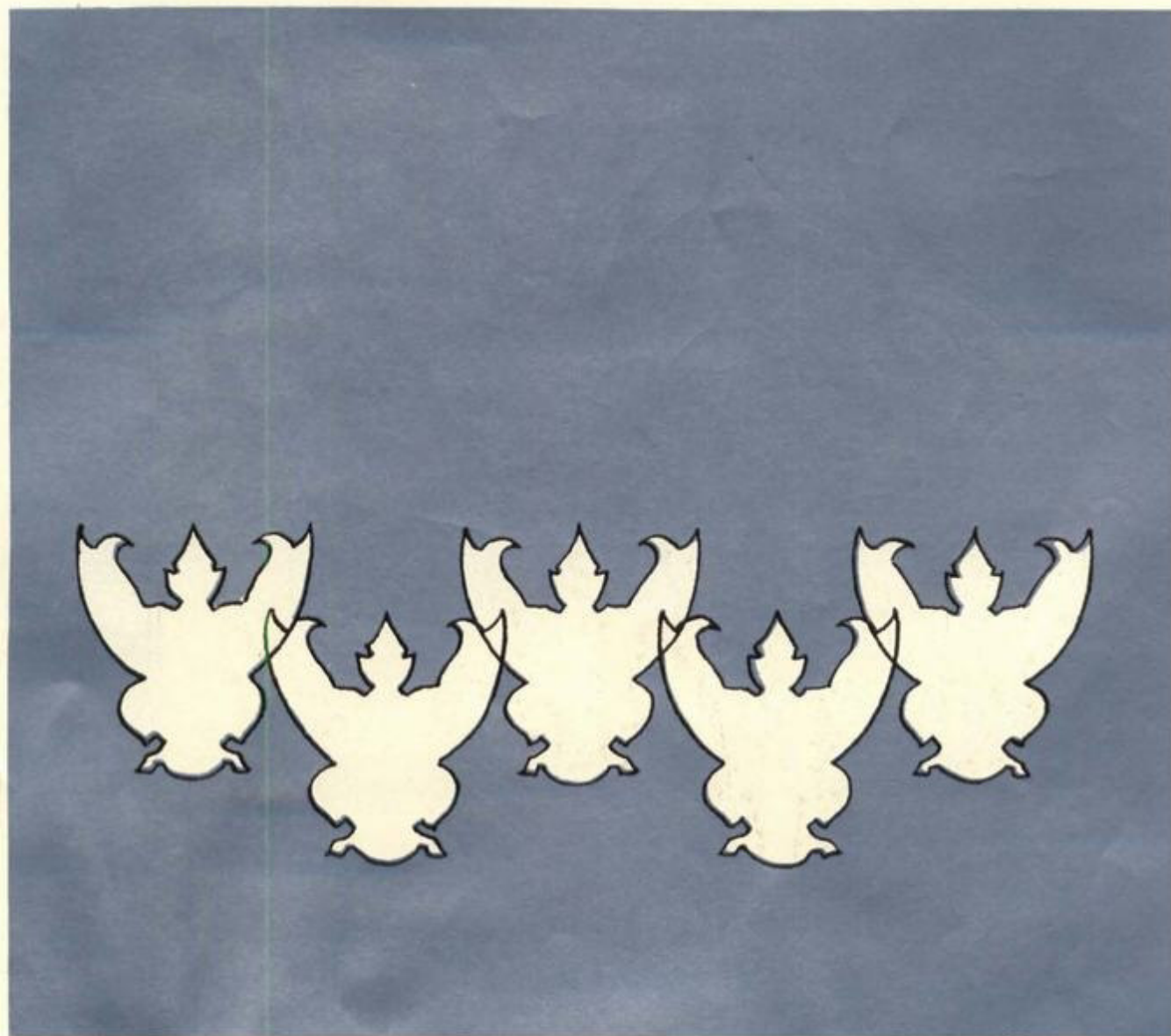

วารสารข้าราชการ

2508

กันยายน

ฉบับที่ 9

ปีที่ 10

วารสารข้าราชการ

ปีที่ 10 ฉบับที่ 9 กันยายน 2508

เจ้าของ

บริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ.

คณะกรรมการดำเนินงาน

พันเอก จินดา ณ สงขลา เลขาธิการ ก.พ. ประธาน
นายประวิทย์ ณ นคร รองเลขาธิการ ก.พ. รองประธาน
นายโสวัจ สุจิตกุล รองเลขาธิการ ก.พ. รองประธาน
ผู้อำนวยการกอง และหัวหน้ากอง สำนักงาน ก.พ. กรรมการ

วารสารข้าราชการ

ที่ปรึกษา นายประวิทย์ ณ นคร
นายโสวัจ สุจิตกุล
ผู้จัดการ พันตรี อรรถ วิชัยกุล
ผู้ช่วยผู้จัดการ นายพิศล ณ ถลาง
บรรณาธิการ นายสมมติ เจริญกุล
กองบรรณาธิการ นายสาขบวิ พุ่มแดง
น.ส. นิตยา สุตะบุตร
นายพิศล ณ ถลาง

สารบัญ

ข่าว	หน้า
อะไรใหม่ในเดือนนี้	3
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	7
ข่าวสอบข้าราชการ	8

วิชาการ

หลักมนุษยสัมพันธ์	10
แนะนำให้อ่านกับบ้านเลขที่ ๑	17
การอุทธรณ์	37
การบริหารงานบุคคลในออสเตรเลีย	51
คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ	57
ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน	60
ปัญหาคลัง	64

ภาษาอังกฤษ

บทสนทนาภาษาอังกฤษ... ..	27
-------------------------	----

ความรู้ในการสอบ

กลวิธีและข้อเท็จจริงปลีกย่อย	22
เฉลยข้อสอบขั้นตรี	33
การออกข้อสอบ ฯ	44

กฎหมาย ระเบียบ

พ.ร.ฎ. การจ่ายเงินเดือนระหว่างลา ... (๑)	
พ.ร.ฎ. แบ่งส่วนราชการ (๒)	
กฎ ก.พ. (๓)	
ระเบียบและ น.ว. ต่าง ๆ (๑๒)	

ปกิณกะ

ความเห็นสมาชิก	66
เฉลยสอบเขาวัวและความรู้รอบตัว	71
สอบเขาวัวและความรู้รอบตัว... ..	72

ระเบียบการบอกรับ

วารสารข้าราชการกำหนดออกเดือนละฉบับ ค่าบำรุงรวมค่าส่งปีละ ๓๕ บาท บอกรับพร้อมกับส่งเงินล่วงหน้าไปยัง "ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร" โปรดส่งจ่ายเงินที่ ป.ณ. หน้าพระลาน สำหรับส่วนราชการในพระนครส่งทางโทรศัพท์ ๒๗๖๓๒ ได้

พิมพ์ที่ ไทยพิมพ์—ร.พ. อักษรสารการพิมพ์ ๓๒ ถนนบำรุงเมือง ถนนวัดสระเกษ พระนคร โทร. ๒๑๔๑๘

นายสิทธิชัย ปริกัมส์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๘

ถ้อยแถลง

กันยายนเดือนแห่งความทรงจำรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระราชบิดา เจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์ ทุกวันที่ ๒๔ ของเดือนนี้ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ได้เรียกวันที่ทุลกระหม่อมสิ้นพระชนม์ว่า “วันมหิดล” ได้มีการประกอบพิธีทางศาสนาถวายส่วนกุศลไปให้พระองค์ท่าน เป็นการแสดงความกตัญญู อนุสรณ์อันสำคัญยิ่งที่พระองค์ทรงบากบั่นก่อตั้งจนสำเร็จ ก็คือ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ซึ่งทรงบำรุงมาพร้อมกับการช่วยเหลือของมูลนิธิร็อกคกเฟลเลอร์ นายแพทย์ เอ.จี.เอल्लीส ผู้แทนและศาสตราจารย์คนแรกของมูลนิธิ ซึ่งเป็นผู้วางแผนฝังตึกปาโกโลยีได้กล่าวสดุดีพระองค์ด้วยอมตะประโยคว่า

“พระองค์ประสูติมาในโลกนี้ ก็เพื่อทำให้โลกดีขึ้น”

ในฉบับนี้ ขอเสนอเรื่อง “การอุทธรณ์” ของคุณณรงค์ศักดิ์ ยังอยู่ นักเขียนหน้าเก่าประจำวารสารข้าราชการซึ่งหายไปเสียนาน และขอขอบคุณท่านสมาชิกที่กรุณาเขียนไปชมเชยลีลาการเขียนแบบสมองของคุณติยา ใน “ลานฝอย” และคุณเฉลิมสิงห์กุล ในบทความที่^{๔๔๕}ยาวที่สุดในรอบศตวรรษ สำหรับ “เก็บตก” “มุกกลับ” “คติพจน์” และ “เกร็ด...” ต่าง ๆ เหล่านี้ เราพยายามที่จะหามานำลงไว้เพื่อผ่อนคลาย บรรยากาศอันตึงเครียด จากบทความทางวิชาการอื่น ๆ เท่าที่สามารถจะทำได้ และเพื่อไม่ให้เสียหน้ากระดาษที่ว่างไปโดยเปล่าประโยชน์ด้วย หากท่านสมาชิกที่มีประสบการณ์แปลก ๆ น่าสนใจ จะเขียนส่งไปร่วมสนุกด้วย เรายินดีพิจารณาเสมอ

ก่อนที่จะจากไปในฉบับนี้ และพบกันใหม่ในฉบับหน้า ซึ่งเป็นเดือนเริ่มต้นปีงบประมาณใหม่ ๒๕๐๘ ใคร่ขอฝากคำของนักปราชญ์ผู้หนึ่งที่เคยกล่าวไว้ว่า “เริ่มต้นด้วยดี สำเร็จไปครึ่งหนึ่งแล้ว” ไว้เป็นข้อคิดด้วย.

บรรณาธิการ

อะไรใหม่ ในเดือนนี้

กฎหมาย

มีกฎหมายที่น่าสนใจประกาศใช้ ดังนี้ :—

๑. พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยเพิ่มการลาขึ้นอีก ๒ อย่าง คือ การลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย และการลาเข้าร่วมราชการทหาร

๒. พ.ร.ฎ. แบ่งส่วนราชการ และ กำหนด หน้าที่ของส่วนราชการ กองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๘

๓. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, ราชบัณฑิตยสถาน, กรมปศุสัตว์

(รายละเอียดอยู่บนหน้าพิเศษกลางเล่ม)

ระเบียบ

มีระเบียบและน.ว. ต่างๆ ประกาศใช้ดังนี้ :—

๑. คณะรัฐมนตรี ลงมติ วางคำ จำกัด ความ คำว่า “โรงพิมพ์ของทางราชการ” ไว้ว่า หมายความว่า โรงพิมพ์ที่ตั้งขึ้นโดยส่วนราชการ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล และ องค์การบริหารส่วนตำบล) รัฐวิสาหกิจ (ตามความหมายใน พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณ) สถาบันของทางราชการอื่น เช่น คุรุสภา สภาอากาศไทย สหกรณ์ชายฝั่งแห่งประเทศไทย สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ และลงมติผ่อนผันให้หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาค นอกจากจังหวัดพระนครและธนบุรี ถ้ามีกรณีเร่งด่วนที่จะต้องพิมพ์หนังสือหรือเอกสาร และในท้องถิ่นนั้นไม่มีโรงพิมพ์ของทางราชการ ก็ให้จ้างโรงพิมพ์เอกชนได้เป็นกรณีพิเศษ แต่เมื่อดำเนินการไปแล้ว ให้รายงานให้กระทรวงเจ้าสังกัดทราบด้วย

๒. คณะรัฐมนตรี ลงมติ ให้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๐๖ ก่ออนุญาต ให้ ลูกจ้าง ประจำ ลา ไป ประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ได้ไม่เกิน ๑๐ วัน โดยให้ได้รับค่าจ้างอัตราปกติ

(รายละเอียดอยู่บนหน้าพิเศษกลางเล่ม)

บุคคล

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงบประมาณ

เลื่อน นายสุคนธ์ ศรีโชติ พนักงานงบประมาณโท กองจัดวางระบบงาน ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองงบประมาณฝ่ายการเมือง ส่วนวิเคราะห์ ตั้งแต่วันที่ ๑ ส.ค. ๐๘

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

รับโอน ร.ต. ขจิต ประดิษฐ์กลิ่น นักสถิติโท แผนกสถิติ กองเศรษฐกิจและเผยแพร่ กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ มาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักสถิติโท กองส่งเสริมการสถิติ ตั้งแต่วันที่ ๒ ส.ค. ๐๘

กระทรวงการคลัง

สำนักงานปลัดกระทรวง

แต่งตั้ง

นายบุญมา วงศ์สุวรรณ อธิบดีกรมศุลกากร ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงการคลัง ตั้งแต่วันที่ ๑ ส.ค. ๐๘

นายเชื้อ สุสายัณห์ รองอธิบดีกรมบัญชีกลาง ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวง ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ส.ค. ๐๘

กรมธนารักษ์

ออก หลวงสิทธิวิจิตรภาษ อธิบดีกรมธนารักษ์
ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุรับราชการนาน
ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๐๘

กรมบัญชีกลาง

แต่งตั้ง นายพิศสัย เดชาดิวงษ์ ณ อยู่ชยา รอง
ปลัดกระทรวงการคลัง ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมบัญชีกลาง
ตั้งแต่วันที่ ๑ ส.ค. ๐๘

กรมศุลกากร

แต่งตั้ง ม.ร.ว. ทองแท่ง ทองแถม อธิบดีกรม
บัญชีกลาง ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศุลกากร ตั้งแต่วันที่
๑ ส.ค. ๐๘

ออก ขุนเสาลิขวิทย์ ผู้อำนวยการกองพิธีการ
นำเข้าและส่งออก ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ
เหตุรับราชการนาน ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๐๘

กรมสรรพสามิต

ออก ร.ต.ท. เสถียร วิชัยลักษณ์ รองอธิบดีกรม
สรรพสามิต ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุ
รับราชการนาน ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๐๘

กรมสรรพากร

ออก
นายอุทัย ศิริขบุตร หัวหน้าแผนก ๒ กองภาษี
บำรุงท้องที่ ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุ
รับราชการนาน ตั้งแต่วันที่ ๑ ส.ค. ๐๘

หลวงประจักษ์สรรพากร รองอธิบดีกรมสรรพากร
ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุรับราชการนาน
ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ส.ค. ๐๘

ม.จ. นิพัทธพันธุ์ดิศ ดิศกุล รองอธิบดีกรมสรรพากร
ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุรับ
ราชการนาน ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๐๘

กระทรวงเกษตร

กรมกสิกรรม

เลื่อน นายอภิรัต อรุณินท์ นักกสิกรรมโท
แผนกกีฏวิทยา กองพืชพันธุ์ ขึ้นเป็นชั้นเอก และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งนักกสิกรรมเอก กองพืชพันธุ์ ตั้งแต่วันที่
๑๖ มิ.ย. ๐๘

กรมปศุสัตว์

เลื่อน
นายธวัช แก้วเขตต์การ นายสัตวแพทย์ตรี ฝ่าย
อิมูโนวิทยาและเซรัมวิทยา ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งนายสัตวแพทย์โท ฝ่ายอิมูโนวิทยาและเซรัม
วิทยา

นายเล็ก เสตะสุนทร นายสัตวแพทย์ตรี แผนก
เผยแพร่วปศุสัตว์ สำนักงานเลขานุการกรม ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายสัตวแพทย์โท แผนก
เผยแพร่วปศุสัตว์

นายเจียม วัชรมณี นายสัตวแพทย์ตรี สถานี
ผสมเทียมกลาง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นายสัตวแพทย์โท (ทำหน้าที่หัวหน้าสถานีผสมเทียม จ.ว.
อุบลราชธานี) สถานีผสมเทียมกลาง กรมปศุสัตว์

นายวิเชียร นวลชื่น นายสัตวแพทย์ตรี สถานี
ผสมเทียมกลาง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นายสัตวแพทย์โท (ทำหน้าที่หัวหน้าสถานีผสมเทียม จ.ว.
เพชรบุรี) สถานีผสมเทียมกลาง

นายสุนันท์ วัฒนธนาส นายสัตวแพทย์ตรี ฝ่าย
แบคทีเรียวิทยา กองวิชาการ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งนายสัตวแพทย์โท ฝ่ายไวรัสวิทยา [กอง
วิชาการ

นายฟุ้ง รุ่งเรือง นายสัตวแพทย์จังหวัดศรี จ.ว.น่าน
ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายสัตวแพทย์
จ.ว. โท จ.ว. น่าน

นายเขียน สุรักษ์ สัตวแพทย์อำเภอศรี อำเภอก
นาแก จ.ว. นครพนม ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งสัตวแพทย์โท กองวัณโรคและเซรัม

นายเสถียร โกมลพงค์ นายสัตวแพทย์ จ.ว. ตวิ
จ.ว. อุตร ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยนายสัตวแพทย์เขตโท ที่ทำการสัตวแพทย์เขต ๔
จ.ว. อุตรธานี

นายพิจิตร รุ่งเรือง ผู้ช่วยนายสัตวแพทย์ จ.ว. ตวิ
จ.ว. ชลบุรี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยนายสัตวแพทย์ จ.ว. โท จ.ว. ขอนแก่น

นายสันติ วิชัยคำมด ผู้ช่วยนายสัตวแพทย์
จ.ว. ตวิ จ.ว. ฉะเชิงเทรา ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งนายสัตวแพทย์โท กองวัณโรคและเซรัม

นายถวิล เกษมสุคนธ์ นายสัตวแพทย์ตรี คำน
ตรวจสัตว์หัวหิน จ.ว. ประจวบคีรีขันธ์ กองควบคุมโรค
ระบาด ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้า
หน่วยปราบโรคโท หน่วยปราบโรคที่ ๒ แผนกปราบโรค
กองควบคุมโรคระบาด

นายพั้ว พรศิริ ผู้ช่วยนายสัตวแพทย์ จ.ว. ตวิ
จ.ว. ปราจีนบุรี ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นายสัตวแพทย์โท กองควบคุมโรคระบาด

นายเจริญ จรูญศรี สัตวแพทย์อำเภอศรี อำเภอก
หาดใหญ่ จ.ว. สงขลา ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งนายสัตวแพทย์ จ.ว. โท จ.ว. ภูเก็ต

ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มิ.ย. ๐๘

แต่งตั้ง

นายสุปรีดี สาริกะภูติ นายสัตวแพทย์ จ.ว. เอก
จ.ว. เชียงใหม่ ดำรงตำแหน่งนายสัตวแพทย์เขตเอก ที่
ทำการสัตวแพทย์เขต ๕ จ.ว. ลำปาง

นายพิสิษฐ แพไชยภูมิ นายสัตวแพทย์ จ.ว. เอก
จ.ว. นครราชสีมา ดำรงตำแหน่งนายสัตวแพทย์เขตเอก
ที่ทำการสัตวแพทย์เขต ๔ จ.ว. อุตรธานี

ตั้งแต่วันที่ ๑ ส.ค. ๐๘

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

กรมชลประทาน

เลื่อน

นายวิจิตร สกลทัต นิตกรตรี แผนกกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการกรม ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งนิตกรโท แผนกกฎหมาย สำนักงาน
เลขาธิการกรม

นางสมถวิล ปุณโยทัยภูมิ พนักงานบัญชีตรี
แผนกบัญชีก่อสร้างชลประทานราษฎร์ กองคลัง ขึ้นเป็น
ชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักบัญชีโท แผนก
บัญชีก่อสร้างชลประทานราษฎร์ กองคลัง

น.ส.จรัส คุณละมพะ พยาบาลตรี กองแพทย์
ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลโท
กองแพทย์

นายสิน รักเดช ช่างตรี โครงการก่อสร้างแม่
กลองใหญ่ กองก่อสร้าง ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้
ดำรงตำแหน่งช่างโท กองก่อสร้าง

ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พ.ค. ๐๗

ว่าที่เรือตรีสมโพธิ์ สุขุมพานิช นายช่างตรี
แผนกเรือชุด กองช่างกล กรมชลประทาน ขึ้นเป็นชั้นโท
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายช่างโท แผนกเรือชุด
กองช่างกล ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พ.ค. ๐๘

ออก

นายแถม กอบธรรม ช่างเอก แผนกโครงการ
ชลประทานหลวงแม่กลอง กรมชลประทานหลวง ออกจาก

ราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนาน ตั้งแต่
วันที่ ๑ ส.ค. ๐๘

กรมทางหลวง

ถึงแก่กรรม นายเชนม โอชกะ ช่างโท กอง
บำรุง ถึงแก่กรรม เมื่อวันที่ ๒๕ ก.ค. ๐๘

กระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

แต่งตั้ง
นายสุจิต นาคพันธ์ นายอำเภอสติงพระ จ.ว.
สงขลา ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเทพา จ.ว. สงขลา
นายพจน์ อินทรวีเชียร นายอำเภอเทพา จ.ว.
สงขลา ดำรงตำแหน่งนายอำเภอสติงพระ จ.ว. สงขลา
ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ก.ค. ๐๘

กระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวง

แต่งตั้ง นายสละ ชื่นภิรมย์ เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์โท กองบังคับคดีล้มละลาย ดำรงตำแหน่งหัวหน้า
แผนกขอรับชำระหนี้ กองบังคับคดีล้มละลาย ตั้งแต่
วันที่ ๑ ส.ค. ๐๘

กระทรวงศึกษาธิการ

กรมศิลปากร

แต่งตั้ง นายทิพา สังขะวัฒนะ นายช่างโท
แผนกช่างตักแต่ง กองสถาปัตยกรรม ดำรงตำแหน่งหัวหน้า
แผนกช่างตักแต่ง กองสถาปัตยกรรม ตั้งแต่วันที่ ๑ ส.ค. ๐๘

กรมอาชีวศึกษา

แต่งตั้ง

นายวิภาต บุญศรี วัชชัย ดำรงตำแหน่งผู้
อำนวยการวิทยาลัยพิเศษ วิทยาลัยเกษตรกรรมเชิงใหม่

นายกุล มฤคทัต ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ
วิทยาลัยพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ จ.ว. สงขลา

ตั้งแต่วันที่ ๔ ส.ค. ๐๘

กระทรวงสาธารณสุข

กรมการแพทย์

แต่งตั้ง

นางรัตนภรณ์ รักษาติ เกษักรโท โรงพยาบาล
มหาสารคาม ดำรงตำแหน่งเกษักรโท โรงพยาบาลสุโขทัย-
โกสุมพิสัย จ.ว. นราธิวาส

นายกาญจน์ จิปปภ เกษักรโท โรงพยาบาล
อุทัยธานี ดำรงตำแหน่งเกษักรโท โรงพยาบาลปราจีนบุรี
ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ค. ๐๘

กรมอนามัย

รับโอน แพทย์หญิงศรีบุญย์ วงศ์วัฒนะ นาย
แพทย์โท โรงพยาบาลยาเสพติดจังหวัด กรมการแพทย์ มา
บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายแพทย์โท กอง
โรงพยาบาลวัดไร่ไธยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มิ.ย. ๐๘

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์

- ๒๘ ก.ค. — นายเอ็ดเวิร์ด ฮัทธ ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคคอนเซอร์เวตีฟของอังกฤษ แทนเซอร์ อเล็ก คัลลาส ฮูม ที่ลาออกไป แทนที่ได้รับเลือกตั้ง นายฮัทธ ตั้งใจจะให้รัฐบาลพรรคเลเบอร์ของนายแฮโรลด์ วิลสัน พ้นจากตำแหน่งไป
- ๓ ส.ค. — รัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์ที่ปักกิ่งประกาศว่า ไม่ยอมให้องค์การสหประชาชาติเข้ามาแก้ไขปัญหาเวียดนาม โดยให้เหตุผลว่า ไม่มีสิทธิ เพราะเมื่อประชุมทำข้อตกลงเงินว่าญติสงครามอินโดจีนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ องค์การสหประชาชาติไม่เคยเกี่ยวข้องด้วย
- ๘ ส.ค. — นายลีควนบู มุขมนตรีสิงคโปร์ประกาศว่า สิงคโปร์แยกเป็นอิสระ ไม่รวมอยู่กับสหพันธ์มาเลเชียต่อไป เหตุผลของการถอนตัวนี้ นายลีควนบูกล่าวว่า การรวมอยู่ด้วยกันนั้นจะทำให้มีเหตุการณ์วุ่นวายระหว่างชนชาวมลายูกับชาวจีน คนกืออับดุลราห์มาน นายกรัฐมนตรีมาเลเชียตำหนิผู้นำสิงคโปร์ว่าไม่ร่วมมือกับรัฐบาลกลางมาเลเชียหลายด้าน แต่รัฐบาลวักกับรัฐบาลบาห์ไนบอร์เนียวเหนือยังรวมอยู่ร่วมกับมาเลเชียต่อไป และมาเลเชียกับสิงคโปร์จะร่วมมือทางด้านป้องกันอันตรายจากภายนอก
- ๑๐ ส.ค. — นายราชารัตนัม รัฐมนตรีต่างประเทศของสิงคโปร์แถลงว่า สิงคโปร์แยกตัวจากสหพันธ์มาเลเชียแล้ว จะยังไม่ดำเนินสัมพันธ์กับอินโดนีเซียหรือจีนคอมมิวนิสต์ในขณะนี้ แต่จะวางตัวเป็นกลาง ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการชิงอำนาจของตะวันตกกับตะวันตก
- ๑๒ ส.ค. — นายฮาบาโตะ อีเคดะ นายกรัฐมนตรีคนก่อนของญี่ปุ่นถึงแก่กรรม
- ๑๔ ส.ค. — เจ้าผู้ครองนครทั้งหมดในมลายา หรือแผ่นดินใหญ่ของมาเลเชียประชุมที่นครหลวงของมาเลเชีย และได้ลงคะแนนเลือกชุดตำแหน่งตรังกานูให้ทรงเป็น ยังดีเปอร์ตวน อากอง หรือกษัตริย์องค์ใหม่ของมาเลเชีย รัฐบาลวักกับบาห์ไนบอร์เนียวเหนือไม่มีเจ้าผู้ครองรัฐ การเลือกตั้งกษัตริย์จึงกระทำกันในหมู่เจ้าผู้ครองรัฐในมลายาโดยเฉพาะ
- นายเฮนรี แคมบอดลิตซ์ เอกอัครราชทูตคนใหม่ของสหรัฐประจำเวียดนามใต้เดินทางถึงไซ่ง่อน นายลิตซ์เคยเป็นเอกอัครราชทูตประจำเวียดนามใต้มาครั้งหนึ่งแล้ว
 - นายชีรีโมกอส ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของกรีซ จะนำรัฐบาลชุดใหม่สาบานตนเข้ารับตำแหน่ง ขณะเดียวกันได้เกิดเหตุร้ายในกรุงเอเธนส์ ชาวชนหลายพันคนเดินขบวนสนับสนุนนายป้าน-เดรอู นายกรัฐมนตรีคนก่อนที่ถูกปลด จึงปะทะกับตำรวจตามถนน
- ๒๐ ส.ค. — นายพลเจียนเกากี้ นายกรัฐมนตรีสาธารณรัฐเวียดนามใต้เดินทางมาเยือนประเทศไทย ตามคำเชิญของรัฐบาลไทย
- ๒๑ ส.ค. — สหรัฐได้ยิงจรวดโต้ตอบ ๒ นํ้ายานอวกาศ เจมินี ๕ พร้อมด้วยนักบินอวกาศ ๒ คน คือ กอร์ดอน คูเปอร์ และชาร์ลส์ คอนแนร์ต ยานอวกาศได้เข้าวงโคจรสำเร็จเรียบร้อยแล้ว

ข่าวสอบข้าราชการ

ข่าวสอบแข่งขัน

ทราบว่า กรมศุลกากร, กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง จะเปิดสอบแข่งขัน
ชั้นตรี ในไม่ช้านี้

ข่าวสอบคัดเลือก

ทราบว่า กรมต่อไปนี้ จะเปิดสอบคัดเลือกบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

๑. กรมวิทยาศาสตร์ ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาช่างไฟฟ้า ชั้นตรี
อันดับ ๑ ขั้นต่ำ ๑ อัตรา
๒. กรมไปรษณีย์โทรเลข ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกพาณิชย์การ ชั้นจัตวา
อันดับ ๒ ขั้นสูง ๘ อัตรา
๓. กรมปลุกสัตว์ ก. ปริญญาทางกลีกรรมและสัตวบาล ชั้นตรี อันดับ ๒ ขั้นสูง ๑ อัตรา
ข. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกเกษตรกรรม ชั้นจัตวา
อันดับ ๒ ขั้นสูง ๔ อัตรา
๔. กรมวิชาการ ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกพาณิชย์การ แผนก
เลขานุการ, หรือแผนกภาษาต่างประเทศ ชั้นจัตวา อันดับ ๒ ขั้นสูง
๑ อัตรา
๕. กรมการแพทย์ ปริญญาทางวิทยาศาสตร์ (พยาบาล) ชั้นตรี อันดับ ๑ ขั้นสูง ๒ อัตรา
๖. กรมราชทัณฑ์ ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกช่างกล ชั้นจัตวา
อันดับ ๒ ขั้นสูง ๑ อัตรา
๗. สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปริญญาทางรัฐศาสตร์ ชั้นตรี อันดับ ๑ ขั้นสูง ๑ อัตรา
๘. กรมประชาสัมพันธ์ ปริญญาทางการบัญชี ชั้นตรี อันดับ ๑ ขั้นสูง ๑ อัตรา
๙. กรมสรรพสามิต ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาการบัญชี ชั้นตรี
อันดับ ๑ ขั้นต่ำ ๑ อัตรา
๑๐. กระทรวงยุติธรรม ปริญญาทางนิติศาสตร์หรือธรรมศาสตร์บัณฑิต ชั้นตรี อันดับ ๑ ขั้นสูง
๑ อัตรา
๑๑. กระทรวงการต่างประเทศ ปริญญาทางรัฐศาสตร์ แผนกวิชาการต่างประเทศและการทูต หรือ
แผนกการทูต ชั้นตรี อันดับ ๑ ขั้นสูง ๑ อัตรา

๑๒. สำนักงานปลัดกระทรวง
อุตสาหกรรม	ปริญญาทางวิทยาศาสตร์ สาขาเคมี ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นสูง ๑ อัตรา
๑๓. กรมการข้าว	ก. ปริญญาทางกลีกรรมและสัตวบาล ชั้นตรี อันดับ ๑ ชั้นสูง ๒๘ อัตรา
ข. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกเกษตรกรรม หรือ
ประกาศนียบัตรวิชาพนักงานข้าวจัดจา จากสถานศึกษาของกรมการข้าว
ชั้นจัดจา อันดับ ๒ ชั้นสูง ๑๕ อัตรา
๑๖. กรมชลประทาน	ก. ปริญญาทางช่างชลประทาน ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นสูง ๖ อัตรา
ข. ปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นสูง ๑ อัตรา
ค. ปริญญาทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ ชั้นตรี อันดับ ๒ ชั้นสูง ๑ อัตรา
ง. ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาเลขานุการ ชั้นตรี
อันดับ ๑ ชั้นต่ำ ๑ อัตรา

เกลื่อ (อย่า) เป็นหนอน

ถ้า.....ข้าราชการ ทำงานรัฐ

ไม่ซื่อสัตย์ สุจริต คิดหาผล
 จากตำแหน่ง หน้าที่การ งานของตน
 มามองพ้น กฎวินัย ไม่สำวรณ
 ก็เสมือน เรายังเกลื่อ เพื่อรักษา
 ใส่เนื่อปลา มิให้เหม็น หรือเป็นหนอน
 แต่เกลื่อเอง ไม่ระวัง ไม่สำวรณ
 เกลื่อเป็นหนอน แก่ยาก ลำบากเอย.

“นิติกรจัดจา”

หลักมนุษยสัมพันธ์

โดย

ดร. ชูบ กาญจนประกร

(ต่อจากคราวก่อน)

๒. ประสิทธิภาพของมนุษยสัมพันธ์ช่วยส่งเสริมให้วัตถุประสงค์ได้ดูลงตามหลักเหตุผล

หลักเหตุผลในที่นี้มีความหมายกว้างขวางมาก แต่ในที่นี้จะพิจารณาเฉพาะหลักเหตุผลที่จะต้องถือว่าการสำคัญกว่าประโยชน์ส่วนตน ในทางวิชาการเห็นพ้องต้องกันว่ามนุษยสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพจะอำนวยความสะดวกในการทำงานในแต่ละองค์การ รวมทั้งการทำงานระหว่างองค์การ และการทำงานเพื่อประโยชน์ของงานกับประโยชน์ส่วนตัวนั้นได้ดูลงกัน หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง ก็คือประโยชน์ขององค์การที่ผู้นั้นทำอยู่ได้ผลตามที่มุ่งหมาย งานขององค์การอื่น ๆ ในส่วนรวมก็ดำเนินไปอย่างได้ผลดี พร้อม ๆ กันนั้นความมั่นใจในตัวของผู้ทำงาน ขวัญและกำลังใจก็มั่นคง แม้จะต้องเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์แก่ราชการก็ตาม แต่ข้อพิจารณาดังกล่าวนี้ก็เป็นแต่เพียงข้อพิจารณาทางทฤษฎีที่จะให้มีหลักยึดในทางปฏิบัติ

แต่ถ้าพิจารณาถึงงานและการทำงานในส่วนรวมแล้ว นอกจากจะปรากฏว่า มีคน มีองค์การทั้งรูปนัยและอรูปนัยแล้ว ยังมีลักษณะงานอย่างที่เรียกว่าปริมาณและคุณภาพเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ขององค์การต่าง ๆ อยู่ด้วยเสมอ นอกจากนั้นยังมีที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือความหวังและความต้องการอันเป็นการเฉพาะตัวและส่วนตัวของผู้ที่ทำงานเพื่อประโยชน์ของผู้นั้นอยู่ด้วยทุกกรณี ฉะนั้น หลักต่าง ๆ ทางทฤษฎีที่วางไว้จึงมักประสบอุปสรรคและมีปัญหาเสมอ ไม่มากนักน้อย ทั้งนี้ อาจพิจารณาถึงที่มาแห่งปัญหาได้หลายทาง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ก. พิจารณาจากองค์การรูปนัย

องค์การรูปนัยที่ตรงกันเป็นผลของการจัดตั้ง และการจัดระเบียบงานตามหลักเหตุผล หากพิจารณาในส่วนรวมขององค์การต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นตามหลักเหตุผลนี้ แม้แต่ละองค์การจะมีวัตถุประสงค์ขององค์การนั้นโดยเฉพาะก็ตาม แต่เหตุผลของการจัดตั้งองค์การในส่วนรวมนั้น

นอกจากจะมีหลักเหตุผลของแต่ละองค์การแล้ว ยังต้องระลึกรถึงวัตถุประสงค์ขององค์การอื่นๆ และ วัตถุประสงค์ขององค์การต่างๆ ในส่วนรวมด้วย มิใช่จะต่างคนต่างทำ โดยเหตุนี้ เยื่อใยของมนุษยสัมพันธ์อันเป็นการภายในของแต่ละองค์การเพื่อร่วมกันปฏิบัติงานให้บังเกิดผลตามวัตถุประสงค์ขององค์การนั้นก็ดี หรือเยื่อใยของมนุษยสัมพันธ์ระหว่างองค์การเพื่อการปฏิบัติงานให้บรรลุจุดหมายขององค์การในส่วนรวมก็ดี จะช่วยให้การปฏิบัติงานขององค์การต่างๆ ในส่วนรวมประสานกัน ได้ดูลงกัน และมุ่งไปในแนวเดียวกัน โดยไม่มีการชิงดีชิงเด่น ซึ่งอาจจะเรียกได้ว่า “ประสิทธิผลของมนุษยสัมพันธ์ช่วยสร้างสรรค์ให้เกิดสมานฉันท์ในการประสานงาน”

จะอย่างไรก็ดี พึงระลึกว่า ข้อเสนอดังกล่าวนี้เป็นหลักทางทฤษฎีเพื่อประโยชน์แก่การที่จะได้ใช้เป็นหลักส่งเสริมให้การบริหารงานเป็นไปตามหลักเหตุผล โดยใช้มนุษยสัมพันธ์เป็นมาตรการ แต่ในทางปฏิบัติจะเห็นปัญหาอยู่โดยทั่วไปว่า หลักทฤษฎีนี้ยังไม่ซาบซึ้งเข้าไปในหมู่ผู้บริหาร และยังมีได้เป็นหลักยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจัง จึงเห็นการชิงดีชิงเด่นการไม่ยินดียินร้ายต่อการที่จะให้ความร่วมมือประสานงาน ฯลฯ จนกระทั่งแม้ในที่สุด เมื่อทำไป ๆ นาน ๆ เข้า และตำแหน่งหน้าที่สูงขึ้น ๆ จะเกิดมีความรู้สึกเป็น “เจ้าของ” ขององค์การนั้นขึ้นมาโดยอัตโนมัติ ลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของการทำงานในองค์การรูปนัยตามทางการจึงกลายเป็นมนุษยสัมพันธ์ในครอบครัวไปโดยปริยาย ราชการกับส่วนตัวจึงงู้นงัดแยกกันไม่ออก ขอให้ท่านผู้อ่านใช้ประสบการณ์ของท่านดูได้จากเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นการใช้เครื่องหมายหรือตราของทางราชการหรือสำหรับส่วนราชการแต่ละแห่งซึ่งมีข้าราชการ เฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการชั้นผู้ใหญ่นำไปใช้ในเรื่องส่วนตัวในรูปของบัตร ส.ค.ส. และบัตรเชิญต่าง ๆ เป็นต้น

ผู้เขียนมีความเห็นว่า มนุษย์เรานั้น ธรรมชาติสร้างมาให้เห็นของใกล้ได้ชัดเจนกว่าของที่อยู่ไกล รักคนที่อยู่ใกล้มากกว่าคนที่อยู่ห่างไกลออกไป แต่มนุษย์เรานั้นเอง ธรรมชาติก็สร้างมาให้มองหน้าตัวเองไม่เห็น จึงมักจะเห็นว่า เรื่องใกล้ ๆ เป็นเรื่องเล็กน้อย จึงมักมองไม่เห็นว่าเป็นประโยชน์ส่วนตัวของผู้นั้นขัดกันอยู่กับวัตถุประสงค์ของทางการ เมื่อพิจารณาปัญหาในการทำงานประกอบกับธรรมชาติของมนุษย์ว่า คนเรามีอารมณ์ ซึ่งผู้เขียนขอกล่าวว่า “อารมณ์ทำให้ตาบอด” ก็ยิ่งประจักษ์ชัดยิ่งขึ้นอีกว่าเป็นเพราะเหตุใดการบริหารโดยยึดหลักเหตุผลในอันที่จะแยกราชการออกจากส่วนตัว มิใช่ปล่อยให้เป็นไปตามอารมณ์ และมีใช้อำนาจอำนาจในตำแหน่งหน้าที่การงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ฯลฯ จึงมีปัญหาและประสบอุปสรรคเสมอมา

หลักทฤษฎีข้อนี้ จะพิจารณาจากด้านมนุษยสัมพันธ์ที่มีส่วนเสริมให้การบริหารงานเป็นไปตามหลักเหตุผล หรือจะพิจารณาจากมนุษยสัมพันธ์ที่ช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีสมานฉันท์ เพื่อให้บังเกิดผลในการทำงานและผลงานในส่วนรวมสูงขึ้นก็ตาม ย่อมเป็นเครื่องวัดอย่างสำคัญว่า การบริหารงานมีผลก้าวหน้าหรือทรงและทรุดอย่างไร หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ “ประสิทธิผล (effectiveness) ของมนุษยสัมพันธ์เป็นเครื่องวัดสัมฤทธิ์ผล (achievement) ของงาน”

ข. พิจารณาจากองค์การอุปนัย

หน้าที่ของนักบริหารเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ มิใช่จะมีจำกัดอยู่แต่เฉพาะในองค์การรูปนัยที่จัดตั้งขึ้นตามหลักเหตุผลดังกล่าวแล้วเท่านั้น นักบริหารจะต้องยอมรับถึงการที่องค์การอุปนัยแฝงอยู่ในองค์การรูปนัย และจะต้องใช้องค์การอุปนัยให้เป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงาน ให้บรรลุเป้าหมายขององค์การรูปนัยให้ดีที่สุด ข้อที่พึงระมัดระวังอย่างยิ่งก็คือ จำเป็นต้องระวังมิให้เสื่อมว่า องค์การอุปนัยมีส่วนดีและส่วนเลวต่อมนุษยสัมพันธ์ อาจจะอำนวยผลดีหรือก่อปัญหาขึ้นเมื่อใดก็ได้ และผู้บังคับบัญชาผู้รับผิดชอบในองค์การเฉพาะอย่างยิ่งองค์การหรือส่วนราชการของไทย ซึ่งผู้บังคับบัญชาต้องทำหน้าที่รับผิดชอบหลายแห่งหลายด้านย่อมยากที่จะทราบสาเหตุแห่งความผิวนองของมนุษยสัมพันธ์ในองค์การได้โดยถูกต้องทันกาล ทั้งนี้ เป็นเพราะจุดเริ่มต้นแห่งปัญหามักจะมาจากองค์การอุปนัยแบบพุดกันไปด้วยกันมา จึงจำเป็นต้องเป็นคนที่ไม่ใกล้ชิดและคลุกคลีอยู่กับเหตุการณ์จึงจะทราบปัญหาได้

ส่วนดีขององค์การอุปนัยที่จะเอื้ออำนวยให้มนุษยสัมพันธ์เป็นไปด้วยดีมีคุณประโยชน์ต่อหมู่คณะ เฉพาะอย่างยิ่ง องค์การอุปนัยที่ประกอบขึ้นด้วยบุคคลที่เป็นญาติมิตร หรือเพื่อนร่วมสำนักศึกษาเดียวกันมา แต่องค์การอุปนัยแบบที่ว่านี้ จะต้องปรากฏว่า มีเป้าหมายร่วมกันในการทำงานเพื่อชื่อเสียงขององค์การในส่วนรวม มิใช่เพื่อประโยชน์ของผู้ใดหรือกลุ่มอุปนัยใดโดยเฉพาะ

ความดีขององค์การอุปนัยแบบนี้ มีผลสืบเนื่องมาจากมนุษยสัมพันธ์ที่แนบแน่น เห็นอกเห็นใจและอ่อนส้นอ่อนยาวให้แก่กันและกันได้ตามควรแก่กรณีเสมอ จะอย่างไรก็ตาม ความดีขององค์การอุปนัยแบบนี้บางทีก็เป็นพิษร้ายแก่ผู้รวมอยู่ในองค์การอุปนัยนั้นบางคนหรือทุกคนในส่วนรวมได้เหมือนกัน ถ้าองค์การอุปนัยนี้มีหลักยึดที่ไม่ตรงกันกับความคตินึกของ

หัวหน้าท่าน การนี้จะยิ่งร้ายหนักยิ่งขึ้นถ้าหัวหน้าซึ่งอยู่ในฐานะที่จะต้องรักษาประโยชน์ขององค์การ แต่ไม่สามารถจะแยกประโยชน์ขององค์การออกจากประโยชน์ส่วนตัวได้ เรื่องเล็กน้อย หยุ่มหยุ่มซึ่งเป็นปัญหาของมนุษยสัมพันธ์ที่พอจะแก้ไขได้จะกลายเป็นบานปลาย องค์การอุปถัมภ์จะขยายตัวขยายขอบเขตของการ “ปั่นเกลียว” ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้องออกไป จนอาจเป็นปัญหาในการปกครองประเทศ คือ “ปฏิวัติ” หรืออาจจะเป็นปัญหาในการบริหารธุรกิจ คือ “นัดหยุดงาน” สุดแต่กรณี

ส่วนเสียขององค์การอุปถัมภ์นอกจากที่กล่าวแล้วนี้ ยังจะเห็นได้อีกว่า นอกจากผลประโยชน์ขององค์การอุปถัมภ์จะขัดกับเป้าประสงค์ขององค์การอุปถัมภ์ซึ่งอาจจะมีปรากฏอยู่ทั่วไปแล้ว ยังอาจปรากฏว่า ผลประโยชน์ขององค์การอุปถัมภ์ต่าง ๆ ที่มีซ้อนอยู่ในองค์การอุปถัมภ์นั้น ต่างขัดกันเอง ซึ่งอาจจะเป็นได้ว่า การที่ขัดกันเพราะ “เห็นแก่ตัว” หรือขัดกันเพราะ “ไม่เห็นแก่ประโยชน์ของทางราชการ” ก็ตาม หากมีเกิดขึ้นบ่อยมักจะบังเกิดผลร้ายต่อมนุษยสัมพันธ์และการร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้เช่นเดียวกัน

ค. กล่าวโดยสรุป การที่จะใช้หลักมนุษยสัมพันธ์เพื่อประโยชน์แก่การที่จะจัดให้วัตถุประสงค์ของฝ่ายต่าง ๆ ได้ดูลงกันนั้น เป็นหลักทางทฤษฎีที่จะต้องกระทำ แต่ในทางปฏิบัติจริง ๆ นั้น จะทำให้เข้าสู่จุดได้ยาก ทั้งนี้เพราะการบริหารราชการที่ดี หรือการบริหารธุรกิจที่ดีต่างก็มีเป้าประสงค์ที่คล้ายคลึงกันพอที่จะจัดระเบียบควบคุมได้ เช่น เป้าประสงค์เกี่ยวกับบริการที่มีประสิทธิภาพอันจะอำนวยความสะดวก และความพอใจให้แก่ประชาชนในกรณีการบริหารราชการ หรือการไต่สวนขึ้นในการบริหารธุรกิจ แต่นอกจากนี้ยังมีอีกหลายสิ่งหลายอย่างซึ่งยากแก่การสนองตอบหรือแม้แต่จะล่วงรู้ในเรื่องนั้น ๆ ได้โดยง่าย เช่น ผลประโยชน์ของประชาชนหรือลูกค้าที่คาดคิดต่อ และความต้องการของแต่ละคนที่ร่วมทำงานอยู่ในองค์การ ปัญหาของการที่จะใช้หลักมนุษยสัมพันธ์เพื่อให้วัตถุประสงค์ของทุกฝ่ายได้ดูลงกันนั้นจึงยากยิ่งขึ้นไปอีก

๓. มนุษยสัมพันธ์ส่งเสริมศรัทธาในการทำงาน⁴

ความมุ่งหมายของการจัดให้มีการใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ควบคู่กันกับเทคนิคการบริหารในประการอื่น ๆ นั้น มีแก่นสารอยู่ที่การทำให้คนรักงาน พอใจในงาน หรือจะเรียกว่ามีศรัทธาในการทำงานก็สุดแต่จะพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อการร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน เป็นพลังที่จะนำไป

⁴ ดู อมร รัชสาสัย “บทบรรณาธิการ : ศรัทธาในการทำงาน,” วารสารรัฐประศาสนศาสตร์, ปีที่ 5, ฉบับที่ 3 (มีนาคม, 2508), หน้า 484—491.

สู่ความสำเร็จ คือ ผลงานสูงชัน อย่างที่มติดิในทางราชการของไทยเราว่า “ให้ได้ทั้งผลงานและน้ำใจคน” ฉะนั้น จึงใคร่ขอยืนยัน ณ ที่นี้อีกครั้งหนึ่งว่า สาขามนุษยสัมพันธ์กว้างขวางมาก สุดแต่จะพิจารณาในวงแคบหรือวงกว้างเพียงใด กรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม การที่จะให้เข้าใจเรื่องมนุษยสัมพันธ์ได้โดยถูกต้องยิ่งขึ้นนั้น จำเป็นต้องรู้หลักจิตวิทยาพอสมควร ดังจะได้กล่าวในตอนต่อไป เฉพาะอย่างยิ่งในปัญหาที่ว่า คนเราทำงานเพื่ออะไร หรือปัญหาที่ว่า เป็นเพราะเหตุใดคนนั้นคนนั้นจึงไม่มีความพอใจในงาน ในเพื่อนร่วมงาน ในหัวหน้า และแม้แต่ในตัวเองถึงขนาดถดถอยไม่เอาเพื่อนฝูง ฯลฯ

๔. สรุป

ขอบเขตและความหมายของมนุษยสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นที่แน่ชัดว่ามีใช่เป็นเรื่องของคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ หากแต่เป็นเรื่องที่อยู่ในภาระหน้าที่ของทุกคนทั้งตัวเรา หัวหน้าของเรา ลูกน้องของเรา และประชาชนผู้มาติดต่อขอรับบริการ ฉะนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรอบรู้ในส่วนที่เกี่ยวกับตัวคนให้มากกว่า เขาเป็นคนอย่างไร เขามีปัญหาอยู่อย่างไร จะใช้ผู้นั้นให้เป็นประโยชน์แก่งานประเภทใดได้บ้าง โดยวิธีใด จะช่วยเขาได้อย่างไร หรือจะปรับตัวเราให้เข้ากับเขาได้หรือไม่ เพียงใด เป็นต้น กรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม ทุกกรณีที่จะทำหรือจะแก้ปัญหาดัง ๆ นั้น จำเป็นต้องพิจารณาทั้งตัวคนและพฤติกรรมที่แสดงออกกับความพอใจในการทำงาน เช่น การจัดให้มีการส่งเสริมสวัสดิการเพื่อผลทางใจ แต่ในประการที่สำคัญที่สุด จำเป็นต้องระลึกถึงจุดหมายของมนุษยสัมพันธ์ไว้เสมอว่า อยู่เพื่อการเพิ่มผลงานขององค์การในส่วนรวมให้สูงขึ้น ฉะนั้น จำเป็นต้องระมัดระวังการกระทำอันเห็นแก่หน้าคนเพียงบางคน หรือเพื่อชื่อเสียงส่วนตัวโดยเสียสละหลักการและผลประโยชน์ขององค์การ เพราะถ้าหากมีกรณีเช่นนั้นเกิดขึ้น มนุษยสัมพันธ์จะดีเฉพาะในกลุ่มผู้ได้รับประโยชน์เพียง ๒-๓ คนเท่านั้น แต่ส่วนใหญ่จะเริ่มไม่พอใจ จะพูดหรือไม่พูดเพราะถือเสียว่า “พูดไปก็ไฟเบ๊ย นิงเสียคำดังทอง” และจะพูดได้หรือไม่พูดไม่ได้เท่านั้น

หลักมนุษยสัมพันธ์ทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ

หลักมนุษยสัมพันธ์ทางทฤษฎีและทางปฏิบัติตามที่จะได้เสนอในตอนนั้น จะได้พิจารณาเสนอในรูปของการวิเคราะห์โดยยึดหลักของฝรั่งที่ได้ศึกษาวิจัยและเขียนขึ้นเป็นตำรับตำราไว้แล้วมากมายในการนี้ จะได้จำแนกการพิจารณาออกเป็น ๔ ประการ คือ หลักทั่วไปเกี่ยวกับความพอใจ

(satisfaction) หลักเฉพาะสำหรับลูกน้อง (subordinate) หลักเฉพาะสำหรับหัวหน้า (superior) และหลักการแก้ปัญหา (problem-solving)

๑. หลักทั่วไปเกี่ยวกับความพอใจ (satisfaction)*

ในการศึกษาเรื่องมนุษยสัมพันธ์ ต่างก็ค้นหาเพื่อทราบความจริงว่า คนเราทำงานเพื่ออะไร คนเราต้องการอะไรจากที่เข้ามาทำงาน ในปัจจุบันนี้ยอมรับกันว่า แก่น (core) ของการศึกษาอยู่ที่ความพอใจของคนที่จะทำงาน พิจารณาการปกครองบังคับบัญชา มีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและบุคคลภายนอกอื่น ๆ ฯลฯ ซึ่งความพอใจเหล่านี้จะเป็นสาเหตุบันดาลให้การแสดงออกซึ่งกิริยากระทำการต่อกันในลักษณะของมนุษยสัมพันธ์เป็นไปด้วยดี มีกำลังใจในการทำงาน ในข้อนี้ผู้เขียนใคร่ขอเสนอว่า ควรเรียกหลักทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ว่า เป็น “ทฤษฎีที่ว่าด้วยคน - สิ่งแวดล้อม - ความพอใจ”

ความพอใจนี้ ในขั้นต้นจะเป็นเรื่องทางใจของแต่ละคน แล้วจะรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ และกลุ่มย่อย กลุ่มที่พอใจและกลุ่มเบี่ยงเบน ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่มีที่มาจากความพอใจหรือความไม่พอใจในขั้นต้น ปัญหาจึงมีอยู่ว่า เมื่อยอดปรารถนาของมนุษยสัมพันธ์อยู่ที่การสร้างสรรค์ให้เกิดความพอใจขึ้นในจิตใจของแต่ละคนและกลุ่มคนในส่วนรวมขององค์การเช่นนี้ จึงจำเป็นต้องพิจารณาต่อไปว่า ความพอใจของคนโดยพิจารณาในวงแคบเฉพาะในวงการบริหารตามขอบเขตของเรื่อง ที่เสนอขึ้นมีอยู่ในสาระสำคัญประการใดบ้าง

ก. ความพอใจที่มีที่มาจากความรู้สึกมั่นคง (Security)

คำว่า “มั่นคง” นี้มีความหมายกว้างขวางมาก แต่จะได้ขมวดลงให้เห็นความสำคัญที่มีอยู่ในการศึกษาวิชามนุษยสัมพันธ์ว่า ความพอใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาวะทางใจฐานะทางเศรษฐกิจ ลักษณะของงาน ฯลฯ ซึ่งจะมีผลมิใช่เฉพาะแก่ผู้นั้นเพียงผู้เดียว หากแต่ยังรวมถึงบุคคลอื่น ๆ ที่อยู่ในความดูแลอุปการะ และความดูแลรับผิดชอบในการปกครองบังคับบัญชาด้วย ทั้งนี้ย่อมเป็นที่เข้าใจว่า ความรู้สึกว่าตนเองมีความมั่นคง และหมู่คณะก็มีความมั่นคงปลอดภัยด้วยทั้งสองประการนี้ ย่อมจะมีผลกระทบถึงขวัญหรือกำลังใจ (morale) ในการปฏิบัติงานเป็นหมู่คณะไม่มากนัก

*คำว่า “ความพอใจ” ในที่นี้ใช้ตามความหมายอย่างกว้าง ซึ่งรวมทั้งความพอใจของปกติชน (normal) และความพอใจของอปกติชน (abnormal) อย่างที่ปกติชนจะเข้าใจยากด้วย จะอย่างไรก็ตาม ในบทความนี้จะไม่มีการพิจารณาในรายละเอียดว่า คนปกติ คนธรรมดา กับคนบ้า ๆ บอ ๆ จำแนกแจกแจงในรายละเอียดอย่างไรบ้าง โปรดดูรายละเอียดใน Arthur P. Noyes, *Modern Clinical Psychiatry*, (Philadelphia : W.B. Saunders Company, 1957), และ Ross Stagner, *Psychology of Personality* (New York : McGraw-Hill Book Company Inc., 1961).

ข้อนำคิดอีกประการหนึ่ง ก็คือ ปัญหาเกี่ยวกับทฤษฎีที่ว่า คน - สิ่งแวดล้อม - ความพอใจ
 ที่มีลักษณะสัมพันธ์ภาพ (relativity) กล่าวคือ ยังมีอีกอัน ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทฤษฎีนี้ที่จะ
 ต้องนำมาประกอบการพิจารณาด้วยเสมอ ทั้งนี้ หมายความว่า การที่คนเรามีความมั่นคงในทาง
 เศรษฐกิจและการงานแล้ว มิได้หมายความว่า คนนั้นจะมีความพอใจแล้ว หากแต่ยังตะเกียก
 ตะกายเพราะมีความทะเยอทะยาน หรือใครจะมีอย่างที่เพื่อน ๆ เขามีกัน เช่น คนหนึ่งเรียนจบ
 ได้ปริญญาเอก หรือปริญญาโททางวิทยาศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ จนได้รับบรรจุแต่งตั้ง
 และเลื่อนขั้นเป็นชั้นเอกแล้วยังไม่พอใจ ทั้ง ๆ ที่รู้อยู่แก่ใจว่า ฐานะและตำแหน่งหน้าที่ก็มั่นคง
 ดีแล้ว ใครจะเป็นนายอำเภอชั้นเอก ปลัดจังหวัด และเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดต่อไปอย่างเพื่อน ๆ
 เขาบ้าง ถ้าไม่ได้้อย่างเพื่อนหรือไม่ได้เป็นอย่างเพื่อน ก็ไม่พอใจและรู้สึกท้อใจ ซึ่งผู้เขียน
 ขอเรียกว่า “กฎแห่งความรันทดใจ (law of deprivation)”

ในกรณีเช่นนี้ หากพิจารณาโดยอาศัยหลักจิตวิทยาพัฒนาการ ก็พอจะทราบได้ทันทีว่า
 ผู้คนมีกลไกทางจิต (mental mechanism) เกิดขึ้นแล้วในอันที่จะหักล้างกันระหว่างความรู้สึกเก่า
 และความประสงค์ที่จะเป็นอย่างใหม่ หรือให้ความสองฝักสองใจไม่สมัครสมานกันระหว่างความ
 รู้สึกเป็นอาจารย์ตามตำแหน่งหน้าที่ที่ดำรงอยู่ กับตำแหน่งหน้าที่เจ้าบ้านผ่านเมืองที่อยากจะเป็น
 ต่อไป ถ้ากลไกทางจิตเป็นไปโดยไม่ได้ดุลกัน เฉพาะอย่างยิ่งการซึ่งใจที่เห็นของใหม่ดีกว่าของ
 เก่า มีน้ำหนักถ่วงให้เสียดุลไปเป็นอันมากแล้ว ผู้คนจะอยู่ที่เก่ามิได้ จะเกิดกลไกทางจิตที่แสดง
 ออกในรูป “การหาทางออก (sublimation)” เช่น จะปรากฏออกมาเป็นคำพูดว่า “ขอไปหา
 ประสพการณ์บ้าง” หรือ “คนอื่นเขาเป็นได้ ทำไมเราจะเป็นบ้างไม่ได้” ตัวอย่างทั้งสองกรณี
 ดังกล่าวนี้เป็นตัวอย่างในด้านดีของคนที่มีกลไกทางจิตดี หากกลไกทางจิตเป็นไปในทางไม่ดีเพราะ
 มีความสะเทือนใจอย่างอื่น ๆ อยู่ด้วย ประกอบกับบุคลิกภาพประการอื่น ๆ ของผู้นั้น ก็อาจจะทำ
 ให้ทางกาย คือตาพลอยมีตมัวมองไม่เห็นคุณค่าของงานและคนที่ทำงานอยู่ในองค์การเดิมในขณะ
 นั้น อาการกริยาที่แสดงออกจึงเหมือนคนชนจากเรือจ้าง คือ “ถีบหัวเรือส่ง” แล้วว่า “กูไปละ
 อ้ายพวกท่อยูน อ้ายคนนั้น อ้ายคนนั้นเลวบัดซบ สาระพัดสาระเพ” ท่านผู้อ่านลองวาดมโนภาพ
 ดูเอาเองก็แล้วกัน จะทราบได้ทันทีว่า ปัญหาของมนุษย์สัมพันธ์นั้น นอกจากจะเป็นเรื่องกว้าง
 ดังกล่าวแล้วข้างต้น ยังเป็นเรื่องยากเย็นซึ่งใจเพียงไหนที่จะต้องติดตามแก้ไข ทั้ง ๆ ที่ในกรณี
 นี้ได้ชี้ให้เห็นแล้วว่า ความมั่นคงเป็นมูลฐานของความพอใจ แต่ความมั่นคงนั้นเองก็มีส่วน
 สัมพันธ์ที่จะต้องอาศัยกรณีอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาด้วยเสมอ

(ยังมีต่อ)

แนะนำให้รู้จักบ้านเลขที่ ๑ ต.-อ. ดุสิต พระนคร

โดย

ถวิล แวศวร

(ต่อจากคราวก่อน)

เดินผ่านหน้าตึกสำนักบริหาร ฯ ไปหน่อย คุณก็จะพบกับตึกห้าชั้นสร้างใหม่เอี่ยม ยังไม่หยาบเหมือนสี่ดี ก่อนที่จะเดินเลี้ยวขวา คุณจะเห็นต้นไม้ปลูกอยู่ในตึกโดยมีห้องกระจกกั้นอยู่ มีหลายชนิด แต่เป็นไม้ประเภทประดับมากกว่า พอเลยห้องกระจกไปสักหน่อย ก็เป็นกะโหลกทางขึ้นของตึกห้าชั้นหลังนี้ ตึกหลังนี้ก็ไม่เบาทีเดียว แกมมีลิฟท์ให้ขึ้นเสียด้วย

มีตึกลิฟท์แนะนำ ครบ คือทางด้านตะวันตกลิฟท์หนึ่ง และทางด้านตะวันออกอีกลิฟท์หนึ่ง ลิฟท์ทางด้านตะวันออกนั้นเป็นลิฟท์ของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ขึ้นโดยเฉพาะ ส่วนทางด้านตะวันตกนั้นใช้ชนได้ทั่วไป (เรื่องลิฟท์มีเก๊ตช้า ๆ อยู่เรื่องหนึ่ง คือ ตามธรรมเนียมวันหยุดราชการ บ้านนี้จะใช้ข้าราชการสตรียูเวรเวลากลางวัน มีอยู่วันหนึ่ง ข้าราชการสตรีผู้อยูเวรนั้น เกิดอยากจะขึ้นไปชมวิวบนดาดฟ้าตึกชั้นห้า คุณเธอก็ก้าวเข้าไปในลิฟท์เดียว แล้วกดปุ่มให้ขึ้นไปบนชั้นดาดฟ้า พอชมวิวเป็นที่เจริญตาได้พักหนึ่งแล้ว ก็เดินเข้ามาในลิฟท์เพื่อจะลงมาอยู่เวรตามปกติ ในขณะที่เข้ามาอยู่ในลิฟท์นั้น เข้าใจว่าคงจะใช้ลิฟท์ไม่ค่อยจะสันตติกัน ก็กดปุ่มชั้นที่สองเข้า คราวนั้นก็เป็นเรื่องใหญ่ คือ ห้องเวรอยู่ชั้นล่างสุด พอประตูลิฟท์เปิดออก คุณเธอเห็นว่าไม่ใช่ชั้นที่ต้องการ ก็กดปุ่มใหม่ แต่คราวนี้ไปกดปุ่มให้ลิฟท์ขึ้นไปชั้นบนอีก ก็ต้องรอนถึงหัวหน้าเวร ซึ่งเป็นผู้ชาย ห้อตามลิฟท์และพร้อมกับตะโกนบอกให้กดปุ่มให้ถูก คุณเธอก็คงจะตกใจไม่น้อยเลย กดปุ่มให้ยุ่งไปหมด หัวหน้าเวรสั่งให้กดปุ่มลงชั้นล่าง แล้วก็วิ่งลงมาคอยอยู่ชั้นล่าง พอลิฟท์มาถึงชั้นล่าง คุณเธอที่อยู่ในลิฟท์ก็กดปุ่มให้ลิฟท์ขึ้นไปชั้นบนอีก เล่นเอาเถิดกันแบบนี้อยู่ประมาณชั่วโมงเศษ ๆ เกือบจะต้องโทรศัพท์ให้ช่างไฟฟ้ามาช่วยแก้แล้ว ก็บังเอิญคุณเธอกด

ปุมถูกพอดี พอลิฟต์เปิดออกมา ปรากฏว่าคุณเจอถึงกับเข่าอ่อน หน้าซีดจะเป็นลม นี่แค่เป็นคราวเคราะห์ที่ทุกคนเห็น ถ้ามีเช่นนั้นแล้ว คงจะถูกขังเป็นมัมมี่อยู่ในลิฟต์จนถึงวันจันทร์เป็นแน่ ถ้าใครใคร่บริหารน้องก็เชิญเดินขึ้นทางกะไดได้ไม่ขัดข้อง (โดยยังไม่อยากจะเป็นมัมมี่ดังที่เล่าให้ฟัง)

เท่าที่สังเกตดูเห็นท่านข้าราชการที่ทำงานอยู่ในตึกนี้มีสุขภาพดีด้วยกันทุกคน (โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านสุภาพสตรีทุกคนมีลำน่องที่งามอยู่แล้ว เลยไม่ต้องบริหารด้วยการนับขั้นกะได) ก่อนที่จะขึ้นกะได ถ้าคุณเดินกับหน้าหรือคุยกับแฟนมาเพลิน ๆ ละก็พอจะก้าวขึ้นกะได จะสะดุ้งแขยงสุดตัวเลยทีเดียว เพราะคุณจะพบกับตำรวจในเครื่องแบบยืนถือปืนยิงเร็วหน้าเหมือนกับโกรธใครมาสักร้อยปี แต่ไม่ต้องตกใจหรอกครับ เขาจะโกรธใครมาหรือจะทะเลาะกับเมียมาก็ช่างเขาเถอะ เพราะที่เขาขึ้นนั้น ขึ้นตามหน้าที่ พอขึ้นกะไดมาแล้ว ทางซ้ายมือจะมีแผนกสอบถาม หรือที่ภาษาฝรั่งเขาเรียกว่า “เอ็นควาย” นั่นแหละครับ ถ้าเป็นสมัยก่อน (เมื่อประมาณ ๓ หรือ ๒ ปีที่แล้ว) เจ้าหน้าที่แผนกนั้นหากไม่คิดว่าเป็นสถานตำรวจแล้ว คงจะนึกว่าโต๊ะกังเคือนี่ เพราะเขี่ยเก้าอี้ทองเป็นเครื่องอาภรณ์อะไรว่ะอย่างยิ่งกว่าคุณผู้หญิงเสียอีก ตั้งแต่สร้อยคอเส้นขนาดหัวแม่โป้ง ปากกาปลอกทอง ๒ ด้าม แหวนเพชร หัวเข็มขัดทองลงยาอย่างดีเลิศ กางเกงเล็ท เสื้อเชิ้ตแอร์ไรว์ รองเท้าแบบเรทซ์ชนิดแมลงวันเกาะแล้วลั่นดกกลงมาตาย นี่ถ้าสายเข็มขัดเป็นทองและหัวฝังเพชรละก็อย่าบอกใครเลย เห็นจะเป็นเพราะแก้มทองมาก (โบราณท่านให้พูดว่า “หากมันผู้ใดมีทองคำสิ้นฟ้า ท่านให้อะไร มันผู้นั้นมีทองมาก”) นั่นเอง โปลิศท่านเลยเชิญให้ไปเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัยกินนอน (อย่าถามผมเลยว่าเรื่องอันใด โปลิศท่านจึงได้พิศมัย ถึงกับเชื่อเชิญให้ไปเป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัยกินนอน ถึงถาม ผมก็ไม่ยกกะบอก ถ้าอยากรู้อะไร ๆ ผมก็จะบอกให้คุณไปหาหนังสือพิมพ์ที่ลงข่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ เมื่อประมาณสัก ๓ หรือ ๒ ปีที่แล้วมานี้ อ่านเอาเองก็แล้วกัน) นั่นแหละครับ รองสอบสวน เอ๊ะ ไม่ใช่สอบถามเขาเลยว่า ใครอยู่ที่ไหน จะไปหาใครบ้าง สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี หรือสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ตรงกะไดขึ้นอย่างที่ผมเอ่ยนั้นแหละครับ ถ้าคุณแหงนหน้าขึ้นไปดู จะเห็นตัวหนังสือสีทองอะไรว่ะอย่างเขียนว่า “สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี” และเหนือหนังสือขึ้นไปก็เป็น

ตราประจำสำนักฯ คือ คชสีห์กับราชสีห์ประคองพานแว่นฟ้า นั้นแหละแหละ พวกในบ้านนี้เขาเรียกกันว่า “ตึกบัญชาการ” (ข้างตึกทั้งด้านหน้าและด้านหลัง จะมีต้นหลิวขึ้นอยู่อย่างสวยงาม (เวลาที่เขาถ่ายภาพยนตร์เพื่อออก ท.ว. คุณจะเห็นต้นหลิวประดับใบ ดูสวยงามมาก) พอขึ้นกระไดถึงชั้นสุดท้าย ทางขวามือเป็นห้องเวร (เวรสี่ชื่อแหละครับ) กลางคืนมีอยู่ ๒ คน และคนขับรถอีกคนหนึ่ง ถ้ามีราชการด่วนจะถือเป็นต้องปฏิบัติกันทันที แต่ถ้าเป็นเวลากลางวันจะมีเวรหน้าแลมๆ อยู่ ส่วนตอนกลางคืนนั้น เวรหน้าดูหน่อย บางครั้งแถมมีกลิ่นเสียด้วย การอยู่เวรยามที่บ้านนี้ เขาอยู่กันจริงๆ คือตอนเช้าก็ปฏิบัติงานต่อไปได้เลย (ชักสงสัยว่าที่อื่นๆ เขาอยู่เวรกลางคืน แล้วตอนเช้าได้หยุดราชการอีกหนึ่งวัน ไม่ทราบว่าเขาใช้ระเบียบอะไรกัน ใครทราบ ช่วยบอกทีเพื่อเป็นกุศลแก่พวกเวรหน้าดูๆ ทั้งหลายแหละ) บรรยาการในห้องเวรนั้นมืดมิดๆ พวกอยู่เวรกลางคืน หากโชคดี พวกเวรกลางวันเขานำหอมหวนไว้ ก็นับว่าเป็นกุศล แต่ถ้า พวกเวรหน้าดูที่อยู่กลางคืน เกิดเลือดลมเดินไม่สะดวกชัฏยาราคามากไปหน่อย ถึงกับคายละก้อ บรรยาการในห้องเวรอบบอวนอย่าบอกใครเลยทีเดียว เพื่อเป็นการแก้บรรยาการในห้องเวรให้น่าพิศมัยขึ้น ท่านเลขาธิการฯ จึงได้บริจาค ท.ว. ให้พวกที่อยู่กรรมเหล่านี้ได้ดูเวลาว่างหนึ่งเครื่อง แต่ถ้าวันไหนเกิดฝนฟ้าตกละก็ พวกอยู่เวรได้มีงานทำเพิ่มขึ้นอีกอย่างหนึ่ง (ไม่ทำทุกคนหรอกครับ เท่าที่เห็นทำก็เฉพาะแต่พวกที่เป็นพ่อบ้าน) คือการจับแมงตานา มีชุมจริงๆ ครับ เพราะมาเล่นไฟแสงจันทร์ เป็นการลดค่าครองชีพได้อีกอย่างหนึ่ง และในเวลาเดียวกันก็เกิดฝนตกนี้แหละครับ หากประจวบเหมาะก็ทั่ววัดโล่มนัสฯ เขามีการเผาถ่านกันละก็ บรรยาการในห้องเวรไม่น่าพิศมัยเลยครับ เพราะอากาศมันกดต่ำ ทำให้กลิ่นที่เขาเผาถ่านโชยเข้ามาในห้อง ต้องนอนปลงกันพักใหญ่ๆ (เป็นไงครับ พวกคุณๆ อยากอยู่เวรกับเขาบ้างไหมเล่าครับ)

เป็นอันว่าจบเรื่องของห้องเวรกันเสียที ดึกกันมอญหาซันด้วยกัน ฉะนั้น ผมจะว่าเป็นชั้นๆ ไปเลย พอผ่านห้องเวร (กรรม) มาแล้ว ทางด้านขวามือก็จะเป็น กองบริการประชาชน เขาแบ่งเป็น ๒ แผนก คือ แผนกสอบสวนเรื่องราว และแผนกสวัสดิการสงเคราะห์ กองนี้ทำหน้าที่พิจารณาดำเนินการในเรื่องที่ผู้ร้องเรียนต่อนายกรัฐมนตรี เรื่องที่ร้องเรียนนั้นแยกออกเป็นเรื่องต่างๆ คือ ร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการในกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ใช้อำนาจลั่นแกล้งกดขี่ข่มเหงหรือไม่ให้ความเป็นธรรมต่อประชาชน ประพฤติ

คนไม่เหมาะสมและไม่ให้ความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อร้องเรียนกรณีขอความช่วยเหลือในเรื่องการประกอบอาชีพ ขอความร่วมมือและอุปการะในการบำรุงศาสนาและการศึกษา กรณีพิพาทต่าง ๆ และขอความช่วยเหลือในเรื่องอื่น ๆ เสนอข้อคิดเห็นต่อนายกรัฐมนตรีในกรณีต่าง ๆ กองบริการประชาชนนี้ ยังมีสำนักงานแนะนำทางกฎหมายและประนอมข้อพิพาท มีหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เช่น ให้คำแนะนำทางกฎหมายแก่ประชาชนที่มาปรึกษา ทำการไกล่เกลี่ยและประนีประนอมข้อพิพาทต่าง ๆ เพื่อไม่ต้องดำเนินคดีกันในศาล และให้บริการแก่ประชาชนที่มาขอตัวบทกฎหมายและคำรากฎหมาย ตลอดจนคำพิพากษาฎีกา (ประชาชนที่มาติดต่อกับสำนักงานนี้มีทุกเพศทุกวัย บางครั้งอุ้มลูกงูหลามกระจองอแงดกพิลึก) กองนี้เรียกกันย่อ ๆ ว่า “กปช.”

ถัดจากกองบริการ ฯ ไปก็เป็น กองพิธีการ ข้อของกองนี้เขาก็บอกหน้าทอยู่แล้ว คือ พิธีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นงานรับรองแขกเมือง (แขกทุกประเภททั้งที่โพกหัวและไม่โพกหัว) ที่เข้าพบนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี พิธีเลี้ยงต่าง ๆ (รวมทั้งการเลี้ยงหางไก่ (คือกเทศปาด) ด้วย) เป็นหน้าที่ของกองนี้ทั้งนั้น แบ่งออกเป็น ๒ แผนก คือ แผนกรับรอง มีหน้าที่รับรองแขกของรัฐบาล แขกส่วนตัวของนายกรัฐมนตรี เลี้ยงรับรองเนื่องในโอกาสงานพระราชพิธีและงานที่ระลึกต่าง ๆ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าภาพหรือตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี จัดสถานที่และเก็บรักษาเครื่องใช้ตลอดจนภาชนะสิ่งของต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเลี้ยงรับรอง ควบคุมการจัดอาหารเลี้ยงแต่คณะรัฐมนตรี ในวันที่มีการประชุมคณะรัฐมนตรีทุกสัปดาห์หรือการประชุมต่าง ๆ เป็นประจำ ดำเนินการเกี่ยวกับงานมงคลสมรส งานศพ งานวางศิลาฤกษ์และงานบำเพ็ญกุศลที่นายกรัฐมนตรีเป็นเจ้าภาพ งานปีใหม่ งานคล้ายวันเกิด จัดเตรียมของขวัญของรางวัลและของที่ระลึกแก่แขกเกียรติยศทั้งชาวต่างประเทศและชาวไทย จัดเครื่องไทยธรรมถวายแก่พระภิกษุสงฆ์ในวันที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาในนามของนายกรัฐมนตรี จัดพวงหรีด ดอกไม้จันทน์ รูปเทียน ไตร ในงานฌาปนกิจและงานอุปสมบทที่มีผู้เชิญมายังนายกรัฐมนตรีและรองนายกรัฐมนตรี จัดพวงมาลาในนามของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเพื่อไปวางถวายบังคมพระบรมราชานุสรณ์ต่าง ๆ (ท่านคงจะเห็นภาพทางโทรทัศน์ เมื่อคราวที่ ๖๗ นายพลอากาศตรี เหยียนเกากี นายกรัฐมนตรีเวียดนามได้ มาเยือนประเทศไทย และเข้าเฝ้านายกรัฐมนตรีที่ทำเนียบรัฐบาล พิธีต่าง ๆ ที่จัดในทำเนียบรัฐบาลในวันนั้น เป็นหน้าที่ของกองนี้ทั้งนั้น)

อีกแผนกหนึ่ง คือ แผนกราชการต่างประเทศ มีหน้าที่ตรวจสอบเรื่องราวและความเห็นตลอดจนทำหน้าที่ร่างหนังสือโต้ตอบเกี่ยวกับราชการต่างประเทศระหว่างนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรีกับบุคคลสำคัญ ๆ ชาวต่างประเทศทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยทางจดหมาย โทรเลข ฯลฯ รวมทั้งราชการงานแปลหนังสือ เอกสาร และบรรดาข่าวสารต่าง ๆ ที่มีเรื่องราวและความเคลื่อนไหวเกี่ยวข้องกับประเทศไทยในด้านเศรษฐกิจและการเมืองต่าง ๆ ที่ควรจรรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ นอกจากนั้น ยังแปลเอกสารเกี่ยวกับวิชาการตามที่ได้รับมอบหมายเป็นครั้งคราวด้วย ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับรองชาวต่างประเทศที่มาพบเยี่ยมคารวะนายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรี ตลอดจนในโอกาสที่มีพิธีการรับรองเป็นทางการอื่น ๆ เช่น การแสดงนาฏศิลป์ของไทยให้ชาวต่างประเทศชม ไม่ว่าจะเป็นที่โรงละครแห่งชาติหรือในทำเนียบรัฐบาล หรือที่อื่น ๆ การจัดสถานที่ การออกบัตรเชิญ การรับรอง การเลี้ยง อภิเษกปาละ เป็นหน้าที่ของกองนี้ทั้งนั้น เป็นใจครับ งานของกองนี้ไม่เบาทีเดียว ดูแล้วทำให้ปวดสมอง แต่จะทำไฉนได้ละครับ เพราะเป็นหน้าที่ เข้าใจว่าเจ้าหน้าที่กองนี้คงจะต้องพยายาห่มองคนละหลาย ๆ คน (ใหม่ละ ผมเกือบลืมบอกไต่ตลับของกองนี้ไปแล้ว เขาเรียกกันว่า “กพก.” ครับ)

เดินต่อไปอีกนิดก็จะพบกับกองสถานที่และยานพาหนะ (ถ้ามองจากมุมนี้ไปจะเห็นรถจอดอยู่เป็นตับ มีเกือบทุกยี่ห้อ รูปร่างต่าง ๆ กัน อ้วนก็มี ผอมก็มี หลังคาปิด หลังคาเปิด มีทั้งนั้น) ถ้าเป็นในสมัยก่อน (ประมาณ ๒ หรือ ๓ ปีที่แล้ว) รถพวกนี้จะมีมุ้งกางให้ด้วย เพราะมาลาเรียระบาดมาก แต่สมัยนี้ไม่ต้องกางมุ้งแล้ว มีโรงเก็บอย่างมิดชิด เหตุเพราะมีโรงเก็บรถอย่างมิดชิดนั่นเอง เลยทำให้ท่านเลขาธิการฯ ต้องออกหนังสือเวียนกำหนดโทษสถานหนักสำหรับคนขับรถที่ไม่ต้องการให้มีเวลาว่าง (นึกเอาเองก็แล้วกันครับว่า คนขับรถเขาชอบใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ด้วยเหตุอันใด)

(ยังมีต่อ)

กลวิธีและข้อเท็จจริงปลีกย่อยบางประการ ที่เกี่ยวกับการลอบได้หรือไม่ได้

โดย เฉลิม สิงกุล

ตำแหน่งถัดลงมา (น่าจะถัดขึ้นไป) จาก “ประจำแผนก” ก็คือ หัวหน้าแผนก ตำแหน่งหัวหน้าแผนกนี้ ขอเรียนให้ทราบเป็นครั้งที่ ๒๐๐ ว่า เป็นตำแหน่งหลักที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ไม่ต้องออกกฎ ก.พ. เทียบแต่ประการใด มีแต่ตำแหน่งอื่นๆ เท่านั้นที่จะยกขึ้นมาเทียบกับตำแหน่งหัวหน้าแผนก เช่น วิทยากรโท บุคคลากรโท หรือช่างโท นายช่างโท อะไรเหล่านั้นเป็นต้น ตำแหน่งหัวหน้าแผนกเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาชั้นต้น รองลงมาจากหัวหน้ากอง แผนกแต่ละแผนกดูเหมือนจะไม่มีที่ไหนเขาแย่งแยกชองงานในหน้าที่ออกไปให้เป็นส่วนปลีกย่อยลงไปกว่านั้นอีก นอกจากจะแบ่งกันเองเป็นการภายในเพื่อสะดวกในการบริหารงานในแผนกนั้น เช่น อาจจะแบ่งเป็นหมวดเก็บ หมวดโต้ตอบ หมวดธุรการ ก็เป็นเรื่องภายในที่หัวหน้าแผนกนั้นจะพิจารณาเห็นสมควร

ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าแผนก ได้นั้น อาจเป็นได้ทั้งข้าราชการชั้นโทและชั้นตรี โดยทั่วไปเขาแต่งตั้งข้าราชการชั้นโทเท่านั้นเป็นหัวหน้าแผนก ถ้ายังเป็นข้าราชการชั้นตรีก็ให้รักษาการไปก่อนจนกว่าจะได้เลื่อนเป็นชั้นโทจึงจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง แต่ก็ไม่น่าอีกนะแหละ ข้าราชการชั้นโทก็ยังรักษาการในตำแหน่งนายอำเภอที่เทียบเท่าหัวหน้าแผนกก็มี เอากันง่าย ๆ อีกที่ว่า ตำแหน่งหัวหน้าแผนกนี้ แต่งตั้งได้ทั้งข้าราชการชั้นโทและชั้นตรีเท่านั้น จะเอาชั้นเอก หรือชั้นพิเศษ หรือชั้นจัตวา นอกจาก ๒ ชั้นนั้นมาแต่งตั้งไม่ได้ทั้งนั้น จะทำได้ก็เพียงแค่ให้ “รักษาการ” เท่านั้น เฉพาะชั้นจัตวา ผมยังไม่เคยพบเคยเห็นว่ามี การแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าแผนกเลยตั้งแต่ผมจำความได้

ตำแหน่ง หัวหน้าแผนก เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชารองลงมาจากหัวหน้ากอง มีอำนาจหน้าที่บังคับบัญชารับผิดชอบและบริหารงานและควบคุมเจ้าหน้าที่ชั้นรองลงมาในแผนกซึ่งได้แก่ประจำแผนกและเสมียนพนักงานให้ปฏิบัติงานในแผนกคล่องไปด้วยดี หากกองแหรือโยเยกระทำผิดวินัย หัวหน้าแผนกก็มีอำนาจลงโทษประจำแผนกและเสมียนพนักงานได้ โดยตัดเงินเดือนได้ ๑๕ % มีกำหนด ๔ เดือนสำหรับประจำแผนก และ ๑๐ % มีกำหนด ๔ เดือนสำหรับเสมียนพนักงานหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าเสมียนพนักงาน เช่น พนักงานพิมพ์ดีดจตุรา เป็นต้น ถ้าประจำแผนกหรือเสมียนพนักงานจะลาพัก ลาป่วย หัวหน้าแผนกก็จะอนุญาตได้เหมือนกัน คือ ลาป่วยก็ครั้งละ ๑๕ วัน ลาพักก็ครั้งละ ๗ วัน ทั้งสองตำแหน่ง แต่ถ้าเป็นการพิจารณาบำเหน็จความชอบประจำปีละก็หัวหน้าแผนกยังไม่มีอำนาจ โดยทั่วไป ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งปูนบำเหน็จความชอบก็ฟังความคิดเห็นจากหัวหน้ากอง และหัวหน้ากองก็ฟังความคิดเห็นของหัวหน้าแผนกอยู่เหมือนกันว่า เลื่อนเป็นผู้อยู่ในหลักเกณฑ์ซึ่งควรจะได้รับพิจารณาตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๘ (พ.ศ. ๒๕๐๔) หรือไม่เพียงไร

ในแผนกหนึ่ง ๆ ควรจะมีข้าราชการอยู่เท่าใด ประจำแผนกกี่คน เสมียนพนักงานกี่คน พนักงานพิมพ์ดีดกี่คน ย่อมขึ้นอยู่กับปริมาณและคุณภาพของงาน อาจมีเพียง ๕ คน หรืออาจถึง ๓๐ คนก็ได้ เอาแน่ไม่ได้

ที่แล้วขั้นไหนเขาเป็นกันอย่างไร อันนี้จะว่าง่ายก็ง่าย มาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ อธิบายไว้ชัดเจนแล้ว ขอคัดมาให้ดูดังนี้

“ มาตรา ๕๗ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นตรีขึ้นเป็นชั้นโทจะเลื่อนได้เฉพาะผู้ที่สอบคัดเลือกได้ตามหลักสูตรและวิธีการซึ่ง อ.ก.พ. กระทรวงกำหนด ในกรณี queเห็นสมควร รัฐมนตรีเจ้าสังกัดจะจัดให้มีการศึกษาอบรมก่อนการสอบคัดเลือกก็ได้

เมื่อปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชา แล้วแต่กรณี เห็นว่าข้าราชการพลเรือนผู้สอบคัดเลือกได้ผู้ใดมีความประพฤติ ความรู้ และความสามารถที่จะเลื่อนเป็นชั้นโทได้ และผู้นั้นได้เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรี หรือเป็นข้าราชการที่ ก.พ. เทียบไม่ต่ำกว่าชั้นตรีมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี ให้เสนอชื่อผู้นั้นไปยัง อ.ก.พ. กระทรวงเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อ อ.ก.พ. กระทรวงอนุมัติแล้ว ให้เจ้ากระทรวงส่งเลื่อนชั้นต่อไป

กำหนดเวลาสามปีให้ลดเป็นหนึ่งปีสำหรับผู้ที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรซึ่ง ก.พ. เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี”

หมายความว่า ผู้ที่จะเป็นชั้นโทเงินเดือน ๓,๒๐๐ บาทได้ ถ้าไม่มีความรู้ถึงขั้นปริญญา ก็จะต้องเป็นชั้นตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี จึงจะมีสิทธิสอบคัดเลือกขึ้นเป็นชั้นโท ส่วนผู้ที่มีความรู้ปริญญาตรีขึ้นไปเป็นชั้นตรีเพียงปีเดียวก็มีสิทธิสอบคัดเลือกเป็นชั้นโทได้

การเลื่อนข้าราชการชั้นตรีขึ้นเป็นชั้นโท ขอบอกว่า ไม่ได้เลื่อนตามลำดับที่ปรากฏในบัญชีแสดงผลการสอบเช่นเดียวกับการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกอย่างอื่น บทบัญญัติดังกล่าวแสดงไว้ว่าไม่จำเป็นจะต้องเลื่อนคนสอบได้คะแนนสูงสุดก่อน แต่เปิดโอกาสให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาเลือกสรรอีกทีหนึ่ง ผู้สอบได้คะแนนรองลงมาอาจได้รับการพิจารณาให้เลื่อนก่อนผู้ได้คะแนนสูงสุดก็ได้ คุณอาจสอบได้เป็นเยี่ยมแต่ความประพฤติความรู้และความสามารถไม่ไหว ก็อาจจะถูกผ่านไปเสียยังได้ คนเราทุกคนแหละไม่ชอบส่องกระจกดูตัวเอง คอยแต่จะส่องดูคนอื่น ยิ่งมีเวลาว่าง ๆ มาก ๆ ละก็ส่องไม่ส่องเปล่า แกรม “สวด” เข้าให้ซะด้วยการเลื่อนขึ้นเป็นชั้นโททว่างานจึงเป็นทั้ง “คิด” และทั้ง “เลือก” อย่างไรก็ตาม ใจเย็น ๆ ใจ ๆ ท่านคงจะไม่ผ่านผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดไปได้ง่าย ๆ หรอกน้า

การเป็นชั้นโทอีกทางหนึ่ง ก็คือ โดยการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือก ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๘๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ผู้ที่จะเป็นชั้นโทได้เลยนั้นต้องเล่าเรียนเขียนอ่านมาหนักเอาการอยู่ และจะต้องได้รับปริญญาขนาด

๑. ปริญญาตรีทางแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์หรือสัตวแพทยศาสตร์ หลักสูตร ๖ ปี (๓,๔๐๐ บาท)
๒. ปริญญาโท คึกษาต่อจากปริญญาตรี (๔ ปี) อีก ๒ ปี รวม ๖ ปี (๓,๖๐๐ บาท)
๓. ปริญญาโททางสถาปัตยกรรมศาสตร์หรือสาธารณสุขศาสตร์ ซึ่งมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษารวมทั้งปริญญาตรีไม่น้อยกว่า ๘ ปี (๓,๗๕๐ บาท)
๔. ปริญญาโททางแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ การแพทย์ ซึ่งมีหลักสูตรการศึกษารวมทั้งปริญญาตรีไม่น้อยกว่า ๘ ปี (๓,๘๐๐ บาท)
๕. ปริญญาโททางวิทยาศาสตร์คลินิก ซึ่งมีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษารวมทั้งปริญญาตรีไม่น้อยกว่า ๘ ปี (๒,๐๕๐ บาท)

๖. ปริญาเอก (๒,๒๐๐ บาท)

คงจะเห็นละซิว่าหนักขนาดไหน และการที่จะคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกเข้ารับราชการหรือไม่ ผมขอบอกเพียงนิดเดียวว่า ทุนรัฐบาลเท่านั้นที่ไม่ต้อง “สอบ” เพียงแต่ “คิด” เข้ามาได้เลย (รายละเอียดถ้าสนใจก็โปรดตรวจดูกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๘๒ (พ.ศ. ๒๕๐๗)) ได้ ฝ่ายสำนักงานเลขาธิการกรม หรือฝ่ายการเจ้าหน้าที่ หรือฝ่ายการคลังฝ่ายการเงินเข้ามั่งทงนั้นแหละครับ

ทีนี้ลองมาพิจารณาต่อไปอีกว่า แผนกมันขึ้นได้อย่างไร มันขึ้นได้โดยอาศัยอำนาจตามความ มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๕๕ ซึ่งบัญญัติว่า

“การจัดตั้งกระทรวง ทบวง กรม และทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบกรม ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานปลัดทบวง กรม และทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบกรม ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา”

หมายความว่า ถ้าจะตั้งกรมใหม่ขึ้นสักกรมหนึ่งก็ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าจะแบ่งส่วนราชการในกรมที่ตั้งขึ้นใหม่หรือกรมเก่าแต่อยากจะเปลี่ยนกองแผนกใหม่ก็ต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ง่าย ๆ

ทั้งนี้ เว้นแต่การ แบ่งส่วน ราชการ ของ ทบวง การ เมือง ใน สำนัก นายกรัฐมนตรี มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕ (มาตราเดียวกัน แต่กฎหมายคนละฉบับ และคนละ พ.ศ. จำไว้) บัญญัติให้ทำเป็นประกาศของสำนักนายกรัฐมนตรี ไม่เหมือนกับการแบ่งส่วนราชการของกรมอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในสำนักนายกรัฐมนตรี จำไว้ให้ดีนะครับ ผมหรือกรรมการท่านใดท่านหนึ่งอาจจะตั้งคำถามในข้อนี้ก็ได้อีก คอยดูกันต่อไป

อนึ่ง อาจจะมีใครหัวแหลมแหลมผมมาว่า ก็หัวหน้าแผนกวิชาต่าง ๆ ตามสถาบัน การศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย เช่น แผนกวิชาคณิตศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือ แผนกศัลยกรรม มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ นั้น ผู้ดำรงตำแหน่งหาได้แต่งตั้งจากข้าราชการ ชั้นโทหรือชั้นตรีตามที่ผมว่ามาข้างต้นไม่ แต่เป็นศาสตราจารย์ชั้นพิเศษ มีพระบรมราช โองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ผมจะว่ายังไง ผมไม่ว่ายังไง ผมเพียงแต่ขอเรียนให้พระเดช พระคุณทราบว่า การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่แหลมมานั้น เป็นการแต่งตั้งตามกฎหมาย ว่าด้วยมหาวิทยาลัย ไม่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ถ้าขึ้น หัวแหลมเอากฎหมายอื่นมาอ้างอิง เงินของคุณที่สบนั่งอยู่ในกระเป๋าก็คงจะถูกแหลมเป็น ค่าธรรมเนียมการสมัครสอบอีก ม่าย ๒๐ ก็ ๔๐ แล้วทีนี้ใครจะว่ายังไงล่ะ คุณละซี?

.....เพียงแต่คิดเร่งหรือคิดอยากให้คุณเจริญรุ่งเรืองแต่อย่างเดียว โดยไม่ ลงมือสร้างความเจริญให้แก่หน้าที่การงานภายในความรับผิดชอบของตนนั้น จะเป็น เหมือนตราขูที่เบาข้างหนึ่ง แต่หนักข้างหนึ่ง เมื่อหนักแต่ข้างอยากให้คุณเจริญ แต่เบา ในข้างทำหน้าที่ของคุณให้เจริญจึงไม่สมส่วนกัน.....ฉะนั้น ข้าราชการที่เจริญ.....ต้อง

๑. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง (Self-Responsibility) ในอันที่จะต้องศึกษา ขวนขวายและฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ.....และ

๒. มีความรับผิดชอบต่อสถาบัน (Institutional Responsibility) ในอันที่จะต้อง ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในส่วนราชการที่ตนสังกัดอยู่และราชการในส่วนรวมให้ ก้าวหน้า อำนวยประโยชน์สุขแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

คัดจาก “ปัจฉิม” เอกสารการฝึกอบรมปฐมนิเทศ
ข้าราชการใหม่ สำนักงาน ก.พ.

พ.ศ. ๒๕๐๘

บทสนทนาภาษาอังกฤษ

ประวิณ สุจริตกุล M.A. (Oxon)

ตอนที่ 2

รุ่ง รักเรียน ดีใจมากที่ชนิด ถนัดสอน ยินดีและเต็มใจจะช่วยเหลือเขา ในเรื่องภาษาอังกฤษ ความเข้าใจเพื่อนและความเอื้ออารีของชนิด เป็นกำลังใจสำหรับรุ่งอย่างมาก วันรุ่งขึ้น รุ่งรีบไปดักพบชนิดตอนเลิกงาน

ร. ชนิด! ชนิด! แยกยังไม่รีบกลับไม่ใช่เหรอ? กันมีเรื่องอยากจะปรึกษาหน่อย... เกี่ยวกับ ภาษาอังกฤษอย่างวันก่อนนั้นละ...

ค. เอาสิ รุ่ง. But I told you to speak English. Have you forgotten my advice?

ร. Oh, no! I not forget advice easily.

ค. That's better. Whatever you want to say, put it in English. Never mind the mistakes. In fact you seem to have improved a great deal already. But . . . now listen carefully . . . just now you made a slight mistake, you left out the auxiliary verb needed. You should have said . . . "I don't forget advice easily" or better still . . . "I don't forget your advice easily."

ร. Thank you, Thanit. Thank you for your compliment and for correcting me. Please always correct me when I make mistake.

ค. I'll do just that. Say the last word in your last sentence again. This time with an "s." " . . . when I make mistakes."

ร. All right. Please always correct me when I make mistakes. Is that correct now?

ค. Perfect! Now what is it you want to see me about?

ร. Well, may I explain it in Thai?

ค. If that will make you feel happier, by all means.

ร. คอยังงั้น ชนิด กันยงรู้สึกสับสนมากเกี่ยวกับศัพท์สำนวนการไปชมภาพยนตร์ เมื่อวันก่อน เจออาจารย์เหม่มทเคยสอนกันที่ A.U.A. กันก็เลยตกทายปราศรัยด้วย และถามไปว่า "see the cinema" บ้างหรือเปล่าหมูนุ้ เหม่มม่ง หยดคิดครุ่นหนึ่งแล้วก็หัวเราะ กันไม่

เข้าใจเลยว่า แหม่มทำไมทำยังงั้น กันว่ากันก็ใช้จำนวนถูกเผ้งแล้วนั้นนา หรือไง ชะ
ชนิด? อ้อ ตอนนี่ กรุณาพักภาษาอังกฤษล้วน ๆ ไว้สักประเดี๋ยวด้วยนะ ถ้าจะมีอะไรที่จะ
ต้องอธิบายให้กันฟังละก็ เป็นภาษาไทยก็แล้วกัน วันหลังเมื่อกันชำนาญขึ้นแล้วค่อยใช้
แบบภาษาอังกฤษล้วน ๆ

ธ. โอ.เค. ตกลง แต่ต้องสัญญาว่าวันหลังจะไม่ขอทำผิดกติกาที่เคยตกลงกันไว้สัก

ธ. ตกลง ชนิด กันให้สัญญา

ธ. เอาละ กันเชื่อแก เรื่องมันเป็นยังงี้ ศัพท์จำนวนเกี่ยวกับการไปตุนหนังหรือชมภาพยนตร์
นี่นะ สำหรับนักเรียน นักศึกษา เป็นเรื่องปวดเคียรเวียนเกล้าพอใช้ นอกจากจะต้อง
คำนึงถึงเรื่องการใช้จ่ายให้ถูกต้อง ใช้ค่าให้ถูกต้องแล้ว ยังต้องนึกถึงเรื่อง article ที่จะ
ต้องใช้อีกด้วย พูดถึงตอนนี่ แกอาจจะนึกออกว่า แกพูดเผลงไปตรงไหนที่ทำให้แหม่ม
หัวเราะ

ธ. เอ๊ะ ไม่เห็นผิดตรงไหนนี่ ข้างหน้า cinema กันก็ใช้ article “the” แล้ว แล้วกันก็ใช้
กริยา see ตรงตัวออกอย่างนั้น จะผิดได้หรือ?

ธ. เหตุผลไม่เลวเลย รุ่ง แต่เผอญสำนวนที่มี “the cinema” อยู่ด้วย เขาไม่ใช้กริยา “see”
เข้ามายุ่งเกี่ยวกับเลย เขาใช้กริยา “to go” และมี preposition “to” ตามมาเท่านั้น
เอง สรุปลแล้ว แกควรจะตัด “see” ออก และพูดแต่เพียง “Have you been to the
cinema lately?” หรือ “I went to the cinema yesterday evening.” หรือ “Shall
we go to the cinema?” อ้อ! เดียว กันลืมหื้มไปนิดหน่อย ในประโยคตัวอย่าง
ประโยคแรกไม่ได้ใช้กริยา “to go” ก็เพราะในกรณีที่ถาม หรือ พูดว่าได้ไปไหนมา
เป็นต้นว่า “ไปตุนหนังมาบ้างหรือเปล่าหนูน?” เขาใช้ verb “to be” ช่อง 3 หรือ
พูดให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ก็คือ ใช้ present perfect tense ของ verb “to be” นี่รุ่ง อย่า
เพ่งงนะ กันจะอธิบายต่อไปละ...

ธ. เดียว! เดียวก่อน! ขอขัดจังหวะนิดหนึ่ง... ถ้าตัด “see” เสีย ก็ไม่ชัดเจนนะซี

ธ. ก็น่าจะเป็นอย่างแกว่า แต่มึงเอิญการไปที่ “the cinema” ซึ่งหมายความว่า โรงภาพยนตร์
และในที่นี้มีความหมายพิเศษ คือ หมายถึงโรงภาพยนตร์โดยทั่วไป ไม่จำกัดว่าโรงไหน
แม้จะมี article “the” ก็ตาม กันอยากจะใช้คำว่า “วงการภาพยนตร์” ด้วยซ้ำไป แต่
ก็เกรงแจะเข้าใจผิดคิดว่าไปหมายถึง Frank Sinatra, มิตร, เพชรรา หรือแก่นใจ ปรียา

ไปด้วย... ทันเมื่อไปยังโรงภาพยนตร์ บุคคลหรือวิญญาณทั่วๆ ไปก็เข้าใจกันดีแล้วว่า คงจะไปชมภาพยนตร์หรือไปดูหนัง จริงไหมละ? แม้ภาษาไทยเองก็เหมือนกัน ถ้าแก อยากจะให้กันรู้ว่า แกไปดูหนัง เรื่อง "ลูกทุ่งเสียงทอง" แกอาจพูดเป็นภาษาไทยสั้นๆ ว่า แกไปเฉลิมไทย ถึงแม้ไม่มีคำว่า "ดูหนัง" อยู่ด้วย ก็ได้ความชัดเจนอยู่แล้ว คงจะเป็นกรณีพิเศษจริงๆ ที่จะดันทุรังไปหมายถึง "ไปปล้นเจ้าของโรงภาพยนตร์" หรือ "ไป เป็นไทยยามให้" หรือ "ไปดูแลกรักษาความสะอาดให้" เท่านั้นกระจำจั่งพอหรือ?

ร. อ้อ! จริงขึ้นะ กันเผละไปจริงๆ ละ ดูเหมือนกันใช้ผิดไปอย่างทีกันเล่าให้ฟังตั้งแต่ชั้น ม. 6 แน่ะ ทันต่อไปกันคงไม่มีวันใช้จำนวนผิดแบบเดียวกันอีก ขอบใจมากนะ ชนิด

ธ. ไม่เป็นไรหรอก กันยินดีช่วยแกเสมอ แต่เรื่องยังไม่จบ จำนวนเกี่ยวกับการไปดูหนัง ที่ต้องใช้ verb "to see" ด้วยกัน และมีข้อควรจำเป็นพิเศษว่าจะต้องใช้กรรมให้ถูกต้อง คือ จะต้องใช้ a movie, a film หรือ a picture ทั้ง 3 คำนี้หมายถึงภาพยนตร์หรือหนัง นั้นเอง เช่น I went to see a movie with a friend last night. Shall we see a film together this afternoon? I want to see a picture to-day . . . Can you suggest any one in particular? เมื่อกันเป็นกรณีที่เราไม่ได้หมายถึงภาพยนตร์หรือหนังเรื่องหนึ่ง เรื่องใดโดยเฉพาะ หากเราหมายถึงเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ เช่น ผู้พูดและผู้ฟังเข้าใจ กันทั้งสองฝ่ายแล้วว่า คือ เรื่อง Von Ryan's Express เราก็จะต้องใช้ article "the" ตัวอย่าง . . . Did you see the film last night? I'm afraid we didn't. We did go, but we couldn't get the tickets.

นอกจากนั้น แกควรรู้ด้วยว่า จริงอยู่ เรามักจะใช้ verb "to see" กับคำว่า movie หรือ film หรือ picture แต่บางครั้งเราก็ตี verb นี้ออกเสียได้เหมือนกัน เพราะ ฉะนั้น ถ้าได้ยินฝรั่งพูดแต่เพียง

"Let's go to a movie this evening."

หรือ

"Why not go to a film to-night?"

หรือ

"I suggest we all go to a picture together."

แล้วละก็ อย่าเข้าใจว่าฝรั่งผิดผิดนะ

ถึงตอนนั้น กันขอย้อนไปหาสำนวนแรกอีกครั้งหนึ่ง คือ “to go to the cinema” และอยากจะชี้แจงเพิ่มเติมว่า ฝรั่งเศสใช้ “to go to the pictures (มี ร เสมอ.)” และ “to go to the movies” ด้วยเหมือนกัน ตัวอย่าง เช่น

“Mary, shall we go to the picture next Saturday?”

หรือ

“John, let's go to the movies to-morrow.”

สรุปแล้ว ก็คือว่า ถ้ามีคำว่า “cinema” อยู่ด้วย ไม่ใช่ verb “to see” แต่ถ้าใช้คำว่า “movie” หรือ “film” หรือ “picture” จะมีทั้งสำนวนที่ใช้ verb ด้วย และที่ไม่ใช่ด้วยทั้ง 2 อย่าง ขอให้จำคำ “cinema” ไว้เป็นหลักก็แล้วกัน แล้วค่อยไปหาคำอื่น

- ร. ชอบใจมาก ชนิด กันชักจะเข้าใจขึ้นอีกมากทีเดียวละ ความจริงแถมเป็นครูที่ฝีมือไม่ใช่ย่อย กันไม่รู้จะชอบใจแก่ได้ยังไงให้สัมพันธ์กับที่พยายามช่วยกันในเรื่องนี้
- ก. พูดบ้าง น่า ไม่ต้องชอบบอกชอบใจกันมากนักหรอก เพื่อนฝูงกันก็ต้องช่วยกันเป็นธรรมดาว่าแค่ศัพท์สำนวนเกี่ยวกับเรื่องการชมภาพยนตร์ยังไม่จบ กันอยากจะให้เกร์ความหมายของคำอีกอย่างน้อย 3-4 คำ อย่างคำว่า “foyer” ... f...o...y...e...r. คำนี้เกร์ใหม่ว่าแปลว่าอะไร ถ้ามีหม่อมมานัดให้เแก่ไปพบเขาที่ foyer หรือ in the foyer เแก่จะต้องรู้ความหมายถึง entrance hall หรือ lobby ของโรงหนัง ซึ่งเป็นที่ ๆ มีไว้สำหรับคอยก่อนเข้าโรงภาพยนตร์ หม่อมอาจนัดแนะกับเแก่ว่า “O.K. Rung, I'll meet you in the foyer.” ... อีกคำหนึ่ง ก็คือ poster หรือ posters เมื่อเป็นพหูพจน์ ซึ่งหมายถึงป้ายโฆษณาภาพจากภาพยนตร์เรื่องที่จะฉายในโปรแกรมต่อไป ดังในประโยค “The other day while I was waiting for you I looked at the posters advertising forthcoming attractions.” และขอให้จำด้วยว่า poster หมายถึงป้ายโฆษณาสิ่งอื่น ๆ โดยทั่วไปด้วย ส่วนคำว่า “attractions” ในประโยคตัวอย่าง ในที่นี้มีความหมายพิเศษ หมายถึง ภาพยนตร์ ถ้าใช้ใน context ธรรมดา ก็หมายถึงสิ่งที่ดึงดูดหรือเรียกร้องความสนใจ คือ “a thing or that which attracts” และเมื่อเป็นพหูพจน์ “things which attract” นั้นเอง มาถึงตอนนั้น กันนึกถึงคำว่า “booking - office” ได้ แต่รู้สึกว่าจะไม่ต้องอธิบาย เพราะเแก่

คงรู้แล้วว่าคืออะไร แกเคยไปบู้คตวหรือจตวหรือตตวามากต่อมากแล้ว... เอ้อ...

คำว่า usher กับ usherette ละ? แกรู้ความหมายหรือยัง?

ร. กันยังไม่แน่ใจ แต่ขอเดาว่าเป็นพนักงานที่พาเราไปนั่งหรือช่วยเราหาที่นั่งให้ได้ถูกต้องใช่ไหม?

ท. ถูกแล้ว เอ๊ะ! แกเองนี่ แล้วยังไงอีก 2 คำนี้ต่างกันยังไง?

ร. คำแรกหมายถึงพนักงานชาย ส่วนคำหลังหมายถึงพนักงานหญิง

ท. ถูก ถูกต้อง เก่งมาก ต่อไปกันอยากจะถามว่า แกรู้ใหม่ว่า seat ต่างกับ chair ยังไง?

ร. ไม่เห็นจะแตกต่างกันตรงไหนนี่ มันก็เอาไว้นั่งเหมือนกันทั้ง 2 อย่างนะแหละ

ท. ถูก กันไม่เถียง นั่นมันประโยชน์ ข้อแตกต่างมี คือยังงี้ มันเกี่ยวกับ (1) สภาพหรือลักษณะ และ (2) เกี่ยวกับสถานที่ ทั้ง 2 อย่าง คือ อุปกรณ์สำหรับนั่ง แต่มีลักษณะไม่เหมือนกันทีเดียว "chair" นี่ มันจะเป็นตัว ๆ อยู่เดี่ยว ๆ ส่วน "seat" มันจะอยู่ติดกันเป็นแถว ๆ เมื่อเป็นเช่นนั้น "chair" ก็มักจะเคลื่อนย้ายได้ง่าย ส่วน "seat" เคลื่อนย้ายได้ยาก ประการที่สอง "chair" มักจะอยู่ในบ้านช่องของเรา ส่วน "seat" (หรือน่าจะใช้เป็นพหูพจน์เสียว่า "seats") นั้น เราใช้ในกรณีที่อยู่ในโรงมหรสพ รถไฟ รถเมล์ รถราง เครื่องบิน ฯลฯ เข้าใจหรือยัง...?

ร. เข้าใจแล้วครับ ท่านอาจารย์!

ท. ดีมาก มันต้องให้ดียังงั้นซิเพื่อน ทนเหลืออีกคำเดียวที่อยากจะให้แกจำไว้ใช้เสียด้วยในวันนี้ คือ คำว่า "Screen" เป็นคำนาม หมายถึง จอ เช่น "Don't get seats too near the screen, will you?" และเมื่อเป็นกริยา หมายถึง ฉายหนัง "show a film" ก่อนเราจะจากกันวันนี้ กันจะแต่งบทสนทนาเกี่ยวกับการชักชวนกันไปชมภาพยนตร์ให้แกเป็นตัวอย่างสักบทหนึ่ง ถ้าแกสัญญาจะลองไปแต่งเองดูที่บ้านบ้าง แล้วฝึกฝนในด้านใช้พูดด้วย

ร. ดกลง ขนิด

ท. ถ้างั้นก็ นี่ไงละ แกอาจดัดแปลงจากตัวอย่างของกันก็ได้ แล้วอย่าลืมเอามาส่งให้กัน ขัดเกลาให้หน่อย

Daeng: You have finished your assignment, haven't you? Shall we go to the cinema?

Duang: I haven't actually. But I don't feel like doing any more work just yet.

So we might as well do that.

Daeng: Good! What shall we see, then?

Duang: How about Von Ryan's Express? Critics say it's an excellent film.

Daeng: All right. Let's see that. But I suppose we shall have to queue up for tickets.

Duang: Don't you worry. I'll telephone and book our seats.

Daeng: All right, then. But don't get seats too near the screen, will you?

Duang: No, I won't. I never do that. I hate sitting too near the screen myself.

Daeng: Now . . . shall we meet in the foyer at about seven?

Duang: That'll be convenient for both of us.

Daeng: I suppose so. I'll be waiting near one of the posters. Cheerio for now

รุ่ง รักเรียน รู้สึกสบายใจขึ้นมาก และขอตัวรีบกลับไปลงนั่งแต่งบทสนทนาตนเองบ้างที่บ้าน เพื่อให้จินตช่วยแก้ไขให้ ถ้ามีข้อผิดพลาด จะเป็นในเรื่อง ศัพท์ จำนวน หรือเรื่องไวยากรณ์ ก็ได้.

ในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยควรมีลักษณะอย่างไรจึงจะสมบูรณ์แบบนั้น ความคิดเห็นในเรื่องนี้ก็ยังแตกต่างกันอยู่ มหาวิทยาลัยถ้าจะกล่าวโดยหลักการทั่ว ๆ ไปแล้ว ก็คือ สถาบันที่มีการสอนและการวิจัยในวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูงหลายวิชาด้วยกัน ถ้ายังมีหลายสาขาวิชาที่ยังสมบูรณ์แบบขั้น การที่สถานการศึกษาควรมีชื่อเรียกว่า มหาวิทยาลัย (University) หรือไม่นั้น ถือมาตรฐานการผลิตบัณฑิตและผลงานเกี่ยวกับการวิจัยเป็นใหญ่

คัดจาก “หลักการและความมุ่งหมายของการศึกษาขั้นมหาวิทยาลัย”

โดย ดร. กำแหง พลงกูร

รายงานสัมมนาเรื่องปัญหาและบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๐๗

เฉลยข้อสอบชนิด

เจ้าหน้าที่วารสารข้าราชการ

ข้อสอบชนิด สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

วิชา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน กฎ ก.พ. และระเบียบ ฯ

๑. ถาม ข้าราชการพลเรือนวิสามัญมีกี่ประเภท แต่ละประเภทมีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
แนวตอบ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ๒ ประเภท คือ ประเภทที่มีหนังสือสัญญาจ้าง และประเภทที่ไม่มีหนังสือสัญญาจ้าง

ลักษณะแตกต่างกัน คือ ประเภทที่มีหนังสือสัญญาจ้าง โดยมากเป็นคนต่างด้าว การบรรจุเข้ารับราชการเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และการออกจากราชการเป็นไปตามหนังสือสัญญาจ้าง ส่วนประเภทที่ไม่มีหนังสือสัญญาจ้าง การบรรจุเข้ารับราชการและการออกจากราชการเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ว่าด้วยข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ซึ่งผู้บังคับบัญชาสั่งบรรจุได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

อนึ่ง ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประเภทที่ไม่มีหนังสือสัญญาจ้าง อาจแบ่งออกไปได้อีกเป็น ๒ ประเภท คือ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำ และข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกัน คือ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำบรรจุในอัตราวิสามัญประจำ ส่วนข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวนั้น บรรจุเป็นการชั่วคราวเพื่อทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือเพื่อแทนข้าราชการพลเรือนสามัญไปพลางก่อน ในระหว่างที่บรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทันท่วงทีมิได้ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวที่บรรจุให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ จะต้องพ้นจากการเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญหลังจากทดลองแล้ว โดยได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญหรือออกไปเลย ส่วนข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวที่บรรจุแทนข้าราชการพลเรือนสามัญ จะต้องออกจากราชการเมื่อมีการบรรจุข้าราชการพลเรือนสามัญ ในอัตรานั้น ทั้งนี้ ต่างกับข้าราชการพลเรือนวิสามัญประจำซึ่งไม่มีการออกจากราชการเพราะเหตุดังกล่าว

๒. ถาม การโอนข้าราชการไปบรรจุต่างกรมต่างกระทรวงก็ดี การบรรจุผู้ออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการอีกโดยอาศัยสิทธิที่เคยเป็นข้าราชการนั้นก็ดี จะบรรจุในชั้น

อันดับ และเงินเดือนที่สูงกว่าเดิมได้อย่างไร หรือไม่ และจะบรรจุแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนหรือไม่

แนวตอบ การโอนข้าราชการไปบรรจุต่างกระทรวงทบวงกรมต้องโอนไปบรรจุในชั้นอันดับ และขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม โอนไปบรรจุได้อัตราเงินเดือนที่สูงกว่าเดิมไม่ได้ การโอนมาบรรจุไม่ต้องแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้เลย ส่วนการบรรจุผู้ออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการอีก โดยปกติบรรจุในชั้น อันดับ และขั้นที่ไม่สูงกว่าเดิม แต่ถ้าจะบรรจุในชั้น อันดับ และขั้น ที่สูงกว่าเดิมก็มีทางทำได้โดยขอให้ ก.พ. พิจารณานุมัติเป็นรายๆ ไป (ระเบียบว่าด้วยวิธีการพิจารณารับบรรจุข้าราชการที่ออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ) การบรรจุผู้ออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการ บรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้เลย โดยไม่ต้องให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพราะไม่ใช่เป็นการบรรจุผู้สอบแข่งขัน ผู้สอบคัดเลือก หรือผู้ได้รับการคัดเลือก ตามนัยมาตรา ๕๒

๓. **ถาม** ผู้มีสิทธิสมัครเข้าสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือคัดเลือกเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ จะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร

แนวตอบ ผู้สมัครสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือคัดเลือกเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ ดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย (ตามกฎหมายสัญชาติ)
- (๒) อายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ (นับถึงวันสมัคร)
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๔) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. คือ โรคเรื้อน วัณโรคในระยะอันตราย โรคเท้าช้างในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง โรคพิษสุราเรื้อรัง (กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๕ พ.ศ. ๒๕๐๐)

- (๕) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างพักราชการ
- (๖) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี เช่น เป็นนักเลงอันธพาล มีสันดานชั่วร้าย

เป็นต้น

(๗) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินส่วนตัว คือ มีหนี้สินมากและไม่สามารถจะชำระให้หมดสิ้นได้

(๘) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาดังที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๙) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษเพราะประพฤติชั่วถึงต้องออกจากองค์การรัฐบาล องค์การสาธารณะ เทศบาล หรือสุขาภิบาล

(๑๐) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออกจากราชการเพราะกระทำผิดทางวินัย คือให้ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ และให้ออกฐานกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

(๑๑) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษปลดออกจากราชการ (หมายถึงถูกปลดออกอันเป็นการลงโทษ ถ้าถูกปลดออกที่ไม่ใช่ลงโทษ เช่น ปลดออกจากทหารประจำการ เพราะครบกำหนดหรือเพื่อออกมารับบำเหน็จบำนาญไม่ขาดคุณสมบัติ)

(๑๒) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ
แต่ผู้ขาดคุณสมบัติใน (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) ก.พ. อาจพิจารณา ยกเว้นให้เข้ารับราชการก็ได้

๔. ถาม การตั้งคณะกรรมการสอบสวนในกรณีข้าราชการพลเรือนกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต้องตั้งประธานและกรรมการอื่นจากใคร

แนวตอบ ก. ในกรณีปกติต้องตั้งประธานกรรมการจากผู้บังคับบัญชาของผู้กล่าวหา หรือจากข้าราชการที่อยู่ในชั้นไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา หรือจากข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา อย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ และผู้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะตั้งตนเองเป็นประธานกรรมการก็ได้ ส่วนกรรมการอื่นต้องตั้งจากข้าราชการที่อยู่ในชั้นไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา หรือจากข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา

ข. ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องตั้งกรรมการจากข้าราชการที่อยู่ในชั้น หรือดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ก็ตั้งจากบุคคลเช่นนั้นได้ เช่นตั้งจากข้าราชการที่มีความรู้ ความชำนาญ หรือมีหน้าที่ในทางสอบสวนโดยเฉพาะ แม้จะอยู่ในชั้นหรือตำแหน่งต่ำกว่า

ผู้ถูกกล่าวหาอาจตั้งเป็นกรรมการได้ หรือในต่างประเทศที่ไม่อาจหาข้าราชการที่อยู่ในชั้นหรือดำรงตำแหน่งเท่าผู้ถูกกล่าวหาให้ครบคณะกรรมการได้ ก็อาจตั้งจากข้าราชการที่อยู่ในชั้นหรือดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหาได้

๕. ถาม โทษผิดวินัยข้าราชการพลเรือนมีกี่สถาน คืออะไรบ้าง และโทษตัดเงินเดือนกับโทษลดชั้นเงินเดือนต่างกันอย่างไร

แนวตอบ โทษผิดวินัยมี ๖ สถาน คือ

- (๑) ไล่ออก
- (๒) ปลดออก
- (๓) ให้ออก
- (๔) ลดชั้นเงินเดือน
- (๕) ตัดเงินเดือน
- (๖) ภาคทัณฑ์

โทษตัดเงินเดือนกับโทษลดชั้นเงินเดือนต่างกันในลักษณะสำคัญดังนี้ คือ

(๑) โทษตัดเงินเดือนมีกำหนดเวลาว่าจะตัดกี่เดือน เมื่อครบกำหนดแล้วก็กลับได้รับเงินเดือนเท่าเดิม ส่วนโทษลดชั้นเงินเดือนไม่มีกำหนดเวลา เมื่อลดชั้นเงินเดือนแล้วก็ป็นอันลบลบไป ถ้าจะให้ได้รับเงินเดือนเท่าเดิม ต้องพิจารณาเลื่อนเงินเดือนตามหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนเงินเดือน

(๒) โทษตัดเงินเดือนคิดตัดเป็นร้อยละของเดือน ส่วนโทษลดชั้นเงินเดือนลดเป็นขั้น ๆ ตามบัญชีอัตราเงินเดือน

(๓) โดยลักษณะโทษ ลดชั้นเงินเดือนหนักกว่าตัดเงินเดือน

กฎหมาย

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลา
ของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๐๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

เป็นปีที่ ๒๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๘”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ พุทธศักราช ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ การลาแบ่งออกเป็น ๖ อย่าง คือ

(๑) การลาป่วย

(๒) การลาปฏิบัติงานส่วนตัวและพักผ่อน

(๓) การลาอุปสมบท

(๔) การลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

(๕) การลาเข้าระดมราชการทหาร

(๖) การลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหัวเรื่องและมาตรา ๑๑ ทวิ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ พุทธศักราช ๒๔๘๘

“การลาไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

มาตรา ๑๑ ทวิ ข้าราชการ ซึ่งมีถือศาสนาอิสลามผู้ใดยังไม่เคยเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย จะลาไปประกอบพิธีดังกล่าวได้โดยได้รับเงินเดือนมีกำหนดไม่เกิน ๑๐ วัน”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.ฎ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๖๑ วันที่ ๓ ส.ค. ๒๕๐๘

พระราชกฤษฎีกา

แบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการ
กองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม

พ.ศ. ๒๕๐๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๘

เป็นปีที่ ๒๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๘”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้แบ่งส่วนราชการกองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม ดังนี้

- (๑) สำนักงานเลขานุการกองทัพบก
- (๒) กรมกำลังพลทหารบก
- (๓) กรมข่าวทหารบก

- (๔) กรมยุทธการทหารบก
- (๕) กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก
- (๖) สำนักงานปลัดบัญชาการกองทัพบก
- (๗) กองทัพภาคที่ ๑
- (๘) กองทัพภาคที่ ๒
- (๙) กองทัพภาคที่ ๓
- (๑๐) มณฑลทหารบกที่ ๕
- (๑๑) กรมการขนส่งทหารบก
- (๑๒) กรมการทหารช่าง
- (๑๓) กรมการทหารสื่อสาร
- (๑๔) กรมการสัตว์ทหารบก
- (๑๕) กรมพลศึกษาทหารบก
- (๑๖) กรมการแพทย์ทหารบก
- (๑๗) กรมยุทธโยธาทหารบก
- (๑๘) กรมสรรพาวุธทหารบก
- (๑๙) กรมการเงินทหารบก
- (๒๐) กรมการสารวัตรทหารบก
- (๒๑) กรมจเรทหารบก
- (๒๒) กรมสวัสดิการทหารบก
- (๒๓) กรมสารบรรณทหารบก
- (๒๔) กรมยุทธศึกษาทหารบก
- (๒๕) วิทยาลัยการทัพบก
- (๒๖) โรงเรียนเสนาธิการทหารบก
- (๒๗) โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
- (๒๘) กรมการรักษาดินแดน

มาตรา ๔ หน้าที่ของส่วนราชการกองทัพบก กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม มีดังนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการกองทัพบก มีหน้าที่ปฏิบัติงานทางธุรการของผู้บัญชาการทหารบก รองผู้บัญชาการทหารบก ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก เสนาธิการทหารบก และของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามแต่ผู้บัญชาการทหารบกจะได้อบรมหมายวางแผนอำนาจการ และประสานงานประชาสัมพันธ์ของกองทัพบก

(๒) กรมกำลังพลทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนาจการประสานงาน และกำกับกำกับการอันเกี่ยวกับการกำลังพลทั้งปวง ได้แก่การเตรียมกำลังพล การกำหนดความต้องการและการควบคุมกำลังพล การปกครองกำลังพลและการบำรุงขวัญ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่แนะนำ ควบคุม กรมการสารวัตรทหารบก กรมสวัสดิการทหารบกและกรมสารบรรณทหารบก เฉพาะในกรณีอันเกี่ยวกับการกำลังพล

(๓) กรมข้าวทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนาจการประสานงานและกำกับกำกับการอันเกี่ยวกับการข้าว ได้แก่ การดำเนินการในเรื่องการข้าวการรักษาความปลอดภัย การข้าวลับ การทูตฝ่ายทหารบกไทยในต่างประเทศ การติดต่อ กับทูตฝ่ายทหารบกต่างประเทศในประเทศไทย การพิธีการทูตที่กองทัพบกต้องร่วมด้วย การฝึกและศึกษาของเจ้าหน้าที่ ข้าวของกองทัพบก การเตรียมชุดเจ้าหน้าที่บริการข้าวกรองพิเศษสำหรับปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีหน้าที่กำหนดความ ต้องการและควบคุมการแจกจ่ายแผนที่ทหาร

(๔) กรมยุทธการทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนาจการยุทธศาสตร์และยุทธการ แผนการใช้อำนาจทหาร ในเรื่องที่ได้รับมอบ การกำหนดการจัดตั้งและวางกำลังหน่วยทหาร วางแผนและนโยบายในการจัดการฝึก การศึกษา อบรม การระดมพล การปลดพล การบินทหารบก การสงครามจิตวิทยา การปกครองในยามสงคราม ดำเนินงาน ประวัติศาสตร์และพิพจน์คดีทหาร กำกับกำกับการและประสานงานให้เป็นไปตามแผนและนโยบายที่ได้วางไว้ และดำเนิน กิจกรรมตามสนธิสัญญาป้องกันร่วมเท่าที่เกี่ยวกับกองทัพบก อำนาจการ วางแผนประสานงานและกำกับกำกับการ การวิจัย ของกองทัพบก นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ควบคุมกิจการศึกษาของกองทัพบก

(๕) กรมส่งกำลังบำรุงทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนาจการ กำหนดนโยบาย โครงการและงบประมาณ ที่เกี่ยวกับการส่งกำลังบำรุง กำหนดนโยบาย ประสานและกำกับกำกับการเกี่ยวกับความต้องการ การจัดหาสิ่งอุปกรณ์และ ยุทโธปกรณ์ ควบคุมและกำกับกำกับการเกี่ยวกับการเก็บรักษา การแจกจ่ายและจำหน่าย การรักษาพยาบาล การส่งกลับ การขนส่ง การบริหารทางการส่งกำลังบำรุง การจัดการเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ การประสาน ควบคุมและกำกับดูแล ฝ่ายยุทธบวิทยาในการกำหนดภารกิจ การจัดระเบียบปฏิบัติ การดำเนินการกำลังพล การฝึกและศึกษาวิชาการส่งกำลัง บำรุง การงบประมาณ การวิจัยและพัฒนาการ รวมทั้งกำหนดนโยบายเกี่ยวกับธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

(๖) สำนักงานปลัดบัญชาการกองทัพบก มีหน้าที่รวบรวมตรวจสอบวิเคราะห์โครงการของกองทัพบก จัดทำ ประสานและกำกับกำกับการเกี่ยวกับงบประมาณ การบัญชี การเงินและการตรวจบัญชี เสนอความคืบหน้าและการสถิติของ กองทัพบก ตรวจสอบวิธีดำเนินการเพื่อปรับปรุงส่วนราชการต่าง ๆ ของกองทัพบก ควบคุมกำกับดูแลกรมการเงิน ทหารบกในการกำหนดภารกิจ การจัดระเบียบปฏิบัติ และการบริหารทางการเงิน

(๗) กองทัพภาคที่ ๑ มีหน้าที่ปกครอง บังคับบัญชามณฑลทหารบกที่ ๑ มณฑลทหารบกที่ ๒ จังหวัด ทหารบกพลปืนและหน่วยทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

(๘) กองทัพภาคที่ ๒ มีหน้าที่ปกครอง บังคับบัญชามณฑลทหารบกที่ ๓ มณฑลทหารบกที่ ๖ และหน่วย ทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

(๙) กองทัพภาคที่ ๓ มีหน้าที่ปกครอง บังคับบัญชามณฑลทหารบกที่ ๔ มณฑลทหารบกที่ ๗ และหน่วย ทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

(๑๐) มณฑลทหารบกที่ ๕ มีหน้าที่ปกครอง บังคับบัญชา มณฑลทหารบกที่ ๕ และหน่วยทหารที่กระทรวง กลาโหมกำหนด

(๑๑) กรมการขนส่งทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนาจการ ประสานงาน แนะนำ กำกับกำกับการ ดำเนินการ วิจัยและพัฒนาการ จัดหา ส่งกำลัง ข้อมบำรุง บริการ วางหลักนิยม และทำคำรตตลอดทั้งการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับ สิ่งอุปกรณ์และกิจการเหล่าทหารขนส่ง

(๑๒) กรมการทหารช่าง มีหน้าที่วางแผน อำนาจการ ประสานงาน แนะนำ กำกับกำกับการ ดำเนินการ วิจัย และพัฒนาการผลิต จัดหา ส่งกำลัง ข้อมบำรุง บริการ วางหลักนิยมและทำคำรตตลอดทั้งการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับ สิ่งอุปกรณ์และกิจการเหล่าทหารช่าง

(๑๓) กรมการทหารสื่อสาร มีหน้าที่วางแผน อำนาจการ ประสานงาน แนะนำ กำกับ การ ดำเนินการ วิจัยและพัฒนาการ ผลิต จัดหา ส่งกำลัง ซ่อมบำรุง บริการ วางหลักนิยม และทำตำราตลอดทั้งการฝึกและศึกษา เกี่ยวกับสิ่งอุปกรณ์และกิจการเหล่าทหารสื่อสาร

(๑๔) กรมการสัตว์ทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนาจการ ประสานงาน แนะนำ กำกับ การ ดำเนินการ วิจัยและพัฒนาการ ผลิต จัดหา ส่งกำลัง ซ่อมบำรุง บริการ เวชกรรม บำบัด รักษาพยาบาล ผสมพันธุ์สัตว์ การ เสนียงสัตว์ หลักนิยมและทำตำราตลอดทั้งการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับสิ่งอุปกรณ์และกิจการเหล่าทหารการสัตว์

(๑๕) กรมพลธิการทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนาจการ ประสานงาน แนะนำ กำกับ การ ดำเนินการ วิจัยและพัฒนาการ ผลิต จัดหา ส่งกำลัง ซ่อมบำรุง บริการ วางหลักนิยมและทำตำราตลอดทั้งการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับสิ่งอุปกรณ์และกิจการเหล่าทหารพลธิการ

(๑๖) กรมแพทย์ทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนาจการ ประสานงาน แนะนำ กำกับ การ ดำเนินการ วิจัยและพัฒนาการ ผลิต จัดหา ส่งกำลัง ซ่อมบำรุง บริการ พยาธิวิทยา เวชกรรม บำบัด ทนตกรรม รักษา พยาบาล วางหลักนิยมและทำตำรา ตลอดทั้งการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับสิ่งอุปกรณ์และกิจการเหล่าทหารแพทย์

(๑๗) กรมยุทธโยธาทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนาจการ ประสานงาน แนะนำ กำกับ การ ดำเนินการ วิจัยและพัฒนาการ จัดหา ก่อสร้าง ส่งกำลัง ซ่อมบำรุง เกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ของกองทัพบก

(๑๘) กรมสรรพาวุธทหารบก มีหน้าที่วางแผน อำนาจการ ประสานงาน แนะนำ กำกับ การ ดำเนินการ วิจัยและพัฒนาการ ผลิต จัดหา ส่งกำลัง ซ่อมบำรุง บริการ วางหลักนิยมและทำตำราตลอดทั้งการฝึกและศึกษาเกี่ยวกับสิ่งอุปกรณ์และกิจการเหล่าทหารสรรพาวุธและการสงครามเคมี

(๑๙) กรมการเงินทหารบก มีหน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิก รับ จ่าย และเก็บ รักษาเงิน การบัญชีเงิน ของกองทัพบกตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตลอดทั้งการฝึกและศึกษาวิชาการเหล่าทหารการเงิน

(๒๐) กรมการสารวัตรทหารบก มีหน้าที่วางแผน ประสานงานและกำกับการอันเกี่ยวกับการรักษาระเบียบ วินัย การจับกุมทหารที่กระทำความผิด การเรือนจำ การจราจรในกิจการทหาร การรักษาความปลอดภัย การฝึกและ ศึกษาวิชาการเหล่าทหารสารวัตร การสืบสวน การสอบสวนคดีอาญาซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหาร การป้องกัน การวิจัย อาวุธกรรมในกองทัพบกและในยามสงคราม มีหน้าที่พิจารณาอำนาจการเกี่ยวกับทหารพลัดหน่วย เสนอศึก ชนชาติ ศัตรูและผู้ลักลอบ

(๒๑) กรมจเรทหารบก มีหน้าที่ดำเนินการตรวจราชการสืบสวน สอบสวนในเรื่องที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพ และราชการของหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพบก สืบสวนสอบสวนพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์และการร้องเรียนที่เกี่ยวกับ ราชการหรือข้าราชการของกองทัพบก

(๒๒) กรมสวัสดิการทหารบก มีหน้าที่เกี่ยวกับสวัสดิภาพและบำนาญทุกชั้นบำรุงสุขทั้งในด้านทรัพย์สินและ สิ่งอุปโภคบริโภค กับแนะนำส่งเสริมวิชาชีพและการกีฬาแก่ทหาร ข้าราชการและครอบครัวในกองทัพบก

(๒๓) กรมสารบรรณทหารบก มีหน้าที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับกิจการทางธุรการ ได้แก่การดำเนินงานทางหนังสือ ราชการของกองทัพบก พิธีการ การจัดหาและแจกจ่ายสิ่งพิมพ์ การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการคลังพล การสัสดี กฎหมาย การฝึกและศึกษาวิชาการเหล่าทหารสารบรรณ

(๒๔) กรมยุทธศึกษาทหารบก มีหน้าที่ประสานงาน แนะนำ กำกับ การ ตรวจตราในเรื่องการฝึกและศึกษา ของบุคคลและหน่วยต่าง ๆ ในกองทัพบก ในต่างประเทศ และในต่างประเทศ อำนาจการฝึกและศึกษาวิชาการเหล่า ทหารราบ เหล่าทหารม้า เหล่าทหารปืนใหญ่ การบินทหารบก และการอนุศาสนาจารย์ของกองทัพบก

(๒๕) วิทยาลัยการทัพบก มีหน้าที่ให้การศึกษาและดำเนินการฝึกแก่นายทหารสัญญาบัตรในหน้าที่ผู้บังคับบัญชาและฝ่ายอำนวยการชั้นสูงในกองทัพบก และกระทรวงกลาโหม วางหลักนิยมของกองทัพบกในทางยุทธวิธีและการส่งกำลังบำรุงของหน่วยตั้งแต่กองพลขึ้นไป

(๒๖) โรงเรียนเสนาธิการทหารบก มีหน้าที่ให้การศึกษาและดำเนินการฝึกแก่นายทหารสัญญาบัตรในหน้าที่ผู้บังคับบัญชาและฝ่ายอำนวยการของกองพล และกรมผสม กันคว้วิทยากรและเผยแพร่วิชาเสนาธิการกิจกับยุทธวิธีของกองพลและกรมผสม

(๒๗) โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า มีหน้าที่ให้การศึกษา อบรมและดำเนินการฝึกแก่นักเรียนนายร้อย

(๒๘) กรมการรักษาดินแดน มีหน้าที่ส่งเสริมกำลังของกองทัพบกในการป้องกันราชอาณาจักร วางแผน อำนวยการ ประสานงานและดำเนินการฝึกบุคคลเป็นผู้บังคับบัญชาสำรอง และกำลังอาสารักษาดินแดน

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.ฎ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๖๑ วันที่ ๓ ส.ค. ๒๕๐๘

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๐๐ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๗๕ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเบนตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
พนักงานการต่างประเทศตรี	ประจำแผนก	
นักสถิติตรี	„	
นักบัญชีตรี	„	
นิติกรตรี	„	
พนักงานการต่างประเทศโท	หัวหน้าแผนก	
ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการโท	„	
นักวิจัยโท	„	
นิติกรโท	„	
ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการเอก	หัวหน้ากอง	
นักวิจัยเอก	„	
นิติกรเอก	„	
หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการเรื่องราวจ้องทุกข์	„	สำนักงานคณะกรรมการเรื่องราวจ้องทุกข์ ในฐานะหัวหน้ากอง
ผู้อำนวยการส่วน	ผู้อำนวยการกอง	ส่วน ในฐานะผู้อำนวยการกอง
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	อธิบดี	
ที่ปรึกษาสำนักนายกรัฐมนตรี	ปลัดกระทรวง	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๖๕ วันที่ ๑๓ ส.ค. ๒๕๐๘

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๐๓ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในราชบัณฑิตยสถาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่ราชบัณฑิตยสถาน

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๐๒ (พ.ศ. ๒๕๐๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
วิทยาการตรี	ประจำแผนก	
วิทยาการโท	หัวหน้าแผนก	
หัวหน้าสำนักงานฝ่ายวิชาการ	หัวหน้ากอง	สำนักงานฝ่ายวิชาการ ในฐานะหัวหน้ากอง
เลขานุการกรม	„	สำนักงานเลขานุการกรม ในฐานะหัวหน้ากอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๖๕ วันที่ ๒๔ ส.ค. ๒๕๐๓

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๐๒ (พ.ศ. ๒๕๐๗)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในกรมปศุสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตร

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๔๘ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
ช่างจัตวา	เสมียนพนักงาน	
ช่างศิลปจัตวา	„	
พยาบาลจัตวา	„	
สัตวบาลจัตวา	„	
สัตวแพทย์จัตวา	„	
สัตวแพทย์อำเภอจัตวา	„	ส่วนราชการสัตวแพทย์อำเภอ ใน ฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่า หัวหน้าแผนก
พนักงานเกษตรตรี	ประจำแผนก	
พนักงานวิทยาศาสตร์ตรี	„	
นักวิทยาศาสตร์ตรี	„	
ช่างตรี	„	
นายช่างตรี	„	
พยาบาลตรี	„	
เภสัชกรตรี	„	
นายสัตวบาลตรี	„	

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
สัตว์แพทย์อำเภอตรี	ประจำแผนก	ส่วนราชการสัตว์แพทย์อำเภอ ใน ฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่า หัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยปราบโรค	”	
ผู้ช่วยนายสัตวแพทย์จังหวัดตรี	”	
นายสัตวแพทย์ตรี	”	
หัวหน้าธุรการโท	หัวหน้าแผนก	
นักวิทยาศาสตร์โท	”	
ช่างโท	”	
เภสัชกรโท	”	
นายสัตวบาลโท	”	
หัวหน้าสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์โท	”	สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ ในฐานะ หัวหน้าแผนก
หัวหน้าด่านกักสัตว์โท	”	ด่านกักสัตว์ ในฐานะหัวหน้า แผนก
หัวหน้าด่านทำออกโท	”	ด่านทำออก ในฐานะหัวหน้า แผนก
หัวหน้าสถานีตรวจโรคสัตว์โท	”	สถานีตรวจโรคสัตว์ ในฐานะ หัวหน้าแผนก
หัวหน้าสถานีผสมเทียมโท	”	สถานีผสมเทียม ในฐานะหัวหน้า แผนก
หัวหน้าหน่วยปราบโรคโท	”	หน่วยปราบโรค ในฐานะหัวหน้า แผนก
ผู้ช่วยนายสัตวแพทย์จังหวัดโท	”	
ผู้ช่วยนายสัตวแพทย์เขตโท	”	
นายแพทย์โท	”	
นายสัตวแพทย์โท	”	
นายสัตวแพทย์จังหวัดโท	”	ส่วนราชการ สัตวแพทย์ จังหวัด ในฐานะหัวหน้าแผนก
นายทะเบียน	หัวหน้ากอง	
นายสัตวบาลเอก	”	
นายสัตวแพทย์เอก	”	

ตำแหน่งที่เรียกชื่อย่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
หัวหน้าสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์เอก	หัวหน้ากอง	สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ ในฐานะหัวหน้ากอง
หัวหน้าด่านท่าออกเอก	„	ด่านท่าออก ในฐานะหัวหน้ากอง
หัวหน้าสถานีผสมเทียมเอก	„	สถานีผสมเทียม ในฐานะหัวหน้ากอง
นายสัตวแพทย์จังหวัดเอก	„	ส่วนราชการ สัตวแพทย์จังหวัด ในฐานะหัวหน้ากอง
นายสัตวแพทย์เขตเอก	„	สำนักงานสัตวแพทย์เขต ในฐานะหัวหน้ากอง
เลขานุการกรม	„	สำนักงานเลขานุการกรม ในฐานะหัวหน้ากอง
นายสัตวบาลพิเศษ	ผู้อำนวยการกอง	
นายสัตวแพทย์ใหญ่	รองอธิบดี	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๖๕ วันที่ ๒๔ ส.ค. ๒๕๐๘

ระเบียบ

ที่ สร. ๐๕๐๓/ว. ๔๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑ กรกฎาคม ๒๕๐๘

เรื่อง การจ้างพิมพ์หนังสือและแบบพิมพ์ของทางราชการ

เวียน เวียนกระทรวงทบวงกรม

อ้างถึง หนังสือที่ สร. ๐๕๐๓/ว. ๘๕ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๗

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๐๗ วางหลักเกณฑ์การส่งเสริมโรงพิมพ์ของทางราชการเสียใหม่ โดยให้ส่วนราชการต่าง ๆ ดำเนินการจ้างพิมพ์หนังสือและหรือแบบพิมพ์ตามลำดับ ดังนี้

๑. จ้างโรงพิมพ์ของทางราชการ (ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ เทศบาล สุขาภิบาล ฯลฯ) ในสังกัดกระทรวงของตนก่อน

๒. ถ้าโรงพิมพ์ดังกล่าวในข้อ ๑. ไม่สามารถรับพิมพ์ได้ ให้จ้างโรงพิมพ์ของทางราชการอื่น ทั้งนี้ ให้จ้างได้เป็นกรณีพิเศษ (ไม่ต้องสืบราคาหรือประกวดราคา)

๓. ถ้าโรงพิมพ์ของทางราชการอื่นไม่สามารถรับพิมพ์ได้ ให้จ้างโรงพิมพ์ของเอกชน โดยดำเนินการตามระเบียบการจ้าง พ.ศ. ๒๔๘๘ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ถือปฏิบัติต่อไปแล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยรายงานว่า ได้มีปัญหาในทางปฏิบัติบางประการ กล่าวคือ จังหวัดต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคส่วนมากไม่มีโรงพิมพ์ของทางราชการ และอยู่ห่างไกลโรงพิมพ์ของทางราชการ เมื่อจังหวัดมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องพิมพ์เอกสาร เช่น กรณีที่เกิดโรคระบาดขึ้น จังหวัดจะต้องพิมพ์ประกาศให้ประชาชนทราบ เพื่อเตรียมป้องกันและให้ความร่วมมือในการปราบปรามโรค หรือกรณีเหตุการณ์ฉุกเฉินชายแดนซึ่งทางการจะต้องทำประกาศให้ราษฎรทราบโดยเร็ว หรือกรณีแบบพิมพ์สำหรับอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนชาดมือง หรือกรณีอื่นใดในทำนองเดียวกัน ถ้าจังหวัดจะจ้างโรงพิมพ์ของทางราชการซึ่งอยู่ในพระนครหรือจังหวัดอื่นซึ่งอยู่ห่างไกล ย่อมจะล่าช้า ไม่ทันกับเหตุการณ์ และเกิดความเสียหายขึ้นได้ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าตามนัยกรณีดังกล่าว เรื่องที่จะต้องพิมพ์มีไม่มาก และใช้งบประมาณเพียงเล็กน้อย ควรจะผ่อนผันให้จังหวัดจ้างโรงพิมพ์เอกชนได้ โดยเพิ่มเติมหลักการเดิมไปว่า สำหรับหน่วยราชการส่วนภูมิภาค นอกจากจังหวัดพระนครและธนบุรี ถ้ามีกรณีเร่งด่วนที่จะต้องพิมพ์หนังสือหรือเอกสาร และในท้องถิ่นนั้นไม่มีโรงพิมพ์ของทางราชการ ก็ผ่อนผันให้จ้างโรงพิมพ์เอกชนได้เป็นกรณีพิเศษ แต่เมื่อดำเนินการไปแล้วให้รายงานให้กระทรวงสังกัดทราบด้วย

อนึ่ง กระทรวงศึกษาธิการได้หารือว่า โรงพิมพ์วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ของกรมการฝึกหัดครู โรงพิมพ์การศาสนา และโรงพิมพ์วิทยาลัยเทคนิค โรงพิมพ์ส่งเสริมอาชีพ ของกรมอาชีวศึกษา จะมีฐานะเป็นโรงพิมพ์ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการตามนัยแห่งมติคณะรัฐมนตรีข้อ ๑. ดังกล่าวหรือไม่

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๘ ลงมติว่า

๑. อนุมัติตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

๒. ให้โรงพิมพ์ที่กระทรวงศึกษาธิการหาต่อมา มีฐานะเป็นโรงพิมพ์ของทางราชการ และ

๓. วางคำจำกัดความคำว่า “โรงพิมพ์ของทางราชการ” ไว้ดังนี้

(๑๔)

ปีที่ 10 ฉบับที่ 9 วารสารข้าราชการ

ที่ สร. ๐๕๐๓/ว. ๔๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓ สิงหาคม ๒๕๐๘

เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๔๓/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบดังกล่าวข้างต้น

ตามที่ได้ยื่นขออนุมัติคณะรัฐมนตรี เห็นชอบด้วยกับระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไปได้ นั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๐๖ ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรีได้ลงนามในระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ แล้ว ดังสำเนาที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอขึ้นเฝ้าฯ เพื่อถือปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธี
(นายมนูญ บริสุทธี)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติกรรม

(สำเนา)

ระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ คณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๒๕ ทวิ แห่ง ระเบียบ ว่าด้วย การ จ่ายค่าจ้าง ลูกจ้าง ของ ส่วน ราชการ พ.ศ. ๒๕๐๖

“ข้อ ๒๕ ทวิ การลาไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย

ลูกจ้างประจำซึ่งนับถือศาสนาอิสลามและได้ทำงานต่อเนื่องมาแล้ว ๓ ปีบริบูรณ์ และยังไม่เคยไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย มีสิทธิลาไปได้ โดยนับรวมวันหยุดประจำสัปดาห์กับวันหยุดพิเศษในระหว่างลามีกำหนดไม่เกิน ๑๐ วัน และให้ได้รับค่าจ้างอัตราปกติ เว้นแต่ลูกจ้างประจำรายวันและรายชั่วโมงไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดประจำสัปดาห์

การลาดังกล่าวต้องขึ้นใบลาต่อกรมเจ้าสังกัดก่อนวันเดินทางไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน และให้อยู่ในดุลพินิจของกรมที่จะพิจารณาอนุญาตให้ลาได้โดยมิให้เสียงานเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จึงจะหยุดงานเพื่อไปประกอบพิธีดังกล่าวได้”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

(ลงนาม) จอมพล ถ. กิตติขจร

(ถนอม กิตติขจร)

นายกรัฐมนตรี

ที่ กค. ๐๕๐๒/ว. ๑๓๓๗๘

กระทรวงการคลัง

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๐๘

เรื่อง การจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคของข้าราชการประจำในต่างประเทศ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงการคลังเห็นสมควร กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภค ประเภทค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าแก๊ส และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ทำนองเดียวกัน ของข้าราชการประจำในต่างประเทศ ไว้ดังนี้.—

๑. กรณีที่ข้าราชการเช่าบ้าน ให้จ่ายค่าเช่าบ้านได้เท่าที่จ่ายจริงภายในวงเงินที่กำหนด ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงว่า ได้รวมค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าแก๊ส หรือค่าสาธารณูปโภคอื่นๆ แล้วหรือไม่

๒. กรณีที่เป็นบ้านพักของทางราชการ ให้ส่วนราชการในต่างประเทศจ่ายค่าเช่า ค่าไฟฟ้า และค่าแก๊ส ตลอดจนค่าสาธารณูปโภคอื่นที่จำเป็นสำหรับบ้านพักของทางราชการได้

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) บุญมา วงศ์สวรรค์
(นายบุญมา วงศ์สวรรค์)
รักษาการในตำแหน่ง
ปลัดกระทรวงการคลัง

กองระบบบัญชีและการคลัง

กรมบัญชีกลาง

การอุทธรณ์

โดย

ณรงศกิต ینگอย

นิติกรโท สำนักงาน ก.พ.

คำนำ

การอุทธรณ์^๕ ได้มีมานานแล้ว เพราะปรากฏในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ว่า “ในปากประตูมีกระดิ่งอันหนึ่งแขวนไว้เห็น ไพร่ฟ้าหน้าปก กลางบ้าน กลางเมืองมีความเจ็บท้องข้องใจ มันจกกล่าวถึงเจ้าถึงขุนบ่ไว้ ไปลั่นกระดิ่งอันท่านแขวนไว้ พ่อขุนรามคำแหงได้ยิน เรียกเมื่อถามสวนความแก้มันด้วยข้อ ไพร่ในเมืองสุโขทัยนั้นจึงชม”

ความในศิลาจารึกดังกล่าวนี้ ศาสตราจารย์ พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ ได้อธิบายไว้ในหนังสือประวัติศาสตร์กฎหมายไทยว่า “...เห็น หมายความว่า นั้น, ถึง—ถึง, บ่ไว้—ไม่ได้... , รวมความว่า ใครเดือดร้อนประการใดให้มาแย้งกระดิ่งที่ประตูเมืองแล้ว จะได้รับพิจารณาพิพากษาทุกข้อของคนที่โดยกษัตริย์ผู้ครองเมือง.....”

นอกจากนี้ ความในหนังสือเรื่องกฎหมายของมัสเตอร์บริตเล ฉบับตีพิมพ์ เมื่อจุลศักราช ๓๕๔๓ ตอนที่ว่าด้วยลักษณะอุทธรณ์ มีความว่า “อันว่าสภาวะอันโดยกษัตริย์ ซึ่งโทษก็ดี แห่งผู้พิจารณา, ตระลาการทั้งหลาย รื้อขึ้น ซึ่งความเดิมก็ดี, มีประการต่างๆ ใหม่เล่า อันว่าสภาวะนั้น, อันมโนสำราจรายสำแดงไว้, ชื่อว่าอุทธร, ในคัมภีร์พระธรรมศาสตร์, อันว่าลักษณะอันยกขึ้นซึ่งโทษแห่งตระลาการ, แลรื้อขึ้นซึ่งความเดิมชื่อว่าอุทธรนั้น, มี ๕ ประการ คือ องค์อุทธร, ผู้ทูลอุทธร, ผู้ตัดสินอุทธร, นานาอุทธร, อาษาชนะอุทธร.....”

พิจารณาความดังกล่าวข้างต้นนี้ พอเข้าใจได้ว่า “อุทธรณ์” คือ ลักษณะอันรื้อขึ้นซึ่งความเดิม

เมื่อได้พิจารณาถึงนิยามในหนังสือพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว คำว่า “อุทธรณ์” ถ้าเป็นคำนาม แปลว่า การยกขึ้น, การรื้อขึ้นหรือฟื้นขึ้น,

ถ้าเป็นคำกริยา หมายความว่า ขอร้องให้พิจารณาใหม่ในศาลสูง ซึ่งมีความหมายทำนองเดียวกันกับข้างต้น

โดยสรุป อุตธรณ์ คือ การรื้อขึ้นซึ่งความเดิม กล่าวคือเมื่อผู้ใดรู้สึกตนว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องใด ก็ย่อมยกเรื่องนั้นขึ้น เพื่อให้ผู้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาเพื่อให้ความเป็นธรรมได้อีก

ในที่นี้จะไดกล่าวถึงอุตธรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนต่อไป

มูลเหตุอุตธรณ์

ข้าราชการพลเรือนผู้ใดถูกผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษฐานผิดวินัย ถ้าเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม ย่อมมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษได้ตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายลักษณะอันว่าด้วยการอุทธรณ์ (ม. ๘๗)

โทษผิดวินัยที่จะอุทธรณ์ได้มี ๖ สถาน คือ (๑) ไล่ออก (๒) ปลดออก (๓) ให้ออก (๔) ลดขั้นเงินเดือน (๕) ตัดเงินเดือน และ (๖) ภาคทัณฑ์

สำหรับ 'ให้ออก' นั้น เฉพาะ 'ให้ออก' ในกรณีกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๐ เท่านั้น ที่กฎหมายถือว่าเป็นโทษ ที่อุทธรณ์ได้

ส่วน 'ให้ออก' ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๓๖ กัตติ 'ให้ออก' ในกรณีหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ด้วยเหตุใดๆ ตามมาตรา ๓๗ กัตติ 'ให้ออก' ในกรณีต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และการสอบสวนไม่ได้ความเป็นสัตย์ว่ากระทำความผิด แต่มีมลทินหรือมีหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้นตามมาตรา ๓๘ กัตติ 'ให้ออก' ในกรณีต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด สำหรับความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาทตามมาตรา ๓๙ กัตติ 'ให้ออก' ในกรณีที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการแล้ว หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติโดยไม่ได้รับการยกเว้น หรือขาดพันความรู้ก่อนได้รับการบรรจุกัตติ หรือมีกรณีต้องหาอยู่ก่อน และภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้นตามมาตรา ๔๐ กัตติ ตามกฎหมายไม่ถือว่าเป็นโทษอุทธรณ์ไม่ได้

สิทธิอุทธรณ์

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษเป็นสิทธิเฉพาะตัว กล่าวคือ ข้าราชการพลเรือนจะอุทธรณ์ได้แต่สำหรับตนเองเท่านั้น (ม. ๓๐๓)

ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ ต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ ถ้าไม่ใช้สิทธิอุทธรณ์ หรือใช้สิทธินั้นจนเรื่องถึงที่สุดแล้ว ให้เป็นอันเด็ดขาด (ม. ๓๐๕)

ห้ามอุทธรณ์

ข้อห้ามอุทธรณ์มีทั้งที่กฎหมายบัญญัติห้ามไว้โดยชัดแจ้ง และห้ามไว้โดยปริยาย

ข้อห้ามอุทธรณ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง คือ (๑) ห้ามมิให้อุทธรณ์แทนคนอื่น (๒) ห้ามมิให้ลงชื่อร่วมกันอุทธรณ์ (๓) ห้ามมิให้อุทธรณ์ก่อนเวลาล่วงไปแล้ว ๒๔ ชั่วโมง นับตั้งแต่วันที่เหตุจะต้องอุทธรณ์เกิดขึ้น ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓๐๒ (๔) ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษลดชั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจพิจารณาได้วินิจฉัยให้ลงโทษ 'เป็นตาม' คำสั่งของผู้บังคับบัญชาเดิม หรือ 'เบากว่า' ตามมาตรา ๓๐๓ (๕) ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก เฉพาะในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้สั่งลงโทษ และผู้ถูกลงโทษได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดต่อปลัดกระทรวง ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ และเจ้ากระทรวงได้สั่งการไปตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงแล้ว ตามมาตรา ๓๐๓ (๖) ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ในกรณีที่ อ.ก.พ. พิจารณาเสนอ และนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามมาตรา ๓๐๔

อุทธรณ์ที่ต้องห้ามโดยปริยาย คือ (๑) อุทธรณ์เท็จตามมาตรา ๘๗ (๒) อุทธรณ์ที่มิได้ทำเป็นหนังสือ (๓) อุทธรณ์ที่ขาดสำเนา (๔) อุทธรณ์ที่มิได้ลงลายมือชื่อของผู้อุทธรณ์ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๘๘ (๕) อุทธรณ์ขาดอายุความตามมาตรา ๘๘, ๓๐๓ และ ๓๐๔ (๖) อุทธรณ์ผิดตัวผู้รับตามมาตรา ๘๘, ๓๐๓ และ ๓๐๔

สำหรับ 'อุทธรณ์เท็จ' นั้น กฎหมายได้บัญญัติไว้ด้วยว่า ข้าราชการพลเรือนผู้ที่ยื่นอุทธรณ์ ถ้าปรากฏว่าการอุทธรณ์นั้นเป็นการอุทธรณ์เท็จ ให้ถือว่าเป็นการผิดวินัย (ม. ๘๗)

อุทธรณ์ต่อใคร

การอุทธรณ์ในกรณีถูกลงโทษ 'ถึงต้องออกจากราชการ' กล่าวคือ ไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก (๑) ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งลงโทษ ต้องยื่นอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวง ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ (ม. ๓๐๓) แต่ (๒) ถ้าผู้บังคับบัญชานั้น ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้สั่งลงโทษ ต้องยื่นอุทธรณ์ต่อนายกรัฐมนตรี (ม. ๓๐๔)

การอุทธรณ์ในกรณีถูกลงโทษ 'ยังไม่ถึงต้องออกจากราชการ' กล่าวคือ ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ (๑) ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งลงโทษ ต้องอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวง ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ โดยยื่นอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตน (ม. ๘๘ ประกอบ ม. ๓๐๓) แต่ (๒) ถ้าผู้บังคับบัญชานั้น ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งมีอำนาจเหนือผู้สั่งขึ้นไปชั้นหนึ่ง (ม. ๘๘)

การอุทธรณ์ในกรณีถูกสั่ง 'เพิ่มโทษ' เฉพาะโทษลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ (๑) ถ้าผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งมีอำนาจเหนือผู้สั่งขึ้นไปชั้นหนึ่งกิต หรือ (๒) ถ้าอธิบดีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ ได้พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษของผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ผู้ถูกลงโทษอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวง ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษกิต ได้วินิจฉัยสั่งให้ 'เพิ่มโทษ' ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปได้อีกชั้นหนึ่ง โดยยื่นอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนตามลำดับ (ม. ๘๘ ประกอบ ม. ๓๐๓)

ในทางปฏิบัติ ผู้ที่ถูก 'รัฐมนตรีว่าการกระทรวง' สั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ไม่มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อ 'นายกรัฐมนตรี' ตามมาตรา ๘๘ เพราะนายกรัฐมนตรีมิใช่ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งมีอำนาจเหนือผู้สั่งขึ้นไปชั้นหนึ่ง (มติ ก.พ. ตอบข้อหารือของสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ ๓๘๖๘๖/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๐๓) กล่าวคือ นายกรัฐมนตรีมิได้เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งมีอำนาจเหนือรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องนี้

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ตามมาตรา ๓๐๔ ให้อุทธรณ์ต่อนายกรัฐมนตรี โดยส่งอุทธรณ์ไปยังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ในทำเนียบรัฐบาล) แต่แห่งเดียว ถ้าผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด ให้ผู้รับอุทธรณ์ในชั้นต้นแจ้ง

มาด้วยว่า ผู้อุทธรณ์ได้รับทราบคำสั่งนั้นเมื่อใด และได้อ่านอุทธรณ์เมื่อใด ถ้าผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์ถึงนายกรัฐมนตรีโดยตรง (ไม่ผ่านต้นสังกัด) ให้แสดงหลักฐานการรับทราบคำสั่งจากต้นสังกัดและวันยื่นอุทธรณ์นั้น เช่น ใบรับจดหมายลงทะเบียนของที่ทำกาไปรษณีย์นั้นมาประกอบการพิจารณาด้วย (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๓๐๐๕/ว. ๓ ล.ว. ๓๓ ม.ค. ๒๕๐๗)

การที่ผู้ถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อนายกรัฐมนตรี ตามมาตรา ๓๐๔ โดยยื่นผ่านทางผู้บังคับบัญชาสังกัดเดิมโดยอนุโลมตามวิธีการในมาตรา ๘๘ เช่นนี้ ผู้บังคับบัญชารับไว้ และส่งต่อไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาตามมาตรา ๓๐๔ ต่อไปได้ (มติ ก.พ. น.ว. ๓๖/๒๔๘๘ ล.ว. ๒๘ ก.ค. ๒๔๘๘)

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ที่ผู้บังคับบัญชาเดิมควรจะรับไว้ และส่งต่อไปยังนายกรัฐมนตรี นั้น ต้องเป็นคำอุทธรณ์ที่อุทธรณ์ต่อนายกรัฐมนตรี และต้องยื่นต่อผู้บังคับบัญชานั้น ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่ง ถ้าผู้อุทธรณ์มิได้อุทธรณ์ต่อนายกรัฐมนตรี แต่อุทธรณ์ต่อบุคคลอื่น โดยไม่มีข้อความในทำนองว่าให้นำเสนอนายกรัฐมนตรีแล้ว ก็ไม่เป็นอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๐๔ ไม่ต้องส่งไปให้นายกรัฐมนตรีพิจารณา (มติ ก.พ. ที่ น.ว. ๓๓/๒๕๐๓ ล.ว. ๒๕ ส.ค. ๒๕๐๓)

การพิจารณาวินิจฉัยขาดอุทธรณ์

๑. การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษถึงต้องออกจากราชการ

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก และผู้ถูกลงโทษได้อ่านอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวง ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ กรณีนี้กฎหมายบัญญัติให้ปลัดกระทรวงเสนอเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาอุทธรณ์ และถ้า อ.ก.พ. กระทรวงมีมติให้ไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก เพราะกระทำความผิดทางวินัย ผู้ถูกลงโทษจะอุทธรณ์ต่อไปไม่ได้ (ม. ๓๐๓)

ถ้าผู้บังคับบัญชาอื่น ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก และผู้ถูกลงโทษได้อ่านอุทธรณ์ต่อนายกรัฐมนตรี กรณีเช่นนี้ กฎหมายบัญญัติให้ ก.พ. เป็นผู้พิจารณา และเสนอนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการได้ตามที่เห็นสมควร คำสั่งของนายกรัฐมนตรีเป็นที่สุด (ม. ๓๐๔)

๒ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษที่ยังไม่ถึงต้องออกจากราชการ

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งลงโทษ ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ และผู้ถูกลงโทษได้ยื่นอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวง ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ กรณีเช่นนี้ กฎหมายบัญญัติให้อธิบดี ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษเป็นผู้พิจารณา และเสนอปลัดกระทรวงเพื่อพิจารณาสั่งการได้ตามที่เห็นสมควร (ม. ๘๘)

ถ้าผู้บังคับบัญชาอื่น ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ และผู้ถูกลงโทษได้อุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งมีอำนาจเหนือผู้สั่งลงโทษขึ้นไปชั้นหนึ่ง ในกรณีเช่นนี้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งมีอำนาจเหนือผู้สั่งลงโทษขึ้นไปชั้นหนึ่งเป็นผู้พิจารณาและสั่งการ (ม. ๘๘)

ในการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดอุทธรณ์คำสั่งลงโทษที่ยังไม่ถึงต้องออกจากราชการนี้ กฎหมายกำหนดให้ผู้รับอุทธรณ์ส่งอุทธรณ์นั้นพร้อมด้วยคำชี้แจงของตน ถ้าจะฟังมี ต่อไปยังผู้บังคับบัญชาซึ่งจะเป็นผู้พิจารณาตามความในมาตรา ๘๘ กล่าวคือ ส่งไปยังอธิบดี หรือผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งมีอำนาจเหนือผู้สั่งลงโทษขึ้นไปชั้นหนึ่ง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์อันถูกต้องตามมาตรา ๘๘ และให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๘๘ พิจารณาวินิจฉัยให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับอุทธรณ์ เว้นแต่ในกรณีพิเศษ ซึ่งจะพิจารณาให้ทันภายในกำหนดนั้นไม่ได้ ก็ให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง แต่ละครั้งเป็นเวลาไม่เกิน ๓๕ วัน และต้องแสดงเหตุที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วยทุกครั้ง แต่ถ้าขยายเวลาแล้วยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ จะขยายเวลาต่อไปอีกได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากเจ้ากระทรวงเท่านั้น (ม. ๘๘ และ ๓๐๐)

อนึ่ง ในการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดอุทธรณ์คำสั่งลงโทษที่ยังไม่ถึงต้องออกจากราชการนี้ ถ้าผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งลงโทษ 'ยื่น' หรือ 'ลดโทษ' ผู้ถูกลงโทษจะอุทธรณ์ต่อไปอีกไม่ได้ แต่ถ้าเป็นการสั่ง 'เพิ่มโทษ' ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปได้อีกชั้นหนึ่ง คำวินิจฉัยอุทธรณ์ในชั้นนี้ผลเป็นประการใดก็ตาม กฎหมายบัญญัติว่าให้เป็นที่สุด จะอุทธรณ์ต่อไปอีกไม่ได้ (ม. ๓๐๑)

ในทางปฏิบัติ อุทธรณ์ที่จะได้รับการพิจารณานั้น ผู้อุทธรณ์จะต้องแนบลำเนาอุทธรณ์ที่รับรองว่าถูกต้องไปด้วย ๓ ชุด และต้องแจ้งที่อยู่ของตนไว้ในอุทธรณ์ด้วย เพื่อสะดวกในการติดต่อ (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๓๐๐๕/ว. ๓ ลงวันที่ ๓๓ มกราคม ๒๕๐๘)

อนึ่ง ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนที่ถูกลงโทษ ไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๐๔ ไว้แล้ว ต่อมาผู้อุทธรณ์ถึงแก่กรรม ก่อนการพิจารณาอุทธรณ์เสร็จสิ้น เช่นนี้ ก.พ. มีมติว่า เมื่อผู้อุทธรณ์ถึงแก่กรรมแล้ว ก็ไม่ต้องพิจารณาอุทธรณ์ต่อไป (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ถึงสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๘๐๖๖/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๐๐) ฉะนั้น อุทธรณ์คำสั่งลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์จากผู้อุทธรณ์ถึงแก่กรรมก่อนพิจารณาอุทธรณ์เสร็จ เข้าใจว่าทางปฏิบัติคงทำนองเดียวกัน

อายุอุทธรณ์

สำหรับโทษ 'ถึงต้องออกจากราชการ' กล่าวคือ ไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ต้องยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่ง (ม. ๓๐๓ และ ๓๐๔)

ส่วนโทษ 'ยังไม่ถึงต้องออกจากราชการ' กล่าวคือ ลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ 'ครั้งแรก' หรืออุทธรณ์คำสั่ง 'เพิ่มโทษ' ต้องยื่นอุทธรณ์ภายในกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่ง (ม. ๘๘ และ ๓๐๓)

การนับกำหนดเวลาอุทธรณ์ ถือหลักอย่างเดียวกันกับการนับระยะเวลาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๘ ซึ่งกำหนดว่า "ถ้าระยะเวลานับเป็นวันก็ดี สัปดาห์ก็ดี เดือนหรือปีก็ดี ท่านมิให้นับวันแรกแห่งระยะเวลานั้นรวมคำนวณเข้าด้วย" ฉะนั้น การนับกำหนดเวลาอุทธรณ์ จึงเริ่มนับตั้งแต่วันถัดจากวันที่รับทราบคำสั่งลงโทษเป็นต้นไป (มติ อ.ก.พ. วิสามัญพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือน เมื่อวันที่ ๑๘ เม.ย. ๒๔๙๘)

อนึ่ง เรื่องการรับทราบคำสั่งนี้ ก.พ. ได้มีมติว่า ไม่จำเป็นต้องให้ผู้ถูกลงโทษจะต้องลงนามรับทราบเสมอไป ถ้ายืนยันได้ว่า ได้นำคำสั่งไปให้ผู้ถูกลงโทษทราบแล้วในวันใด แต่ผู้ถูกลงโทษไม่ยอมลงนามรับทราบ ก็ถือได้ว่าผู้ถูกลงโทษได้รับทราบคำสั่งในวันนั้นแล้ว และควรจะได้บันทึกให้ปรากฏไว้ด้วยว่า ได้นำคำสั่งไปให้ผู้ถูกลงโทษทราบแล้ว แต่ผู้ถูกลงโทษไม่ยอมลงนามรับทราบคำสั่ง ทั้งนี้ เพื่อจะได้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ว่าได้นำคำสั่งลงโทษไปให้ผู้ถูกลงโทษทราบแล้ว (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๑๘/๒๕๐๓ ล.ว. ๓ พ.ย. ๒๕๐๓)

การออกข้อสอบ วิธีตรวจกระดาษคำตอบ และหลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยให้คะแนน

โดย

อมร มลิณทางกูร

ผู้อำนวยการกองวิชาการและสอบได้ สำนักงาน ก.พ.

(ต่อจากคราวก่อน)

๒. วิชาวัฒนธรรม ในการสอบแข่งขันข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและชั้นจัตวาได้
บังคับให้ออกข้อสอบ ๓๐ ข้อ คือ

- ก. ความรู้เกี่ยวกับคติธรรม, เนติธรรม, วัตถุธรรม และสหธรรม (ตั้งคำถาม ๔ ข้อ)
- ข. ความรู้เกี่ยวกับข้าราชการพึงปฏิบัติต่อประชาชนในระบอบประชาธิปไตย (ตั้งคำถาม ๒ ข้อ)
- ค. ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองดี (ตั้งคำถาม ๔ ข้อ)

รวมตั้งคำถามทั้งหมด ๓๐ ข้อ ให้เวลาทำ ๔ ชั่วโมง คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน ถ้า
จะพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแล้ว จะเห็นว่ามีคามมุ่งหมายที่จะให้ผู้สอบเข้ารับราชการ
พลเรือนเป็นผู้มีความรู้ทางหน้าที่พลเมือง คติธรรม และวัฒนธรรมกันเป็นอย่างดี หรือพูดกัน
อย่างตรงไปตรงมาก็ต้องการได้คนดีมีศีลธรรมจริงๆ เข้ารับราชการนั่นเอง มีผู้ถามผมหลายคน
และมักถามเสมอว่า ทำไมจึงให้คะแนนและเวลามาก ผมก็ตอบว่า เป็นความประสงค์ของทาง
ราชการในสมัยนั้น ซึ่งเป็นสมัยที่กำลังประโคมส่งเสริมวัฒนธรรมกันเป็นการใหญ่ นับว่ากำลัง
ฮิตกันแบบเพลงผู้ใหญ่อีสสมัยนั้นนั่นแหละครับ แต่ในทัศนะของผมเองก็เห็นว่าดี เพราะคนจะเป็น
คนได้ก็ต้องมีศีลธรรมความรู้ดีกว่าสัตว์โลกอื่น ๆ มนุษย์เราก็คือว่าเป็นประเภทสัตว์อันประเสริฐ
คนเราถ้าขาดศีลธรรมเสียแล้วก็น่าจะยังเป็นคนไม่สมบูรณ์ตามที่คตินิยมทางพระพุทธศาสนา แต่

การสอบวิชาอื่นใด แต่คนนั้นอาจประพติดนไม่เต็ม ผมมักเคยถูกเขาถามเสมอ ผมก็ให้ความเข้าใจไปว่า ความจริง การสอบเป็นการทดลองความรู้เป็นเบื้องต้น ส่วนการจะปฏิบัติได้หรือไม่นั้น ผมว่าย่อมขึ้นอยู่กับ การปกครองบังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาดังหาก คนที่รู้แม่จะจำได้จากตำรา ผมก็เห็นว่าดีกว่าคนที่ไม่มีความรู้เสียเลย เพราะเวลาข้าราชการผู้นั้นไปกระทำผิดศีลธรรม หรือวัฒนธรรมเข้า ก็จะได้บ่กใจเข็ญลงไปได้ว่า รู้แล้วแต่ไม่ทำเอง ก็เป็นการกระทำผิดด้วยความจงใจ ส่วนผู้ที่ไม่รู้หรือมิได้มีหลักสูตรให้สอบแล้ว ผู้กระทำผิดก็อาจมีทางกล่าวแก้ตัวได้ว่า ทำผิดเพราะไม่รู้หรือว่ารู้เท่าไม่ถึงการ เราก็น่าจะต้องพิจารณาข้อเท็จจริงและย่อมต้องมีการให้อภัยกัน เพราะจับได้ไม่ถนัด หรือเป็นการเบ็ดช่องโหว่ให้เขามีทางพูดแก้ตัวได้ ถ้าเราได้มีหลักสูตรตลอดจนมีการสอบผ่านมาแล้วด้วย ก็ยากแก่การที่จะปฏิเสธว่าไม่รู้หรือทำให้ผู้บังคับบัญชามีความสะดอกใจในการพิจารณาง่ายขึ้น ต่างกันดังนี้แหละครับ ผู้ถามก็มักจะเจ็บไปโดยเหตุผลเล็กน้อยที่ผมอ้าง และผมก็ยังได้อ้างให้ฟังด้วยว่า ในรัฐธรรมนูญก็ยังได้เคยบัญญัติไว้ว่า พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย ทางราชการก็น่าจะสนับสนุนให้ผู้เข้ารับราชการรู้หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม และวัฒนธรรม ตามสมควร แม้แต่ทางราชการก็ยังอนุญาตให้ข้าราชการลาอุปสมบทได้ ๓ พรรษา ก็เป็นการยืนยันอยู่แล้วว่า ทางราชการก็สนับสนุนให้ข้าราชการรู้ศีลธรรมทางพุทธศาสนาอยู่แล้ว แต่ข้อที่ผมมีความเห็นขัดแย้งเป็นส่วนตัวก็คือเรื่องเวลาสอบวิชาวัฒนธรรมให้ ๔ ชั่วโมง ผิดแปลกจากวิชาอื่นนั้นอาจมากเกินไป ควรเป็น ๓ ชั่วโมง เท่ากับวิชาอื่น ส่วนคะแนนที่ให้มากเป็น ๒ เท่าของวิชาอื่นนั้นก็น่าจะพอแก่ความต้องการอยู่แล้ว เพราะวิชาใดที่คะแนนมาก ผู้สอบก็ย่อมจะต้องขวนขวายหาความรู้ใส่ตัวให้มากและเป็นวิชาบังคับด้วย ผมก็เห็นว่าเหตุผลดีเหมือนกัน ทั้งเป็นวิชาบังคับว่าต้องสอบให้ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ด้วยก็ยิ่งดูให้เห็นว่าเป็นวิชาสำคัญเป็นพิเศษยิ่งขึ้นอยู่แล้ว

ความจริงข้าราชการไทยก็น่าจะต้องมีความรู้เรื่องศาสนาและวัฒนธรรมของไทยเป็นอย่างดีด้วย ก็น่าจะเป็นวัตถุประสงค์ถูกต้องซึ่งทางราชการก็ต้องการอยู่แล้ว ที่จริงที่ทางราชการได้ยุบกระทรวงวัฒนธรรมนั้น ผมก็มีความคิดเห็นเป็นส่วนตัวว่าเป็นการสมควรแล้ว เพราะประโคนกั้นครึกโครมขยายพรวัดพราดใหญ่โตเกินไปนั้น ก็น่าจะเข้าแบบอั้งอ้างกับวัด หรือการทำของเล็กให้เป็นของใหญ่โตเร็วเกินไปนั้น เดียวก็ทรุดชวลงไปเอง แบบเพลงผู้ใหญ่ลุ่มมี

ร้องกันมากเข้า ๆ ก็ทำให้คนเบ่พัง ผมเองเดี๋ยวนี้อ่านได้อิน พ.ศ. ๒๕๐๘ ก็ถึงปดิวทัญทันท์ เพราะ
 ครั้นที่จะพัง ดูเป็นเรื่องยุ่งไปหมด เพราะเพลงโฆษณาขายของก็เอาชื่อและแบบทำนองเพลง
 และเรื่องผู้ใหญ่มารวมร้องด้วย เป็นเรื่องน่าเสียดายเป็นอย่างยิ่งที่ทำให้ของดีมีค่าต้องพลอย
 เสียไปด้วย แต่ผมก็ยังคงมีความคิดเห็นเป็นส่วนตัวอยู่ว่า ยังไม่น่าจะยุบเลิกสภาวัฒนธรรมแห่ง
 ชาติเสีย เพราะสภาวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นสถาบันแห่งการค้นคว้าหาความรู้มาให้ หรือเรียกว่า
 เป็นที่ผลิตความรู้ รวบรวม ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม เผยแพร่วัฒนธรรมของประเทศไทย แล้ว
 เสนอรัฐบาลว่า อะไรควรส่งเสริมสนับสนุนรักษาไว้ อะไรไม่ควรจะรักษาไว้ เป็นสภาที่เสนอ
 แนะและให้คำปรึกษาแก่รัฐบาลในเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมในทุกด้าน อะไรไม่ดีควรเลิกก็ให้เลิก
 อะไรดีก็ควรรักษาไว้ เพราะสภาวัฒนธรรมแห่งชาติรวบรวมผู้ทรงคุณวุฒิมาช่วยกันจรรโลง
 วัฒนธรรมของชาติไทยให้เจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไปโดยไม่หยุดยั้ง แต่ทางราชการท่านก็ยังมี
 เหตุผลพิเศษเพียงพอ ท่านจึงได้สั่งยุบเสีย ซึ่งผมอาจจะยังไม่มีความรู้ซึ่งถึงแก่นแท้ของเรื่องก็ได้
 จึงยังอดคิดเสียดายไปตามประสาคนโง่ ๆ มิได้ ก็อาจเป็นไปได้ ยุบสภาวัฒนธรรมแห่งชาติกับกระทรวง
 วัฒนธรรมแล้ว ก็คงเหลือเป็นกองวัฒนธรรม ขึ้นอยู่ในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ก็
 รู้สึกว่าเจียบเหางซาบซาไปไม่คุ้มคักเหมือนอย่างแต่ก่อน พูดแล้วผมก็ยังอดที่จะเสียดายมิได้เลย
 ด้วยความจริงใจ และยังคงอยากให้สภาวัฒนธรรมแห่งชาติอยู่เสมอ

ต่อไปนี้ ผมขอหันกลับมาพูดเรื่องการตรวจวินิจฉัยให้คะแนนโดยคิดเฉลี่ยให้ข้อละ ๒๐
 คะแนน (๓๐ ข้อก็รวมเป็น ๖๐๐ คะแนน) ก็พิจารณาวินิจฉัยให้คะแนนดังต่อไปนี้

ก. ตอบถูกต้องตรงคำถามโดยครบถ้วนไม่ขาดตกบกพร่อง วิธีการตอบเป็นระเบียบ
 เรียบร้อยตามลำดับก่อนหลัง เป็นคำตอบชัดเจน สะอาดเรียบร้อย นับว่าดีมาก ให้คะแนน
 ๓๘-๔๐ คะแนน

ข. ตอบผิดบ้างในบางตอนก็ลดลงตามส่วน เช่น ในคำถามข้อหนึ่งให้ตอบ ๓ ตอน
 ตอบผิดเสียตอนใดตอนหนึ่ง หรือมิได้ตอบตอนใดตอนหนึ่งคงตอบถูกเพียง ๒ ตอน ก็ให้คิดลด
 ลงตามส่วนแล้วแต่ถ้ายังนับว่าตอบถูกต้องตรงเป้าหมายและวิธีการตอบดี ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์
 ดี ได้คะแนน ๓๕-๓๗ คะแนน

ค. ถ้าตอบผิดมากกว่าในข้อ ข. หรือสมมุติว่าข้อหนึ่งให้ตอบ ๓ ตอน แต่ตอบถูกต้อง
 ดีเพียงตอนครึ่งหรือเพียง ๒ ตอน แต่ไม่ตรงเป้าหมายอย่างจ้ง แต่ยังเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้
 ให้คะแนน ๓๐-๓๓ คะแนน

ง. ถ้าตอบไม่ถึงขนาดตามข้อที่กล่าวมาแล้วข้างต้น มีการตอบถูกบ้างเล็กน้อย เมื่อพิจารณาดูแล้วนับว่าอยู่ในเกณฑ์ยังไม่พอใช้ ให้คะแนน ๖-๘ คะแนน

จ. ถ้าตอบผิดมากหรือเมื่อพิจารณาแล้วอยู่ในระดับอ่อน ก็ให้คะแนน ๓-๕ คะแนน

ฉ. ถ้าตอบไม่ถูกเลยนับว่าอ่อนมาก ให้ ๐ คะแนน

หมายเหตุ การให้คะแนนมีระดับต่ำถึงสูง แต่ระดับนั้น ให้กรรมการผู้ตรวจได้พิจารณาโดยละเอียดรอบคอบ ตลอดจนความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการตอบและเขียนลายมือดี ไม่ดี อ่านง่าย ยาก ด้วย ต้องเข้าเกณฑ์ดีมากจริง ๆ จึงจะให้เต็ม ๒๐ คะแนน ถ้าไม่ถึงขนาดก็ให้คะแนนลดหลั่นลงตามลำดับ ให้พิจารณาโดยรอบคอบอย่างเคร่งครัด ไม่ใช่ให้ไปตามความพอใจต้องการตอบด้วย เพราะเป็นวิชาบังคับ จึงต้องพิจารณาวินิจฉัยให้รอบคอบเป็นพิเศษ ยิ่งกว่าวิชาที่มีได้บังคับ เพราะอาจบันดาลให้ตกได้ด้วย

๓. วิชาเรียงความภาษาอังกฤษ ตามหลักเกณฑ์จะแนะนำให้เกิดคะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน (ให้เป็นแปลไทยเป็นอังกฤษและแปลอังกฤษเป็นไทยเสียอย่างละ ๓๐ คะแนน) ได้แบ่งวิชาเรียงความภาษาอังกฤษออกโดยให้คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนนแล้ว ให้แบ่งออกวินิจฉัยเป็น ๒ ภาค ภาคละ ๒๐ คะแนน ดังนี้คือ

๑. ไวยากรณ์และการสะกดตัว หรือการใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษนั่นเอง ๒๐ คะแนน ให้วินิจฉัยดังนี้

ก. ไวยากรณ์และวิธีผูกประโยคให้ ๑๒ คะแนน ถ้าทำอยู่ในเกณฑ์ ดีกับดีมาก ก็ให้ ๓๐-๓๒ คะแนน พอใช้ ก็ให้ ๖-๘ คะแนน

ยังไม่พอใช้มีผิด ๆ พลาด ๆ หรืออ่อน ให้ ๐-๔ คะแนน

ข. การสะกดตัวให้ ๘ คะแนน ถ้าทำได้อยู่ในเกณฑ์

ดีถึงดีมาก คือ ใช้ศัพท์ ดีถึงดีมาก ให้ ๖-๘ คะแนน

ยังไม่พอใช้ถึงพอใช้ ให้ ๒-๕ คะแนน

ยังมีบกพร่องมาก ให้ ๐-๓ คะแนน

๒. เนื้อเรื่องให้คะแนน ๒๐ คะแนน ให้วินิจฉัยดังนี้

- ก. ถ้าอ่านแล้วเข้าใจได้ตลอด ลายมือดี กับสะอาดให้ ๘ คะแนน (ถ้ายังไม่ถึงขนาดอาจให้ ๐, ๓, ๕, ๖ หรือ ๗ ก็ได้)
- ข. ถ้าอ่านข้อความไม่วกวน ตรงไปตรงมา เนื้อเรื่องติดต่อไม่กระท่อนกระเท้นตรงจุดประสงค์ให้ ๒ คะแนน (ถ้าไม่ถึงขนาดอาจให้ ๐ หรือ ๓ คะแนนก็ได้)
- ค. ข้อความ วิชิต เหตุผล ใจความดี สัมกับอัตภาพใช้ได้ถูกต้องเหมาะสมดีมาก ให้ ๔ คะแนน (ถ้าถึงขนาดก็ให้เต็ม ถ้าไม่ถึงขนาดก็ลดลงมาตามส่วนเป็นลำดับ เช่นข้อ ก.)
- ง. คำศัพท์และสำนวนโวหารแสดงว่ามีความรู้ดี สัมกับอัตภาพ ใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสมดีมาก ให้ ๖ คะแนน (ถ้าไม่ถึงขนาดก็ลดลงมาเป็นลำดับ เช่น ก.)

หมายเหตุ ในข้อ (๒) ก.ข.ค. และ ง. นั้น ถ้าถึงขนาดก็ให้คะแนนเต็มอย่างนั้น แต่ถ้าข้อใดบกพร่องเพียงเล็กน้อยก็ให้ลดลงตามลำดับ ถ้าบกพร่องมากก็ไม่ให้เลย ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของกรรมการผู้ตรวจ และคำนึงถึงขั้นที่สอบด้วยเป็นสำคัญ แต่ถ้าแต่งผิดเรื่องเช่นให้เรียงความเรื่อง แม่น้ำเจ้าพระยา แต่กลับไปเขียนเรื่อง บางกอกเจ้า ก็ไม่ต้องวินิจฉัยอย่างอื่นให้ ๐ คะแนนได้เลย เพราะวินิจฉัยให้คะแนนตามหลักเกณฑ์และเนื้อเรื่องในข้อ ๒ ก็ต่อเมื่อได้เรียงความถูกต้องตรงตามเรื่องที่กำหนดให้แล้วเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อบังคับมิให้ไปท่องจำเรื่องอะไรมาเขียนไปตามที่ตนจำได้ หาดตรงกับเรื่องที่ให้เขียนไม่ บางคนรู้ศัพท์ว่าแปลว่าอะไร แต่เขียนตัวผิดคือสะกดตัวผิดนั่นเอง ก็ต้องหักคะแนนไปตามความรู้ความเข้าใจของผู้สอบ ศัพท์ที่เหมือนกัน ใช้ตรงถูกต้องตามหลักภาษาหรือไม่อย่างไร ก็ต้องพิจารณาทุกตอนไปด้วย

๔. วิชาแปลไทยเป็นอังกฤษ และแปลอังกฤษเป็นไทย ให้แบ่งคะแนนเต็มออกเป็น ๒ ส่วนเท่า ๆ กัน คือ แปลไทยเป็นอังกฤษส่วนหนึ่ง และแปลอังกฤษเป็นไทยอีกส่วนหนึ่ง ในข้อสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนส่วนมากให้แปลไทยเป็นอังกฤษ ๓๐ คะแนน และแปลอังกฤษเป็นไทย ๓๐ คะแนน

สำหรับแปลไทยเป็นอังกฤษ การให้คะแนนต้องให้ตามประโยคยากง่าย หรือถ้าเป็นความเรียง ก็ให้ตัดออกวินิจฉัยเป็นตอน ๆ ตามจำนวนต้องการ แล้วต้องให้คะแนนตอนละเท่า นั้น ๆ คะแนน แล้วเฉลี่ยคะแนนเต็ม สมมุติว่า คะแนนเต็มให้ประโยคหรือตอนละ ๓๐ คะแนน ให้วินิจฉัยดังนี้

- (ก) ความ ใช้ศัพท์หรือวิธีสะกดตัวและไวยากรณ์ถูกต้องไม่บกพร่อง นับว่าดีมาก ก็ให้ ๘-๓๐ คะแนน คือให้ร้อยละ ๘๐-๑๐๐ (ต้องดีมากเป็นพิเศษจริงๆ จึงให้เต็ม ถ้าบกพร่องก็ลดลงตามลำดับ)
- (ข) แปลความได้บริบูรณ์ แต่มิผิดไวยากรณ์บ้างเล็กน้อย ไม่สำคัญ นับว่าดี ให้ ๗-๘ คะแนน คือให้ร้อยละ ๗๐-๘๐ (ถ้าไม่ถึงขนาดก็ควรลดหลั่นลงมาเป็นลำดับ)
- (ค) ความบกพร่อง ประโยคถูก ใช้ศัพท์หรือสะกดตัวถูก นับว่าพอใช้ ๔-๕ คะแนน คือให้ร้อยละ ๔๐-๕๐ (พิจารณาลดหลั่นลงตามสมควรแก่ความรู้ที่ทำได้)
- (ง) ความผิด สะกดตัวไม่ถูก มีผิดมาก แต่รู้ศัพท์ จึงนับว่ายังอ่อน ให้ ๐-๓ คะแนน คือให้ร้อยละ ๐-๓๐ (ถ้าอ่อนแต่ควรได้คะแนนบ้างก็อาจให้ ๑ หรือ ๒ คะแนน)

สำหรับแปลอังกฤษเป็นไทย สมมติว่าคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน ให้วินิจฉัยดังนี้

๑. สำหรับข้อความ ๑๐ คะแนน วินิจฉัยดังนี้

- (ก) อ่านดูได้ความตลอดหมด ไม่ตะกุกตะกัก ข้อความไม่ผิดเพี้ยนจากต้นฉบับ ให้ ๘-๑๐ คะแนน คือร้อยละ ๘๐-๑๐๐ (ถ้าดีมากจริงๆ จึงให้เต็ม ถ้าไม่ถึงขนาดก็ลดลงตามลำดับ เช่น จะได้ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗ หรือ ๘ คะแนน ก็ได้)
- (ข) อ่านดูพอเข้าใจ ใจความไม่ผิดเพี้ยนนัก ได้ใจความดี แสดงว่าผู้แปลเข้าใจเรื่องตลอด พอได้เค้าความสำคัญ ให้ ๖-๘ คะแนน คือร้อยละ ๖๐-๘๐ (โดยถือหลักเช่นเดียวกับ (ก))
- (ค) อ่านตะกุกตะกัก ไม่สู้จะเข้าใจ ใจความผิดเพี้ยนไปมาก แสดงว่าผู้แปลเข้าใจเรื่องเหมือนกันแต่ไม่สู้ถนัดนัก ให้ ๓-๕ คะแนน คือ ร้อยละ ๓๐-๕๐ (โดยถือหลัก เช่นเดียวกับ (ก))

(ในข้อ ๑ นี้ ให้กรรมการพิจารณาดูก่อนว่า ควรจะได้คะแนนในข้อ ก. ข. หรือ ค. ก่อน แล้วจึงมาพิจารณาช่วยลงไปอีกครั้งหนึ่งว่า ในข้อ ก. ข. หรือ ค. ควรได้ในระดับกี่คะแนน เพราะได้ให้ระดับตั้งแต่ต่ำสุดถึงสูงสุดของแต่ละข้อไว้แล้ว เพื่อให้อยู่ในดุลพินิจของกรรมการผู้ตรวจ เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมโดยทั่วหน้ากัน)

๒. สำหรับพิจารณาการแปลศัพท์สำนวน เล่ห์เหลี่ยมในการแปล ๒๐ คะแนน ถ้าเป็นความเรียงก็แยกออกเป็นตอน ๆ สมมติว่ามี ๓๐ ตอน ให้ตอนละ ๒ คะแนน แล้ววินิจฉัยดังนี้.—

- ก. แปลถูกต้อง วิชิตุดิ ให้ ๒ คะแนน
- ข. แปลถูกต้อง แต่ผิดไม่ตี หรือผิดเพี้ยนไปเล็กน้อยให้ ๓ คะแนน
- ค. แปลไม่ถูกต้องหมายความว่า แสดงว่า ไม่เข้าใจศัพท์ ให้ ๐ คะแนน

(ในข้อ ๒ นี้ ให้กรรมการพิจารณาเห็นว่า ควรจะได้คะแนนในข้อ ก. หรือ ข. ถ้าอยู่ในข้อ ก. แต่ไม่ดีมากถึงขนาดจริง ๆ ก็อาจให้ ๓ คะแนน เท่าระดับข้อ ข. ก็ได้ หรือจะชอยให้ครึ่งคะแนนลงไปอีกก็ได้ เพราะใน ๓๐ ตอน ตามที่ยกให้ฟังนี้ อาจมีข้อ ข. ไม่ถึงขนาด ควรจะได้ถึง ๓ คะแนน กรรมการอาจให้ไว้เพียงครึ่งคะแนนก็ได้ ขอให้อยู่ในดุลพินิจของกรรมการผู้ตรวจ กระดาษคำตอบด้วย เช่น ในข้อ ก. อาจให้ ๑.๕ คะแนน ข. อาจให้ครึ่งคะแนนก็ได้ ดังนั้นเป็นต้น ยิ่งพิจารณาให้ละเอียดลออได้มากเพียงไรก็ยิ่งเป็นความประสงค์ของการตรวจยิ่งขึ้นเท่านั้น

หมายเหตุ ถ้าข้อสอบให้แปลเป็นข้อ ๆ ก็เอาหัวข้อเฉลี่ยคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน เช่น มี ๕ ข้อ ก็ให้ข้อละ ๖ คะแนน แล้ววินิจฉัยคะแนนเป็นข้อ ๆ ไปตามหลักเกณฑ์ที่กล่าวไว้ข้างต้นนี้ แต่ให้คะแนนโดยหลักข้อ (๑) ๒ คะแนน และโดยหลักข้อ (๒) ๔ คะแนน ถ้าให้แปลเป็นเรื่อง ก็ให้กรรมการพิจารณาแยกเป็นตอน ๆ หรือประโยค ๆ ไปจากเรื่องนั้น ๆ แล้วพิจารณาวินิจฉัยให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาแล้วข้างต้นนี้

(ยังมีต่อ)

การบริหารงานบุคคลในออสเตรเลีย

โดย

ประสิทธิ์ กิตติสิทธิ

(ต่อจากฉบับก่อน)

คุณสมบัติและพินิจความรู้ของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในชั้นที่สี่ของข้าราชการพลเรือนออสเตรเลีย มีกำหนดไว้ในกฎหมายเลยทีเดียว บุคคลจะไม่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในชั้นที่สี่ จนกว่าเขาผู้นั้นจะได้ผ่านการสอบไล่ซึ่งจัดโดยหรือในนามของ ก.พ. และการสอบนั้นเพื่อการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นหรือในชั้นนั้น และข้อสอบที่ผ่านนั้นโดยมีข้อแม้ซึ่ง ก.พ. ได้อนุมัติแล้วแต่สาขาที่สอบ

การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ต้องการความรู้พิเศษเฉพาะอย่างหรือมีคุณสมบัติเป็นพิเศษ การบรรจุผู้มีคุณสมบัติดังกล่าวให้ดำรงตำแหน่งที่เรียกว่า Particular Offices ในชั้นที่สี่นั้น จะกระทำได้เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้นั้นมีความรู้พิเศษเฉพาะ หรือมีความรู้พิเศษหลายอย่าง หรือมีความชำนาญเป็นพิเศษ ซึ่ง ก.พ. ได้สอบสวนจนเป็นที่พอใจแล้วว่า ผู้นั้นมีความรู้หรือความชำนาญเป็นพิเศษจริง

การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ต้องการ ผู้ครองตำแหน่งต้องรับการฝึกอบรม เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นว่า ผู้ที่จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ต้องฝึกอบรมในชั้นที่สอง ที่สาม หรือที่สี่ จะต้องเข้าฝึกอบรมหรือศึกษาวิชาชีพ (professional) ความรู้เฉพาะ (technical) หรือการฝึกอบรมอย่างอื่น (other training) ก.พ. จะไม่แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเช่นนั้น จนกว่าจะได้สอบสวนจนเป็นที่พอใจแล้วว่า เขามีความตั้งใจจะเข้าฝึกอบรมตามหลักสูตรนั้น ๆ และต้องพิจารณาพื้นฐานการศึกษา ประวัติการศึกษา และความสนใจในการศึกษา ตามที่ ก.พ. พิจารณาตามเหตุผล และประมาณได้ว่า เขาจะศึกษาสำเร็จตามหลักสูตรการฝึกอบรมจนเป็นที่พอใจของ ก.พ.

การสอบคัดเลือก

(Examinations)

ก.พ. อาจจัดการสอบหรือให้มีการสอบคัดเลือกในนามของ ก.พ. โดย

(๑) กำหนดคุณสมบัติต่างๆ ของผู้ที่สมัครเข้าสอบ (determine the conditions of entry for those examinations.)

(๒) แต่งตั้งผู้จัดการสอบนั้น ๆ เพื่อความมุ่งหมายแห่งการสอบนั้น ๆ ตามความจำเป็น (appoint such examiners for the purposes of those examinations as it thinks necessary.)

ก.พ. อาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา รายละเอียด หรือสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับการสอบ และการสอบจะกระทำไม่ได้จนกว่าจะได้ประกาศให้ประชาชนทราบในราชกิจจานุเบกษา หรืออย่างอื่น เช่น สื่อมวลชนทั้งหลาย เป็นต้น โดยประกาศให้ประชาชนทราบถึงความตั้งใจที่จะสอบคัดเลือกและรายละเอียดเกี่ยวกับการสอบ เช่น

- (๑) คุณสมบัติของผู้สมัครสอบ
- (๒) วิชาที่จะสอบ
- (๓) ขอบเขตของวิชานั้น ๆ หรือหลักสูตรสำหรับวิชานั้น
- (๔) วิชาบังคับที่จะต้องสอบให้ได้

ก.พ. ประกาศรับสมัครบุคคลเข้ารับราชการ ในราชกิจจานุเบกษา โดยกำหนดชั้นตำแหน่ง และอัตราเงินเดือน หรือการจำกัดอัตราเงินเดือน เมื่อได้รับการบรรจุและแต่งตั้งแล้ว การจำกัดอายุ กำหนดพินความรู้ การกำหนดเพศผู้สมัคร กำหนดการหมดเขตรับสมัคร และเรื่องอื่น ๆ ตามที่ ก.พ. พิจารณาและต้องการ และข้อยกเว้นใด ๆ ที่กำหนดในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

กรรมวิธีแห่งการบรรจุและแต่งตั้ง

ข้าราชการพลเรือนออกสเตเรเลีย

(Appointment Procedure)

อำนาจในการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ เป็นอำนาจของข้าหลวงใหญ่และ ก.พ. ผู้ตรวจราชการ ก.พ. (Public Service Inspectors) ประจำรัฐต่างๆ และรองผู้อำนวยการ (Deputy Directors) ของกรมไปรษณีย์และโทรเลข ได้รับมอบอำนาจจาก ก.พ. ให้ทำหน้าที่ด้วย

ข้าหลวงใหญ่เท่านั้นที่สามารถแต่งตั้งบุคคลให้เข้ารับราชการในชั้นหนึ่ง หรือชั้นอื่นใด นอกจากชั้นที่สี่ ตามความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ก.พ. มีอำนาจที่จะแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ได้ทุกชั้น ผู้ตรวจราชการ ก.พ. ประจำรัฐ โดยได้รับการมอบอำนาจจาก ก.พ. แต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการได้ตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน มาตรา ๓๖ A, ๓๘ และ ๔๖ และจากการสอบได้บางอย่างเพื่อบรรจุในชั้นที่สามและที่สี่ รองผู้อำนวยการการไปรษณีย์และโทรเลข มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการในชั้นที่สี่ ในกระทรวงไปรษณีย์โทรเลขได้ สำหรับผู้ที่ผ่านการสอบคัดเลือกซึ่งได้จัดขึ้นเพื่อบรรจุคนในกระทรวงนั้น โดยเฉพาะ

วิธีการบรรจุและแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติราชการ และการเป็นข้าราชการสามัญ ภายหลังจากการทดลองปฏิบัติราชการ เป็นวิสามัญชั่วคราว (appointment, probation and confirmation) ในกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ของออสเตรเลีย ย่อมแตกต่างกันไปบ้างตามอำนาจที่ได้รับมอบหมาย

การประกาศรับสมัครสำหรับตำแหน่งว่าง

(Advertisement of Vacancy)

เมื่อกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดประสงค์จะรับสมัครบุคคลภายนอก ซึ่งไม่เคยหรืออยู่ในวงราชการมาก่อน เพื่อให้มาครองตำแหน่งว่าง เจ้ากระทรวงต้องเสนอความเห็นไปยัง ก.พ. พร้อมด้วยเหตุผล และต้องแนบร่างประกาศเพื่อส่งไปลงในหนังสือราชกิจจานุเบกษาไปเพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.พ. ด้วย

ก.พ. พิจารณาข้อเสนอของกระทรวงเจ้าสังกัด ว่าต้องการผู้มีความรู้อย่างไร ถูกตามลักษณะของงานในตำแหน่งนั้นหรือไม่ (Put the right man on the right job) ถ้าไม่ตรงกัน ก.พ. ก็แนะนำให้กระทรวงนั้นพิจารณาแก้ไขให้ถูกต้อง ในที่นี้ ก.พ. มิได้ทำหน้าที่เป็นตำรวจที่คอยจับผิด แต่ทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำช่วยเหลือให้ปฏิบัติตามระเบียบ เมื่อตกลงกันได้แล้ว ก.พ. จะตอบเป็นบันทึกอนุมัติให้ประกาศข้อความลงในราชกิจจานุเบกษาได้

เมื่อกระทรวงที่เกี่ยวข้องดังกล่าวได้รับอนุมัติจาก ก.พ. แล้ว ก็ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของหนังสือราชกิจจานุเบกษาโดยตรง (The Gazette Officer) ซึ่งขึ้นอยู่กับสำนักงานนายกรัฐมนตรี เพื่อประกาศข้อความนั้นในราชกิจจานุเบกษาต่อไป ถ้า ก.พ. อนุมัติให้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันได้ กระทรวงเจ้าสังกัดอาจประกาศในหนังสือพิมพ์ด้วยก็ได้

การสอบสัมภาษณ์และคัดเลือก

(Interview and Selection)

วิธีการสอบสัมภาษณ์และคัดเลือก ก.พ. เป็นผู้กำหนดและประกาศใช้เป็นมาตรฐาน โดยวางหลักเกณฑ์เป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

๑. กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ได้รับใบสมัครแล้ว ต้องเตรียมตารางสอบ และรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สมัครแต่ละราย และประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับการสอบสัมภาษณ์ และเหตุผลที่ผู้ไม่ได้รับการสอบ หรือไม่รับใบสมัคร

๒. ส่งสำเนารางสอบและรายละเอียดดังกล่าวในข้อ ๑. ไปให้ผู้ตรวจราชการ ก.พ. (The Public Service Inspector) เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ความเห็นชอบด้วย พร้อมด้วยการคัดเลือกเพื่อสอบสัมภาษณ์ และเตรียมการสอบสัมภาษณ์ผู้สมัคร ร่วมกับผู้แทนของกระทรวงทบวงกรมนั้น ๆ

๓. ภายหลังจากการสอบสัมภาษณ์แล้ว จะต้องเขียนรายงานร่วมกันส่งผ่านปลัดกระทรวงไปยัง ก.พ. ถ้าผู้ตรวจราชการ ก.พ. กับผู้แทนกระทรวงตกลงกันไม่ได้ เพราะมีความคิดเห็นขัดแย้งเพราะเหตุใด ๆ ก็ตาม ต้องชี้แจงเหตุผลของความขัดแย้งไว้ในรายงานร่วมกันไว้ด้วย (The joint report)

๔. ในกรณีที่ได้รับใบสมัครจากรัฐอื่น มิใช่ในรัฐที่มีตำแหน่งว่าง (The vacancy) กระทรวงเจ้าสังกัด จะต้องส่งสำเนารางสอบและรายละเอียด ของการสอบไปให้ผู้ตรวจราชการ ก.พ. ประจำท้องถิ่นพิจารณาตามความในข้อ ๒. และ ๓. ดังกล่าว

๕. เมื่อปลัดกระทรวงได้พิจารณาเห็นว่า ตำแหน่งที่ว่างนั้น จำเป็นต้องรับผู้สมัครทั้งหมดให้ปรากฏต่อหน้าคณะกรรมการชุดเดียวกัน ต้องเสนอเรื่องราวให้ ก.พ. พิจารณานุมัติเปลี่ยนแปลงวิธีการเสียก่อน จึงจะทำได้

การอนุมัติของ ก.พ. ให้บรรจุแต่งตั้ง

(Board's Approval to Appointment)

เมื่อ ก.พ. ได้รับรายงาน ร่วม กันจากผู้ตรวจราชการ ก.พ. และผู้แทน กระทรวงแล้ว พิจารณาข้อเสนอ ถ้ามีความจำเป็น ก.พ. อาจเรียกผู้สมัครมาสอบสัมภาษณ์อีกครั้งก็ได้ ถ้า ก.พ. เห็นชอบและมีความพึงพอใจกับการคัดเลือกของกระทรวงแล้ว ก็แจ้งความเห็นชอบเป็นบันทึกไป

ให้ทราบ เมื่อตรวจสอบความประพฤติ สุขภาพอนามัย และอายุ ฯลฯ เรียบร้อยแล้ว ก.พ. ออกหนังสือรับรองการแต่งตั้งให้ ถ้าการแต่งตั้งนั้นเป็นอำนาจของ ก.พ. หรือจะออกหนังสือรับรองเสนอแนะการแต่งตั้งไปยังข้าหลวงใหญ่ ในกรณีที่การแต่งตั้งนั้น ข้าหลวงใหญ่ต้องลงนามแทน

การแต่งตั้ง

(Making of Appointment)

เมื่อกระทรวงเจ้าสังกัดได้รับหนังสือรับรองของ ก.พ. แล้ว (The Board's Certificate) เตรียมเสนอเอกสารเข้าสู่สภามติ (an Executive Council Minute) เพื่อให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดลงนาม เพื่อส่งต่อไปยังข้าหลวงใหญ่ในที่ประชุมสภามติ เอกสารดังกล่าวจะต้องทำเป็น ๓ สำเนา ส่งให้รัฐมนตรีด้วยการบันทึกหน้า และเมื่อรัฐมนตรีลงชื่อทั้ง ๓ ฉบับแล้ว ฉบับหนึ่งส่งไปให้กรรมการเก็บเงินสะสม (The Superannuation Board) ที่เหลือส่งให้เลขาธิการสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อส่งต่อไปยังข้าหลวงใหญ่

ประกาศการแต่งตั้งในราชกิจจานุเบกษา

(Gazetting of Appointment)

ถ้าสภามติ (The Executive Council) อนุมัติการแต่งตั้ง สำเนานับหนึ่งของเอกสารดังกล่าวจะถูกส่งกลับไปยังกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเลขาธิการของสภามติแต่งตั้ง กระทรวงเจ้าสังกัดร่างหนังสือแนะนำปะหน้าถึงเจ้าหน้าที่ราชกิจจานุเบกษา (The Gazette Officer) เพื่อประกาศการแต่งตั้งนั้นในหนังสือราชกิจจานุเบกษาต่อไป

การยืนยันการแต่งตั้ง

(Confirmation of Appointment)

ในกรณีที่แต่งตั้งให้เป็นข้าราชการวิสามัญ เพื่อทดลองให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อน ไม่น้อยกว่า ๖ เดือน หรือไม่เกิน ๑ ปี เมื่อพ้นเวลา ๖ เดือนแล้ว ก็เตรียมเอกสารเพื่อเสนอสภามติให้สภามติรับรองในทำนองเดียวกันกับวิธีการแต่งตั้งดังกล่าวมาแล้ว

สำเนาการเสนอแนะ รายงาน และหนังสือรับรองทุกฉบับ ทุกกระยะการดำเนินการต้องส่งเสนอให้สภาทั้ง ๒ คือ สภาผู้แทนราษฎร และสภาขุนนาง ทราบภายใน ๓๔ วัน ทั้งนี้ ถ้าอยู่ในสมัยประชุม ถ้าไม่อยู่ในสมัยประชุม ต้องเสนอภายใน ๗ วัน เมื่อเปิดสมัยประชุมถัดไปของวุฒิสภา

เงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษ

(Salaries and Allowances)

เงินเดือนของข้าราชการพลเรือนออสเตรเลียได้กำหนดโดยอาศัยรากฐาน ๒ ประการ คือ ค่าจ้างตามมาตรฐาน (a basic wage) และความชำนาญและความรับผิดชอบของงานในหน้าที่ (skill and responsibility) มาตรฐานค่าจ้างในวงราชการมีความคล้ายคลึงและยึดหลักการกำหนดแรงงาน ซึ่งศาลอนุญาโตตุลาการของรัฐบาลออสเตรเลียกำหนดไว้สำหรับเมืองหลวงของรัฐต่าง ๆ ทั้ง ๖ รัฐ กล่าวคือ ในปัจจุบันข้าราชการผู้ชาย จะต้องได้รับเงินเดือนปีละ ๖๓๘ ปอนด์ ออสเตรเลีย ผู้หญิงจะต้องได้รับเงินเดือนปีละ ๔๖๔ ปอนด์ออสเตรเลียเป็นอย่างน้อย ตามอัตรานี้จะเห็นได้ว่า ผู้หญิงได้รับร้อยละเจ็ดสิบห้า หรือ ๗๕% ของอัตราที่ผู้ชายได้รับ ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๕๓ เป็นต้นมา อัตราค่าแรงงานได้เปลี่ยนแปลงเรื่อยมาตามดัชนีค่าครองชีพ (a Cost of Living Index)

(ยังมีต่อ)

ผู้เก็บตก

ถาม จงเขียนแผนที่ประเทศไทยแสดงจุดที่ตั้งของจังหวัดต่าง ๆ ต่อไปนี้
หนองคาย จันทบุรี ตราด ตาก อุบลราชธานี

ตอบ (โดยผู้สอบแข่งขันท่านหนึ่ง)

หากท่านเป็นกรรมการจะให้คะแนนเท่าไรดีครับ ?
“ สิงหาราช ”

คำอธิบาย

กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ

โดย... วิเชียร ไผ่เรียง

ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง

(ต่อจากฉบับก่อน)

มาตรา ๕๘ ข้าราชการผู้ใดกลับเข้ารับราชการ ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญที่ใช้อยู่ในขณะกลับเข้ารับราชการนั้น อาจให้นับเวลาราชการหลายตอนต่อกันได้ ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้นับเวลาราชการตอนก่อนกับตอนหลังต่อกันได้

คำอธิบาย

บทบัญญัติมาตรานี้เป็นบทบัญญัติแสดงคุณลักษณะพิเศษ ของกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ คือได้บัญญัติรับรู้ซึ่งสิทธิของข้าราชการที่ได้ไว้โดยสมบูรณ์ตามกฎหมายฉบับก่อน

ทั้งนี้ เพราะ มิฉะนั้นแล้ว จะเป็นการ ออกกฎหมายใหม่ให้รอนสิทธิที่ได้ไว้เดิมของข้าราชการ

สำหรับกรณีนี้ ก็เช่นเดียวกัน กฎหมายใหม่บัญญัติให้ต่อเวลาราชการได้แต่ในกรณี ที่บอกเลิกบำนาญขอต่อเวลาราชการตามมาตรา ๓๐ (ก) (ข) (ค) (ง) และ (จ) เท่านั้น

ส่วนบทบัญญัติของมาตรานี้ต้องรับรู้ถึงการต่อเวลาราชการที่ได้ต่อไว้แล้วตามกฎหมาย ฉบับก่อน ๆ ทั้งหมด ตั้งแต่พระราชบัญญัติ จ.ศ. เป็นต้นมา ซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียดในข้อกฎหมาย และการปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ๆ แต่ละฉบับ ๆ ไป ดังนี้

๑. พ.ร.บ. เบี้ยบำนาญ ร.ศ. ๑๒๐ ใช้ตั้งแต่ ๘ ธันวาคม ค.ศ. ๑๒๐ ถึง ๓๑ มีนาคม

“มาตรา ๒๕ ผู้ซึ่งได้รับบำเหน็จทดแทนนั้น เมื่อเข้ารับราชการอีก จะส่งเงินบำเหน็จคืนเข้าพระคลังเท่าที่ได้รับไปแล้ว และนับเวลาที่เข้ารับราชการมาแต่ก่อน บวกเข้ากับเวลาที่เข้ารับราชการต่อไป เพื่อได้รับบำนาญในภายหน้าก็ได้ ถ้าจะไม่ส่งเงินบำเหน็จคืน แลนับเวลาเข้ารับราชการตั้งต้นใหม่ ตั้งแต่เข้ารับราชการคราวหลังก็ได้ จะพอใจอย่างไร ต้องบอกแต่เวลาแรกกลับเข้ารับราชการ

“มาตรา ๒๖..... ๑ ล ๑

ผู้ซึ่งรับบำนาญทดแทนที่กลับเข้ารับราชการใหม่ ถ้ายอมเลิกบำนาญตั้งแต่วันที่กลับเข้ารับราชการ จะนับเวลาที่รับราชการคราวก่อนมาบวกกับเวลาที่รับราชการคราวหลังต่อกันได้

มาตรา ๒๗ ถ้าผู้ท้อจากราชการเพราะทุพพลภาพ กลับหายเป็นปกติได้ จะกลับเข้ารับราชการอีก ก็ไม่มีข้อห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ ในการที่เกี่ยวข้องด้วยบำเหน็จบำนาญ แต่จะต้องให้เป็นไปเหมือนกับที่เข้ามาในส่วนผู้ซึ่งรับบำเหน็จบำนาญทดแทนกลับเข้ารับราชการนั้น

มาตรา ๒๘ ผู้ซึ่งออกจากราชการเพราะสูงอายุก็ดี ถ้าผู้ซึ่งได้ออกจากราชการเพราะได้รับราชการนานก็ดี ไม่ควรจะเอากลับเข้ารับราชการอีก เว้นแต่ได้รับพระราชทานพระบรมราชนุญาตโดยเฉพาะ ผู้ที่รับบำนาญเพราะสูงอายุแม้กลับเข้ารับราชการอีก ให้ถือเสมือนกับผู้ทุพพลภาพหายแล้วกลับเข้ารับราชการอีกดังนี้..... ๑ ล ๑ ”

๒. พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๓

(ใช้ตั้งแต่ ๓ เมษายน ๒๔๗๓ ถึง.....)

“มาตรา ๒๐ ผู้ซึ่งได้รับบำเหน็จทดแทนนั้น ถ้ารัฐบาลให้กลับเข้ารับราชการอีก จะส่งเงินบำเหน็จที่ได้รับไปคืนพระคลัง และนับเวลาที่เข้ารับราชการมาแต่ก่อนบวกเข้ากับเวลาที่รับราชการต่อไป เพื่อได้รับบำเหน็จบำนาญในภายหน้าก็ได้ หรือจะไม่ส่งเงินบำเหน็จคืน และนับเวลาราชการตั้งต้นใหม่แต่วันเข้ารับราชการคราวหลังก็ได้”

“มาตรา ๒๓ ผู้ซึ่งได้รับบำนาญเหตุทดแทน ถ้ารัฐบาลเรียกกลับให้เข้ารับราชการอีก ๑ ล ๑ ”

๑ ล ๑

ถ้าผู้ใดเลิกบำนาญระหว่างกลับเข้ารับราชการเมื่อเวลาออกจะรับบำนาญครั้งหลัง ให้รวมวันราชการตอนเดิมมาบวกกับวันราชการรวมกับวันราชการตอนใหม่ให้ด้วย”

“มาตรา ๒๒ ผู้ได้รับบำนาญเหตุทุพพลภาพ ถ้าหายเป็นปกติรัฐบาลจะให้กลับเข้ารับราชการอีกก็ได้ ท่านให้ปฏิบัติการทำงานเดียวกันกับผู้ซึ่งรับบำนาญเหตุทดแทนกลับเข้ารับราชการ”

“มาตรา ๒๓ ผู้ออกจากราชการเหตุสูงอายุกีด ผู้ออกจากราชการเหตุรับราชการนานกีด ท่านว่าจะกลับเข้ารับราชการได้ต่อเมื่อได้รับพระบรมราชานุญาตโดยเฉพาะ

ผู้รับบำนาญเหตุสูงอายุ หรือผู้รับบำนาญเหตุรับราชการนาน หรืออยู่รับบำนาญเสนาบดี ถ้าโปรดเกล้าฯ ให้กลับเข้ารับราชการให้ถือเสมือนหนึ่งข้าราชการรับบำนาญเหตุทดแทนกลับเข้ารับราชการ”

๓. พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญทหาร พ.ศ. ๒๔๗๓

(ใช้ตั้งแต่ ๓ เมษายน ๗๒ ถึง)

ได้บัญญัติข้อความในมาตรา ๒๐, มาตรา ๒๓, มาตรา ๒๒, มาตรา ๒๓ เหมือนกับที่ได้บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๓

๔. พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๔

มาตรา ๒๒ ผู้ซึ่งได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนนั้น ถ้ารัฐบาลให้กลับเข้ารับราชการอีก จะคืนบำเหน็จที่ได้รับไปภายในสี่ปี นับแต่วันกลับเข้ารับราชการ และนับเวลาที่รับราชการมาแต่ก่อนบวกเข้ากับเวลาที่จะรับราชการต่อไป เพื่อได้รับบำเหน็จบำนาญในภายหน้าก็ได้ หรือจะไม่คืนบำเหน็จและนับเวลาราชการตั้งต้นใหม่ตั้งแต่วันเข้ารับราชการคราวหลังก็ได้

๕. พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๒

มาตรา ๓๖

(ค) ข้าราชการผู้ใดลาออกด้วยความสมัครใจ ก่อนถึงกำหนดได้รับบำเหน็จบำนาญ หรือถูกไล่ออก หรือปลดออก หรือออกจากราชการโดยได้รับบำเหน็จบำนาญไปแล้ว ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ห้ามมิให้นับเวลาก่อนลาออก หรือสั่งไล่ออก หรือปลดออก หรือออกจากราชการ โดยได้รับบำเหน็จบำนาญไปแล้วนั้น ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ทั้งนี้ ไม่กระทบถึงสิทธิคืนบำเหน็จเพื่อบำเหน็จก่อนออกจากราชการในกรณีที่ได้รับบำเหน็จไปก่อนวันใช้พระราชบัญญัติ

ปัญหา: เบี้ยบหักกรณพลเรือน

โดย.....บรรณาธิการ

ปัญหาพิเศษ

๔๔๘. ถาม ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ จะเลื่อนเงินเดือนให้ได้หรือไม่

ตอบ การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตามความในข้อ ๔ (๓) และ (๓) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๘ (พ.ศ. ๒๕๐๔) กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาว่าข้าราชการผู้นั้นเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่หรือไม่ เพียงใดประกอบด้วย สำหรับข้าราชการที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการตามความในมาตรา ๒ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ยังไม่แน่นอนว่าจะเป็นผู้ที่มีความประพฤติ ความรู้ และความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหรือไม่ ฉะนั้น การเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ จึงยังไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๘ (พ.ศ. ๒๕๐๔) (มติ ก.พ. ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ถึงกรมศิลปากร ที่ สร ๓๐๐๖/๓๐๕๒๓ จ.ว. ๓๐ มี.ย. ๒๕๐๗)

๔๔๙. ถาม ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งประจำแผนก - จะแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าแผนกตามมาตรา ๒๗ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้หรือไม่

ตอบ การแต่งตั้งข้าราชการให้รักษาการในตำแหน่งตามมาตรา ๒๕ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ นั้น จะต้องพิจารณาแต่งตั้งจากข้าราชการที่สมควร สำหรับข้าราชการที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการยังไม่แน่นอนว่าจะเป็นผู้ที่มีความประพฤติ ความรู้ และความสามารถ เหมาะสมที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่กำลังทดลองปฏิบัติอยู่ได้หรือไม่ ฉะนั้นการแต่งตั้งข้าราชการที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการให้รักษาการในตำแหน่ง จึงไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย (มติ ก.พ. ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ถึงสำนักงานเมือง ที่ สร ๓๐๐๖/๓๐๕๒๐ จ.ว. ๓๐ มี.ย. ๒๕๐๗)

ปัญหาสาขากฎ

ตอบสมาชิกสำนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม

ถาม นายเพ็ง ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจตุรา เป็นผู้สอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี อันดับ ๓ ได้ จะเป็นกรมที่ตนสังกัดหรือต่างกรมก็ตาม ในระหว่างที่บัญชีประกาศผลการสอบยังไม่สิ้นอายุ แต่การบรรจุชั้นตรีที่สอบได้ยังไม่ถึงลำดับของนายเพ็ง ต่อมา นายเพ็งขอลาออกจากราชการในตำแหน่งเดิม (ชั้นจตุรา) โดยไม่มีความผิด ขอถามว่า เมื่อกรมที่ประกาศผลการสอบชั้นตรินั้นบรรจุผู้สอบได้เรื่อยมาตามลำดับ ครั้นมาถึงลำดับของนายเพ็ง ผู้ซึ่งลาออกจากราชการไปแล้ว กรมนั้นจะเรียกบรรจุตัวนายเพ็งเข้ารับราชการในตำแหน่งชั้นตรีที่เขาสอบได้ไว้นั้น ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด โปรดกรุณาชี้แจงเหตุผลให้เข้าใจด้วย

ตอบ เรื่องนี้ได้เคยตอบในวารสารข้าราชการ ฉบับที่ ๖ ประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๐๗ ครั้นหนึ่งแล้วว่า กรณีที่ถามนี้ ในขณะนั้นกำลังดำเนินการเพื่อเสนอ ก.พ. พิจารณา โปรดรอฟังมติ ก.พ. ต่อไป

ในการประชุม ก.พ. ครั้งที่ ๓๐/๒๕๐๗ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๐๗ ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องในทำนองเดียวกันนี้ เห็นว่า ขณะที่มีคนสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ข้าราชการผู้นั้นเป็นผู้พ้นความผิดตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ประกอบด้วย กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ข้อ ๓ (ง) แต่ภายหลังการสอบแข่งขันเมื่อข้าราชการผู้นั้นได้ลาออกจากราชการ จึงถือว่าขาดองค์ประกอบสำคัญในการเป็นข้าราชการพลเรือน หรือถ้อยคำหนึ่งขาดพ้นความผิดตามมาตรา ๔๗ และ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๕๐ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ข้อ ๓ (ง) ตั้งแต่วันที่ขอลาออกจากราชการเป็นต้นไป ซึ่งตามมาตรา ๕๓ ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่า ผู้ขาดพ้นความผิดตามมาตรา ๔๗ ภายหลังการแข่งขันนั้นหมดสิทธิที่จะได้รับการบรรจุ จึงถือว่าข้าราชการผู้นั้นหมดสิทธิที่จะได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ในกรมที่ตนสอบแข่งขันได้

ตอบคุณสมชาย น้อยคำ

ถาม ผมได้สอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี ของกรม ๑ หนึ่งได้ และได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั่วคราวทดลองให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในตำแหน่งประจำแผนก ต่อมาเมื่อผมปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งดังกล่าวจนครบ ๖ เดือน กรม ๑ ได้คำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีในตำแหน่งดังกล่าว

ตอนสมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีครั้งนั้น ผมใช้คุณสมบัติอนุปริญญาทางรัฐศาสตร์ ครั้นต่อมาเมื่อผมได้รับการบรรจุให้เข้ารับราชการแล้ว ภายหลังผมสอบได้ชั้น

ปริญญาดังกล่าวทางรัฐศาสตร์ ในกรณีเช่นนั้น จะนำคำตอบ คำถาม ของสมาชิกเลขที่ ๓๔๘๓ ใน วารสารข้าราชการ ฉบับที่ ๗ (กรกฎาคม ๒๕๐๘) ที่ว่า “การปรับอัตราเงินเดือนที่ครองอยู่ให้สูงขึ้นตามคุณวุฒิ” หมายความว่า เดิมผมมีคุณวุฒิ (อนุปริญญาทางรัฐศาสตร์) อยู่แล้ว ต่อมา ได้รับปริญญาดังกล่าว (ทางรัฐศาสตร์) ที่ตรงตามคุณวุฒิเดิมสูงขึ้น ก็อาจขอ ก.พ. ให้ปรับอัตราเงินเดือนให้สูงขึ้นตามคุณวุฒิ ตามนัยอุทธรณ์ที่สมาชิกเลขที่ ๓๔๘๓ ถาม (เมื่อกรมกองเจ้าสังกัดมีอัตราขึ้นต่อขอใช้วิชาชีพว่าง และทางกรมกองนั้นจะเปิดรับสมัครสอบคัดเลือกจากผู้ที่ได้รับปริญญาดังกล่าวหลายสาขา รวมทั้งปริญญาดังกล่าวด้วย) ได้หรือไม่เพียงใด และถ้าได้ ควรจะดำเนินการอย่างไร จึงจะถูกต้องตามวิธิต่าง

ตอบ ไม่ได้ เพราะกรณีที่ปรับปรุงอัตราเงินเดือนตามคุณวุฒินั้น ต้องเป็นกรณีที่ผู้นั้นได้รับบรรจุมาก่อนในฐานะผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในส่วนราชการที่ ก.พ. อนุมัติให้ใช้บรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ และภายหลังได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพสูงขึ้นเท่านั้น ผู้ที่บรรจุโดยสอบแข่งขัน และภายหลังได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ หากจะให้ได้รับเงินเดือนตามคุณวุฒิ ต้องสอบคัดเลือกบรรจุใหม่ในอัตรา และในส่วนราชการที่ ก.พ. อนุมัติให้ใช้บรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้น

ตอบสมาชิกเลขที่ ๓๗๐

ถาม ๑. หนังสือ ก.พ. ถึงจังหวัดสกลนคร ที่ สร ๓๐๐๖/๓๗๒๕๘ ลงวันที่ ๓๒ เมษายน ๒๕๐๘ เกี่ยวกับการแต่งตั้งเสมียนที่ดินอำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ให้ดำรงตำแหน่งเสมียนพนักงานสำนักงานที่ดินจังหวัดสกลนคร ว่ามิได้รับเกี่ยวกับเงินเดือนของผู้ได้รับแต่งตั้งว่าได้รับอัตราเงินเดือนเลขที่เท่าใด และให้โอนอัตราเงินเดือนตามตัวไปตั้งจ่าย หรือให้ขาดจากอัตราเงินเดือนเดิมไปรับในอัตราใหม่ตั้งแต่เมื่อใด ฯลฯ นั้น (หนังสือนี้กรมที่ดินเวียนไปให้ทราบทุกสำนักงานที่ดินจังหวัด)

สงสัยว่า เมื่อข้าราชการผู้ได้รับแต่งตั้งยังอยู่ในแผนกที่ดินสังกัดเดิม เพียงแต่ย้ายจากอำเภอมาประจำจังหวัดเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนก็คงเดิมทุกอย่าง ไม่ได้เปลี่ยนสถานที่เบิกจ่ายแต่อย่างใด ในคำสั่งจะต้องระบุการโอนอัตราเงินเดือนอย่างไรด้วยหรือไม่ (ผมไม่ทราบว่าคุณอำเภอพรรณานิคมมีคลังเช่นอำเภออื่นเอกบางอำเภอด้วยหรือไม่ ถ้ามีคลังเบิกจ่ายเงินเดือนด้วย ข้อสงสัยที่จะถามก็ไม่มี)

๒. สมมติว่า แผนกการแห่งหนึ่งได้บรรจุเสมียนวิสามัญชั่วคราวก่อนการสอบแข่งขันไว้ ตามกฎ ก.พ. ที่ ๘๗ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ข้อ ๕ และภายหลังจากมีการสอบแข่งขันแล้ว เสมียน

วิสามัญชนสอบได้แต่อยู่ในอันดับหลังๆ แผนการนั้นจะดำเนินการบรรจุให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเลยก็ได้หรือไม่ (โดยให้ทดลองให้ปฏิบัติราชการตามมาตรา ๕๒ ก่อน) หรือว่าต้องรอไว้บรรจุเมื่อถึงลำดับที่เขาสอบได้ โดยให้เขาคงเป็นข้าราชการวิสามัญชั่วคราวอยู่เรื่อยมา

ตอบ ๓. (๑) อัตราเงินเดือนมีความสัมพันธ์กับตำแหน่งราชการ ข้าราชการดำรงตำแหน่งใด จะต้องรับเงินเดือนในอัตราสำหรับตำแหน่งนั้นๆ

(๒) การตัดโอน หรือสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือนข้าราชการสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ จากส่วนราชการใดไปไว้ยังอีกส่วนราชการหนึ่งของกรมเดียวกัน อันทำให้อัตรากำลังข้าราชการส่วนราชการของกรมนั้นเปลี่ยนแปลงไป จะต้องได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ก่อน ยกเว้นอัตราเงินเดือนข้าราชการชั้นจตุรา หรือชั้นตรี ที่มีตำแหน่งที่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ให้บรรจุจากผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือที่ ก.พ. กำหนดให้เป็นชั้นสูงขึ้น ทั้งนี้ ตามบัญชีลือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๔/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๕

(๓) คำว่า “ส่วนราชการ” หมายถึงส่วนราชการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการของกระทรวง ทบวง กรม นั้นๆ มิได้หมายถึงสถานที่เบิกจ่ายเงินเดือน

(๔) สำหรับส่วนราชการของกรมที่ดิน ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการของกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๐๖ โดยเฉพาะราชการบริหารส่วนภูมิภาคได้แก่

- สำนักงานที่ดินจังหวัด
- ที่ทำการที่ดินอำเภอ

ส่วนราชการทั้งสองนี้ เป็นคนละส่วนแยกออกจากกัน โดยเฉพาะในเรื่องอัตรากำลังข้าราชการ

ฉะนั้น เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลเรื่องการตัดโอน หรือสับเปลี่ยนอัตราเงินเดือน และควบคุมอัตรากำลังข้าราชการของแต่ละส่วนราชการ จึงจำเป็นต้องระบุเรื่องอัตราเงินเดือนในคำสั่งด้วย

๒. การบรรจุผู้สอบแข่งขัน หรือสอบคัดเลือกได้เข้ารับราชการนั้น ตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ กำหนดไว้มีความว่า ผู้ที่สอบได้คะแนนสูงมีสิทธิได้เข้ารับราชการก่อนผู้ได้คะแนนต่ำลงมาตามลำดับ

ตามปัญหาที่ถามไป ไม่อาจบรรจุได้ จะต้องรอบรรจุเมื่อถึงลำดับที่สอบได้ ส่วนการจะเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราวต่อไปได้หรือไม่ นั้น ขึ้นอยู่กับว่าจะมีอัตราเงินเดือนว่างหรือไม่ หากอัตราเงินเดือนที่ผู้นั้นครองอยู่ ได้ใช้บรรจุผู้สอบแข่งขันได้ไปแล้ว ผู้นั้นก็ต้องออกจากราชการไป

ปัญหาศาล

วิเชียร ไม่เรือง ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ

สนิท เกษะศิริ เลขานุการกรม

โดย..... เถลิษฐ์ วสันต์ นิตกรเอก

วินัย บุญโสภณ หัวหน้าแผนก ๗ กองเงินเดือน

กรมบัญชีกลาง

— ×× ×× —

ตอบปัญหาสมาชิก

ตอบคุณนพรัตน์ สุขเกิด

ถาม สมมติว่า นาย ก. เป็นสรรพสามิตอำเภอ ซึ่งเป็นอำเภอกันตาร มีสิทธิเบิกเบี้ยกันตารได้เดือนละ ๓๕๐.๐๐ บาท นาย ข. เป็นนายตรวจสรรพสามิตจังหวัด ได้รับคำสั่งจากผู้ว่าราชการจังหวัดให้ไปช่วยราชการในอำเภอที่นาย ก. อยู่ ต่อมาอีก ๒ เดือนโดยคำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งให้นาย ก. ไปช่วยราชการจังหวัด และให้นาย ข. ไปรักษาการแทนในตำแหน่งสรรพสามิตอำเภอ

ขอทราบว่ ระหว่างที่นาย ข. ช่วยราชการอยู่และรักษาราชการแทนนาย ก. อยู่ นั้น นาย ข. จะมีสิทธิเบิกเบี้ยกันตาร และมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่

ตอบ ไม่ได้ ทั้งนี้ เพราะนาย ข. ไม่ได้มีตำแหน่งประจำการในท้องที่อำเภอนั้น เพียงไปช่วยราชการเป็นการชั่วคราวเท่านั้น

ตอบสมาชิกเลขที่ ๘๐๘

ถาม สมมติว่าผมรับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ได้รับเงินเดือน ๗๕๐ บาท ในบั้งบประมาณ ๒๕๐๘ มีสิทธิเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงได้วันละ ๓๐ บาท ต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดได้ทำคำสั่งเลื่อนเงินเดือนให้ผมเป็น ๘๐๐ บาท นับแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๘ (บั้งบประมาณ ๒๕๐๘) ผมก็มีสิทธิเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงได้วันละ ๒๒ บาท ผมขอถามว่า หลังจากวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๘ เป็นต้นไป ผมมีสิทธิจะเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงตามอัตราใหม่ คือ เงินเดือน ๘๐๐ บาทใหม่ เบิกค่าเบี้ยเลี้ยงวันละ ๒๒ บาทตามคำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนบั้งบประมาณ ๒๕๐๘ นี้ จะเบิกได้หรือไม่ แต่ทางคลังจังหวัดที่ผมอยู่ยังไม่ได้รับบัญชีรายละเอียดขอถ้อยจ่ายเงินเดือน (จ. ๓๘) ทางคลังจังหวัดขัดข้อง

อ้างว่ายังไม่ได้รับ จ. ๓๘ จะเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงตามอัตราใหม่ไม่ได้ ผมเข้าใจว่าคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดชอบแล้ว ย่อมจะเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงตามอัตราใหม่ได้ จะผิดถูกอย่างไรช่วยตอบในวารสารข้าราชการเพื่อให้หายข้องใจด้วย

ตอบ ในเมื่อคุณยังกรรับเงินเดือนชั้น ๗๕๐ บาทอยู่ คลังจะแน่ใจได้อย่างไรว่าคุณจะได้รับเงินเดือนชั้น ๘๐๐ บาท การที่ต้องให้รอบบัญชีถือจ่ายเงินเดือน (จ. ๓๘) กำหนดอัตราให้ถือจ่ายก่อนด้วยนั้น คลังปฏิบัติชอบแล้ว

ตอบสมาชิกเลขที่ ๖๒๐

๑. **ถาม** นางสาว ก. ได้ลาออกจากราชการไปแล้วตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๐๘ ต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดออกคำสั่งในเดือนมิถุนายน ๒๕๐๘ เลื่อนเงินเดือนให้นางสาว ก. ตั้งแต่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๗ อยากทราบว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการผู้ออกจากราชการไปแล้วได้หรือไม่ สำหรับความเห็นของข้าพเจ้าเห็นว่า ไม่ได้ เพราะขณะที่ออกคำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ได้เป็นผู้บังคับบัญชาของนางสาว ก. แล้ว หรืออีกนัยหนึ่งนางสาว ก. ไม่มีสภาพเป็นข้าราชการแล้ว เช่นเดียวกับสั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการที่ตายไปก่อนแล้วไม่ได้ นอกจากกรณีที่ถูกกฎหมายให้เลื่อนได้ เช่น ตายเนื่องจากปฏิบัติราชการ หรือว่าเลื่อนได้เพราะเหตุใด

ตอบ เลื่อนเงินเดือนให้ได้ ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๘ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ข้อ ๖ วรรค ๒ ซึ่งกำหนดว่า "ผู้ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์สมควรได้เลื่อนเงินเดือน แต่ได้ออกจากราชการหรือไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ก่อนที่จะมีคำสั่งเลื่อนเงินเดือน ผู้บังคับบัญชาเดิมจะสั่งเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นย้อนหลังไปถึงวันที่ ๑ ของเดือนแรกของปีที่ได้เลื่อนขึ้นก็ได้"

๒. **ถาม** นาย ก. เป็นข้าราชการมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาล ได้ป่วยเป็นโรคพื้น แพทย์พื้นของโรงพยาบาลของรัฐบาลได้ถอนฟันออก ๓ ซี่ แล้วใส่ฟันใหม่ให้ อยากทราบว่า การใส่ฟันใหม่ของนาย ก. จะถือเป็นการรักษาตามปกติตามระเบียบการช่วยเหลือค่าการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๐๖ หรือไม่ ความเห็นข้าพเจ้า เห็นว่าถ้าเป็นการใส่ฟันตามธรรมดา คือ ใส่ฟันแทนฟันเก่าที่ถอนออกเพื่อประโยชน์ในการรับประทานอาหารและสุขภาพควรเบิกได้ แต่ถ้าใส่ฟันทอง คงเบิกไม่ได้

ตอบ การใส่ฟันใหม่ไม่ใช่การรักษาพยาบาลตามปกติ จึงเบิกค่ารักษาพยาบาลกรณีใส่ฟันใหม่ไม่ได้ การที่จะให้พิจารณาตามความเห็นของคุณน่าจะทำให้เกิดความยุ่งยากขึ้นไม่น้อย

ความเห็นสมาชิก

เรียน บรรณาธิการวารสารข้าราชการ

ด้วยผมได้อ่านวารสารข้าราชการและหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ แล้ว ปรากฏว่า มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการเพิ่มเงินเดือนข้าราชการ ไว้หลายแบบหลายประการ พอสรุปได้ว่าจะเพิ่มเงินเดือนให้ชั้น จัตวา ตริ โท เอก และพิเศษ อันดับ ๓ ขึ้นต่ำ ให้สูงกว่าเดิม เช่น ชั้น จัตวาอันดับ ๓ ขึ้นต่ำ เดิม ๔๕๐ บาท เพิ่มเป็น ๖๐๐ บาท ขยายอันดับในชั้นต่างๆ ให้มีอันดับมากขึ้น ให้จัตวามี ๔ อันดับ ตริ โท เอก พิเศษ มีชั้นละ ๓ อันดับ การเพิ่มเงินเดือนจะเพิ่มให้เฉพาะพวกที่รับเงินเดือนต่ำกว่าอันดับ ๓ ขึ้นต่ำที่ตั้งขึ้นใหม่ของชั้นต่างๆ เท่านั้น ส่วนพวกที่รับเงินเดือนสูงกว่าอันดับหนึ่ง ขึ้นต่ำ ของแต่ละชั้นให้คงรับเงินเดือนเท่าเดิมโดยให้เหตุผลว่าพวกนี้มีโอกาสที่จะได้รับพิจารณาความชอบประจำปีอยู่แล้ว การขึ้นเงินเดือนโดยวิธีการดังกล่าวจะแก้ไขความเดือดร้อนและยกระดับการครองชีพของข้าราชการให้สูงขึ้น ผมเห็นว่าหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าว ไม่เหมาะสมด้วยเหตุหลายประการ คือ

๑. ทางด้านข้าราชการ

๑.๑ เมื่อเพิ่มเงินเดือนให้ข้าราชการอันดับหนึ่ง ขึ้นต่ำ ของแต่ละชั้นให้สูงขึ้น พ่อค้าจะถือโอกาสขึ้นราคาสินค้าให้สูงขึ้นตามดังเช่นที่เคยเป็นมาแล้วทุกคราว โดยอ้างว่าค่าใช้จ่ายต่างๆ กับต้องให้ค่าจ้างเสมียนและคนงานสูงขึ้นตาม เมื่อสินค้าราคาสูงขึ้น ค่าครองชีพโดยเฉลี่ยอาจสูงกว่าเงินเดือนที่ได้รับเพิ่มขึ้นอีก ยิ่งพวกข้าราชการที่ไม่ได้เพิ่มเงินเดือนด้วยนั้น ก็ต้องพลอยซื้อสินค้าแพงไปด้วยทั้งๆ ที่ไม่ได้เพิ่มเงินเดือน เป็นการทำให้รายได้ที่แท้จริง (Real Income) ลดลงประการหนึ่ง กับอีกประการหนึ่ง จะทำให้ผู้เข้ารับราชการใหม่ หรือเลื่อนชั้นใหม่ เงินเดือนเท่าผู้ที่ทำงานอยู่ก่อนหรือได้เลื่อนชั้นก่อนตั้ง ๓-๔ ปี เป็นการไม่ยุติธรรมและทำให้ผู้ทำงานอยู่ก่อนหมดกำลังใจ

๑.๒ ถ้าให้ชั้นตริ โท เอก มีชั้นละ ๓ อันดับๆ ละ ๔ ชั้น ข้าราชการที่ได้ขึ้นเงินเดือนปีละชั้น จะต้องเป็นชั้น ตริ โท และเอก ชั้นละไม่น้อยกว่า ๓ ปี ข้าราชการที่จบชั้นปริญญาตรีอายุ ๒๖ ปี ไม่มีโอกาสเป็นชั้นพิเศษเช่นเดิยวัน เพราะต้องเป็นชั้น ตริ โท เอก อีกไม่น้อยกว่า

๓๖ ปี รวมเป็นอายุ ๖๒ ปี ซึ่งต้องออกจากราชการเพื่อบำนาญฐานสูงอายุแล้ว แต่การมีอันดับต่าง ๆ ในชั้นตรี โท เอก อย่างปัจจุบันนี้มีโอกาสเพราะเป็นชั้นตรี โท เอก ประมาณ ๒๘ ปี เท่านั้น การเลื่อนชั้นเร็วกว่า

๒. ทางด้านรัฐบาล

๒.๑ ทำให้เป็นภาระแก่รัฐบาล ที่จะต้องหางบประมาณมาเพิ่มให้แก่ข้าราชการ แทนที่จะนำเงินเหล่านั้นไปใช้ในการพัฒนาประเทศ

๒.๒ ทำให้ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้น ประชาชนอาชีพต่าง ๆ ต้องซื้อของแพง ก่อให้เกิดความยุ่งยากในการปกครองแก่รัฐบาล

๓. ทางด้านประชาชน

๓.๑ เมื่อข้าราชการมีรายได้สูงขึ้น ทำให้ปริมาณเงินหมุนเวียนมีมาก ราคาสินค้าก็สูงขึ้น เป็นผลให้ประชาชนต้องซื้อของแพงและเสียภาษีทั้งทางตรงทางอ้อมเพิ่มขึ้น

๔. ความเห็น

๔.๑ ทางแก้ไขความเดือดร้อนเกี่ยวกับการครองชีพของข้าราชการนั้น เห็นว่าไม่ใช่อยู่ที่การเพิ่มเงินเดือนอันดับ ๓ ขั้นต่ำ ของแต่ละชั้นให้สูงขึ้น ความเดือดร้อนเกี่ยวกับการครองชีพของข้าราชการแต่ละคนนั้นย่อมไม่เหมือนกัน เสมียนชั้นจัตวา อันดับ ๓ ขั้นต่ำ เงินเดือน ๔๕๐ บาท อาจไม่เดือดร้อนหรือเดือดร้อนน้อยกว่า ชั้นตรี อันดับ ๒ ขั้นสูง เงินเดือน ๓,๒๐๐ บาท ก็ได้ เพราะเสมียนชั้นจัตวาเพิ่งเริ่มเข้ารับราชการส่วนมากอาศัยอยู่กับบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ใช้เงินเดือนเป็นค่ารถ ค่าอาหารกลางวัน และค่าเครื่องแต่งกายเท่านั้น การกินอยู่อาศัยผู้ปกครอง ส่วนข้าราชการชั้นตรีนั้น ต้องเสียค่าเช่าบ้านเดือนละ ๓๕๐ บาท ค่าใช้จ่ายสำหรับบุตร ๔ คน เฉลี่ยคนละ ๓๕๐ บาทต่อเดือน เงิน ๖๐๐ บาท ค่าใช้จ่ายสำหรับภรรยาเดือนละ ๒๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓,๓๕๐ บาท เหลือเงินเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับตัวข้าราชการเอง ๕๐ บาท เป็นค่ารถ ค่าอาหารกลางวัน ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกี่ยวกับสังคม ซึ่งเป็นการเดือดร้อนกว่าข้าราชการชั้นจัตวาเป็นอันมาก ความเดือดร้อนของข้าราชการนั้นขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบภายในครอบครัวของแต่ละคน มิใช่ว่าข้าราชการชั้นเดียวกันมีความเดือดร้อนเท่ากัน

๕. ทางแก้

๕.๑ ควรให้ความช่วยเหลือแก่ผู้มีภาระมาก ตามความจำเป็นแก่การครองชีพ เช่น เพิ่มเงินช่วยเหลือแก่ผู้บุตร ตามจำนวนบุตรคนละ ๓๐๐ บาท หรือช่วยเป็นตั้งของที่จำเป็นแก่การครองชีพ ให้ผู้ที่ไม่มีบ้านเป็นของตนเองในท้องที่ทำงานอยู่เบิกค่าเช่าบ้านได้ตามที่เช่าอยู่จริง แต่ไม่เกินสิทธิ โดยไม่คำนึงว่าเริ่มเข้ารับราชการครั้งแรกที่ใด ให้เบิกค่าเล่าเรียนและค่ารักษาพยาบาลได้เต็มจำนวนที่จ่าย ถ้าทางการช่วยในทำนองนี้จะบรรเทาความเดือดร้อนแก่ข้าราชการที่เดือดร้อนได้อย่างแท้จริง

๕.๒ โดยการลดราคาสินค้าที่จำเป็นแก่การครองชีพให้ต่ำลง คือกำหนดราคาที่เป็นธรรมไว้ วิธีนี้จะให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนด้วย การลดราคาสินค้าให้ต่ำลงก็เป็นการเพิ่มรายได้ที่แท้จริง (Real Income) ให้สูงขึ้นนั่นเอง เช่น สมมุติว่า นาย ก. ได้เงินเดือนเมื่อปี ๒๕๐๐ เดือนละ ๔๕๐ บาท ดัชนีค่าครองชีพเท่ากับ ๑๐๐ ต่อมาในปี ๒๕๐๗ นาย ก. เงินเดือนเท่าเดิม แต่ดัชนีค่าครองชีพลดลงเป็น ๘๐ รายได้ที่แท้จริง (Real Income) ของ นาย ก. $\frac{450 + 100}{80} = 562.50$ บาท

ดังนั้น การลดราคาสินค้าก็เป็นการเพิ่มรายได้ชนทางหนึ่ง และเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย และเป็นผลดีแก่ประชาชนทั่วไปด้วย

๕.๓ ขยายอันดับเงินเดือนทุกชั้นเพิ่มขึ้นอีก ๓ อันดับ เป็นอันดับพิเศษทำนองเดียวกับชั้นจัตวา เพื่อให้ผู้ที่ไม่มีโอกาสเลื่อนชั้นขึ้นเงินเดือนได้

ในฐานะที่ผมเป็นผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการขึ้นเงินเดือนข้าราชการตามที่มีผู้กล่าวถึงกันอยู่นั้นด้วย จึงขอแสดงความคิดเห็นมาเพื่อให้ผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องได้รับพิจารณาบ้างตามสมควร

ขอแสดงความนับถือ

สมาชิกวารสารข้าราชการเลขที่ ๗

นี่เป็นความเห็นสมาชิกอีกแบบหนึ่งซึ่งต่างจากที่เคยเสนอมาแล้ว เรื่องนี้คุณทำที่แล้วคงจะไม่ยุติลงง่ายๆ ใช่มั้ยครับ ? ขว่ขว่ขว่เกี่ยวกับเรื่องนี้ ขอคัดจากวิทยุสารประจำวันพุธที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๐๘ ของกรมประชาสัมพันธ์มาเสนอไว้ ณ ที่นี้ด้วยแล้ว

บ.ก.

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณา เรื่อง กระทรวงมหาดไทยเสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเกี่ยวกับการส่งเสริมสวัสดิการแก่ข้าราชการชั้นผู้น้อยที่มีรายได้ประจำเดือนตั้งแต่ ๓,๒๐๐ บาทลงมา สรุปได้เป็น ๖ ประการ คือ (๑) ขอให้หักค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษาของบุตรให้ทั้งหมดเท่าที่จ่ายจริง (๒) ขอให้ช่วยเหลือเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลเพิ่มขึ้นกว่าเดิม (๓) ขอให้จ่ายเงินสะสมมาให้ข้าราชการชั้นผู้น้อยได้กู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยอย่างต่ำ (๔) ขอเพิ่มสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้าน (๕) ขอให้จ่ายเงินบำเหน็จตกทอด ๓๐ เท่า แก่ข้าราชการที่ออกจากราชการในบางกรณี (๖) ขอให้เพิ่มอัตราค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางในการไปราชการนอกเขตท้องที่

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการและคณะกรรมการ ได้ประชุมปรึกษากันรวม ๒ ครั้ง เห็นควรส่งเสริมสวัสดิการข้าราชการผู้มีรายได้น้อย ดังนี้

๑. เรื่องค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการศึกษาของบุตร

ก. ข้าราชการที่มีรายได้ไม่เกิน ๓,๒๐๐ บาท ควรช่วยเหลือให้เบิกได้เต็มจำนวนที่ได้จ่ายจริง (ซึ่งจะต้องแก้ไขระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๐๖ ต่อไป)

ข. ข้าราชการที่มีรายได้เกิน ๓,๒๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๖๕๐ บาท คงเป็นไปตามระเบียบเดิม (เบิกค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงได้ครึ่งหนึ่ง)

๒. เรื่องค่ารักษาพยาบาล

ก. ข้าราชการที่มีรายได้ไม่เกิน ๓,๒๐๐ บาท ควรให้เบิกค่ารักษาพยาบาลได้เต็มจำนวนที่จ่ายไป

ข. ข้าราชการที่มีรายได้เกิน ๓,๒๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒,๖๕๐ บาท ควรให้เบิกค่ารักษาพยาบาลได้ครึ่งหนึ่งที่จ่ายไป

ทั้งนี้ รวมทั้งคำยาในกรณีที่ไม้อาจช้อยาจากสถานพยาบาลของทางราชการด้วย

๓. เรื่องเงินสะสมของทางราชการ สิ้นแล้วแต่นโยบายของรัฐบาล

๔. เรื่องขอเพิ่มสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้าน ควรส่งให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณารวมกับเรื่องเดิม

๕. เรื่องจ่ายบำเหน็จตกทอด ๓๐ เท่า แก่ข้าราชการที่ออกจากราชการในบางกรณี สิ้นแล้วแต่นโยบายของรัฐบาล

๖. เรื่องขอเพิ่มอัตราค่าเบี่ยงเบนเดินทางในการไปราชการนอกเขตท้องที่ เห็นควร
ส่งให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณา

อนึ่ง คณะกรรมการขอเสนอเป็นข้อสังเกตดังนี้

๑. จำนวนข้าราชการที่มีรายได้ไม่เกินเดือนละ ๓,๒๐๐ บาท ทั้งประเทศมีจำนวน
ประมาณ ๒๒๕,๐๐๐ คน หรือประมาณร้อยละ ๗๕ ของข้าราชการทั้งหมดทั่วประเทศ

๒. ถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้เพิ่มการช่วยเหลือข้าราชการที่มีรายได้น้อยตามรายงาน
นี้ ควรเพิ่มในต้นปีงบประมาณ ๒๕๐๘

๓. ถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามข้อเสนอนี้ในเรื่องที่ ๑ และ ที่ ๒ ข้างต้น จะต้องตั้ง
งบประมาณเพื่อการนี้ไว้ในงบกลางเพิ่มขึ้น ๒๓ ล้านบาท (งบประมาณปี ๒๕๐๘ ได้ตั้งไว้แล้วใน
งบกลาง จำนวน ๒๓.๕๕ ล้านบาท) ซึ่งสำนักงานงบประมาณชี้แจงว่า ในงบประมาณปี ๒๕๐๘ นี้
มิได้ตั้งยอดเงินรายนี้เพิ่มไว้ แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อเสนอนี้ ก็อาจแปร
ญัตติขอตั้งงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อการนี้ ๒๓ ล้านบาทได้

๔. ขณะนี้ คณะกรรมการปรับปรุงระเบียบข้าราชการพลเรือน กำลังพิจารณาปรับปรุง
อัตราเงินเดือนข้าราชการทั่วไปอยู่แล้ว แต่คงต้องใช้เวลาพิจารณาอีกหลายเดือนกว่าจะเสนอ
คณะรัฐมนตรีได้

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบด้วยที่จะช่วยค่าเล่าเรียนและค่าบำรุงการ
ศึกษาของบุตรให้ทั้งหมด และให้ช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลเพิ่มขึ้นกว่าเดิม ส่วนข้อเสนอนี้
นั้น มอบให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณา

ข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี ณ ทำเนียบรัฐบาล

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๐๘

จาก “วิทยุสารประจำวัน” ของกรมประชาสัมพันธ์

ประจำวันพุธที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๐๘

เฉลยสอบ/ทวน/และความรู้รอบตัว

ชิงรางวัลประจำฉบับก่อน

Δ

๑. ภาพชุดรามเกียรติ์ (จากซ้ายไปขวา) (๑) พระลักษมณ์ทรงพรต (๒) หนุมานกับนางวานรินทร์ (๓) หนุมานกับมัจฉาณุ (๔) หิริญญักษ์
๒. หมายความว่าถึงสัตว์ดังนี้ (ก) มักกินเจ็บปาก-แรด (ข) มักอยากเจ็บจมูก-หมู (ค) เอาเท้าบ่อนลูก-ไก่ (ง) เอาจมูกบ่อนปาก-ช้าง
๓. การส่งนักเรียนไทยไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศมีขึ้นในสมัยแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เมื่อครั้งส่งราชทูตไทยไปทำไมตรีกับโป๊ปแห่งกรุงโรม ความว่า สมเด็จพระนารายณ์มหาราชตรัสสั่งให้บาทหลวงตาซาเป็นราชทูตพิเศษ ให้ข้าราชการ ๖ นาย และบุตรข้าราชการ ๓๒ นายเดินทางไปด้วย บางคนได้ตามบาทหลวงตาซาไปกรุงโรม บางคนพักที่ฝรั่งเศสเพื่อเล่าเรียนวิชาต่างๆที่มหาวิทยาลัย ผู้เข้าเฝ้าไป คือ ขุนนาง ๓ นาย กับบุตรข้าราชการครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งเรียนวิชา ณ โรงเรียนของพระเจ้าหลุยส์ที่กรุงปารีส
๔. นายอำเภออายุ ๕๔ และคุณนายอายุ ๔๕
๕. ต้องลวงลูกบิลเลียดจากถุงที่มีป้ายบอกว่าแดงลูกขาวลูก ถ้าลูกบิลเลียดที่ลวงขึ้นมาเป็นสีขาว ลูกหนึ่งใบในถุงก็ต้องเป็นสีขาวด้วย เพราะป้ายที่เขียนบอกไว้ผิดหมด ดังนั้นลูกบิลเลียดที่อยู่ในถุงที่มีป้ายบอกว่าขาวสองลูกก็ควรเป็นแดงทั้งสองลูก และถุงที่มีป้ายบอกว่าแดงสองลูกควรจะเป็นขาวลูก แดงลูก แต่ถาลูกบิลเลียดที่ลวงขึ้นมาสีแดงลูกใบในถุงก็ต้องเป็นสีแดง ลูกที่บอกว่าแดงสองลูกก็ควรเป็นขาวทั้งสองลูก และถุงที่บอกว่าขาวสองลูกควรเป็นขาวลูก แดงลูก

ผลการตัดสิน

ไม่มีผู้ใดตอบถูกหมดทั้ง ๕ ข้อ มีผู้ตอบอยู่ในเกณฑ์ดีสมควรจะได้รับรางวัล ๔ ราย คือ คุณสมเทพ ลาขโรจน์ กรมป่าไม้ คุณวิจิต ภูช่วงทอง ที่ทำการหน่วยควบคุมศตวรรษ นครราชสีมา คุณวีรพล จันทรเดช คลังจังหวัดนนทบุรี คุณเสริม หงษ์มณี ที่ทำการคลังจังหวัดเพชรบูรณ์ และคุณชลอทองประกอบ ๓๑๘ ถนนประชาราษฎร์ นนทบุรี เราจึงเฉลยรางวัลให้คนละ ๑๐ บาท

สอบเขาวงกต // ความรู้รอบตัว

๑. ภาพข้างบนนี้ใครเป็นผู้เขียน และเขียนขึ้นเพื่อประกอบหนังสือเรื่องใด ใครเป็นผู้แต่ง
๒. “โลก” หมายความว่าถึงบุคคลประเภทใด
๓. แก้ว ๗ ประการของพระราชทานคัมภีร์เก่าของอินเดียขึ้นมีสิ่งใดบ้าง
๔. เศรษฐีคนหนึ่งเมื่อใกล้จะตาย ได้สั่งให้ทนายความทำพินัยกรรมขึ้น โดยมีข้อแม้ว่า ถ้าภรรยาของเขาซึ่งตั้งครรถ์อยู่คลอดบุตรเป็นชาย ก็ให้ลูกชายได้รับมรดก ๒ และภรรยาได้รับ ๑ ของทรัพย์สินทั้งหมด ถ้าคลอดบุตรเป็นหญิงก็ให้ภรรยาได้ ๒ และลูกสาวได้ ๑ ของทรัพย์สินทั้งหมด แต่ปัญหาเกิดขึ้นเพราะภรรยาของเศรษฐีผู้นั้นคลอดบุตรฝาแฝด ชายหนึ่งหญิงหนึ่ง หากท่านเป็นทนายความ ท่านจะแบ่งมรดกอย่างไร (โดยไม่ต้องคำนึงถึงแง่กฎหมาย) เพื่อจะให้ถูกต้องตามความประสงค์ของผู้ตาย
๕. ม้าของนายแดงถูกขโมยไปในเวลากลางคืน รุ่งขึ้นเขาออกตามไปพบว่าม้าของเขาอยู่รวมกับม้าอีกหลายตัวในคอกของนายเขียว นายแดงจึงรีบไปแจ้งความนำตำรวจมายังคอกม้านั้น แล้วตรงเข้าไปในคอกกรังบังเหียนม้าตัวที่เป็นของเขาไว้พร้อมกับร้องกล่าวหาว่า นายเขียวขโมยม้าของเขามาเมื่อคืนนี้ แต่นายเขียวปฏิเสธ นายแดงมีวิธีใดที่จะอ้างกับตำรวจว่าม้าตัวนั้นเป็นของเขา

กติกา ให้ส่งคำตอบไปถึงบรรณาธิการวารสารข้าราชการ ภายในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๐๘ สมาชิกวารสารข้าราชการ ผู้ตอบถูกหมดและตอบดีที่สุด จะได้รับรางวัลเงิน ๕๐ บาท (ผู้ส่งคำตอบโปรดเขียนชื่อและสถานที่อยู่ชัด ๆ)